

ЖИТТЯ

Ісусе.

**Основні вчення та події
з Біблії**

3 книг

*Матвія, Марка, Луки, Івана та Діянь
Апостолів*

Християнська стандартна Біблія. Авторське право © 2017 видавництво Holman Bible Publishers. Використовується з дозволу. Christian Standard Bible® та CSB® є зареєстрованими на федеральному рівні товарними знаками видавництва Holman Bible Publishers, всі права захищені.

*Служіння "Слово Життя", всі права захищені
2021*

Від редактора,

Цей твір, "*Життя Ісуса*", не можна порівнювати з власне Новим Заповітом чи, можливо, навіть з іншими подібними творами. Я лише намагаюся представити читачеві Господа Ісуса Христа в найбільш простій і безпосередній формі, використовуючи тільки Святе Письмо. Хоча точний хронологічний порядок на основі Святого Письма неможливий, я спробував подати матеріал у часовому порядку за допомогою деяких джерел, доступних на загальному ринку.

Я молюся, щоб ця праця була використана Богом (Якова 1:5) і надихнула її читачів придбати, цінувати і жити за повною копією Його Слова (Матвія і Луки 4:4).

Майкл Берріс
2021

Йосип Флавій, "Старожитності" 18:63:

"У той час жив Ісус, мудрий чоловік, якщо справді можна назвати його чоловіком. Він-бо був виконавець надзвичайних діл і вчитель тих, що правду з радістю приймають. Він здобув прихильність

багатьох юдеїв і багатьох греків. Він був
Месією. Коли Його звинуватили головні
мужі з-поміж нас і Пилат засудив Його на
розп'яття, ті, що полюбили Його від
початку, не перестали любити Його, бо Він
з'явився їм на третій день воскреслим, як
повістили пророки Божества про ці та
незліченні інші чудеса про Нього. І плем'я
християн, так назване на його честь, не
зникло донині".

Передмова Луки:

Луки 1:1-4,

1 Багато хто взявся скласти розповідь про
події, які здійснилися серед нас,² так, як
передали їх нам первісні очевидці та
служителі слова.³ Тож і мені здалося
добрим, оскільки я ретельно дослідив усе
від самого початку, написати тобі в
упорядкованій послідовності, преподобний
Теофіле,⁴ , щоб ти знав достовірність того,
про що тобі доручено.

Зміст

*(3 головні поділи в житті Ісуса)
номери сторінок*

I. Народження та раннє життя 13

1. Слово Боже (Івана 1:1-13) 13
2. Ісус, Слово Боже (Івана 1:14-18) 15
3. Захарія (Лука 1:1-25) 16
4. Марія (Лк. 1:26-38) 20
5. Єлизавета (Лк. 1:39-45) 22
6. Радість Марії (Лк 1:46-56) 23
7. Іван Хреститель (Лука 1:57-66) 25
8. Радість Захарії (Лк. 1:67-80) 26
9. Йосип (Мт. 1:18-25) 28
10. Народження Ісуса (Лк 2:1-20) 29
11. Волхви (Мт. 2:1-23) 32
12. Юдейський храм (Лк. 2:21-40) 37
13. Ісус зник (Лука 2:41-52) 41

II. Міністерство

14. Іван Хреститель (Мт. 3:1-17) 43

15. Три спокуси (Мт. 4:1-11) 46
16. Свідчення Івана (Івана 1:19-34) 48
17. Учні Івана (Івана 1:35-42) 50
18. Пилип і Нафанаїл (Івана 1:43-51) 51
19. Чудо для Марії (Івана 2:1-12) 53
20. 1st Прибирання храму (Івана 2:13-25) 55
21. Никодим (Івана 3:1-21) 58
22. Хрещення в Юдеї (Івана 3:22-36) 61
23. Жінка з Самарії (Івана 4:1-42) 63
24. Відмова в Назареті (Лк 4:14-30) 69
25. Капернаум (Мт. 4:12-17) 71
26. Демон (Лк 4:31-37) 72
27. Мати Петра (Лк. 4:38-44) 74
28. Проказа (Мт. 8:1-4) 75
29. Петро та Андрій (Лк. 5:1-11) 76
30. Паралізований чоловік (Лк. 5:17-26) 77
31. Матвій (Лука 5:27-32) 79
32. Бурдюки (Лк. 5:33-39) 80
33. 1st Суботня сутичка (Івана 5:1-47) 81
34. 2nd Суботня сутичка (Мт. 12:1-8) 88
35. 3rd Суботня сутичка (Лука 6:6-11) 89
36. Натовп (Марка 3:7-12) 90
37. Здійснення пророцтва (Мт. 12:15-21) 91
38. Молитва і підтвердження (Луки 6:12-16) 92

39. Нагірна проповідь (Мт. 5:1-12; 40) 93
40. Основні вчення (Мт. 5:13-7:29) 94
41. Син вельможі (Івана 4:43-54) 113
42. Син вдови (Луки 7:11-17) 115
43. Іван Ув'язнений (Мт. 11:2-19) 116
44. Нерозкаяні (Мт. 11:20-24) 118
45. Покликання втомлених (Мт. 11:25-30) 119
46. Біля ніг Ісуса (Лк. 7:36-50) 120
47. Нерозумне звинувачення (Мт. 12:22-37) 123
48. Знамення (Мт. 12:38-45) 125
49. Сім'я Ісуса (Мт. 12:46-50) 127
50. Притчі біля моря (Мт. 13:1-59) 128
51. Буря в Галілеї (Мк 4:35-41) 138
52. Біснுவатий (Марка 5:1-20) 139
53. Дотик жінки (Мк 5:21-42) 142
54. Сліпі та німі (Мт. 9:27-34) 145
55. 1st Місійна поїздка (Мт. 9:35-10:42) 146
56. Ірод (Марка 6:14-29) 153
57. П'ять тисяч (Марка 6:30-56) 156
58. Ходіння по воді (Мт. 14:22-33) 158
59. Навчити п'ять тисяч (Івана 6:22-71) 160
60. Справжнє осквернення (Марка 7:1-23) 167
61. Дочка жінки (Мт. 15:21-28) 170
62. Глухі та німі (Марка 7:31-8:9) 171

63. Чотири тисячі (Марка 8:1-9) 173
64. Брак розрізнення (Мт. 16:1-12) 174
65. Хто такий Ісус (Мт. 16:13-28) 176
66. Перетворений (Лк. 9:28-36) 179
67. Ілля (Мт. 17:9-13) 180
68. Одержимий бісами (Мк 9:14-29) 181
69. 2nd Пророцтво про смерть (Марка 9:30-32)
184
70. Податки (Мт. 17:24-27) 184 (також 312)
71. Хто найбільший? (Мк. 9:33-37) 185
72. Інші виганяють бісів (Мк 9:38-50) 186
73. Прощення (Мт. 18:15-35) 188
74. Вогонь з неба (Лк 9:51-56) 192
75. Бездомні (Лк 9:57-58) 193
76. "Ідіть за мною" (Лука 9:59-62) 193
77. Свято Кучок (Івана 7:11-52) 194
78. Спійманий на перелюбі (Івана 8:1-11) 200
79. "Світло для світу" (Івана 8:12-20) 201
80. Смерть у гріху (Івана 8:21-59) 203
81. 4th Суботня сутичка (Івана 9:1-41) 209
82. "Добрий Пастир" (Івана 10:1-21) 214
83. 2nd Місійна поїздка (Лука 10:1-24) 217
84. Законник (Лука 10:25-37) 221
85. Марта і Марія (Лк. 10:38-42) 223

86. Як молитися (Луки 11:1-13) 224
87. Нерозумне звинувачення (Луки 11:14-27) 226
88. Йона (Лк. 11:29-36) 229
89. Вечера з фарисеєм (Лк. 11:37-54) 231
90. Більше повчань (Лука 12:1-59) 234
91. Покаяння (Лк 13:1-9) 243
92. 5th Суботня сутичка (Луки 13:10-17) 245
93. "Вівці мої" (Івана 10:22-39) 246
94. Вузькі двері (Лк 13:22-35) 249
95. 6th Суботня сутичка (Лука 14:1-24) 251
96. Ще притчі (Луки 15:1-16:31) 257
97. Кривдити інших (Луки 17:1-10) 267
98. Лазар (Івана 11:1-57) 269
99. Один з десяти (Луки 17:11-19) 277
100. Царство Боже (Лука 20-37) 278
101. Притчі про молитву (Лк 18:1-14) 280
102. Діти (Мк 10:13-16) 282
103. Багатий молодий правитель (Марка 10:17-34) 283
104. Працівники виноградника (Мт. 20:1-16) 286
105. 3rd Пророцтво про смерть (Марка 10:32-34) 288
106. Прохання матері (Мт. 20:20-28) 289
107. Вартимей (Марка 10:46-52) 290

108. Закхей (Лука 19:1-28) 291
109. Остання подорож до Єрусалиму (Івана 12:12-19) 295
110. Плач над Єрусалимом (Лк. 19:36-44) 297
111. 2nd Прибирання храму (Мт. 21:10-46) 298
112. 4th Пророцтво про смерть (Івана 12:20-50) 305
113. Весільний бенкет (Мт. 22:1-14) 311
114. 1st Питання з підступом (Мт. 22:15-22) 312
115. 2nd Питання з підступом (Лука 20:27-40) 314
116. Найбільша заповідь (Марка 12:28-34) 316
117. Ісус ставить запитання (Лк 20:41-47) 317
118. Суд над лідерами (Мт. 23:1-39) 318
119. Бідна вдова (Марка 12:41-44) 324
120. Другий прихід (Мт. 24:1-51) 325
121. Ще притчі (Мт. 25:1-46) 333
122. Відвідини Лазаря (Івана 11:55-12:11) 339
123. Змова (Мт. 26:14-16) 342
124. Приготування (Лк 22:7-13) 342
125. Таємна вечеря (Івана 13:1-16:33) 343
126. Велика молитва Ісуса (Івана 17:1-26) 364
127. Муки в молитві (Мк. 14:32-42) 368

III. Випробування, смерть і воскресіння

- 128. Арешт (Івана 18:1-14) 369**
- 129. Понтій Пилат (Івана 18:15-40) 372**
- 130. Суд (Івана 19:1-16) 377**
- 131. Юда (Мт. 27:3-10) 380**
- 132. Хрест (Лк. 23:26-43) 382**
- 133. Ісус і Марія (Івана 19:25-27) 385**
- 134. Смерть Ісуса (Мт. 27:45-56) 385**
- 135. Поховання (Івана 19:31-42) 391**
- 136. Наймання охоронців (Мт. 27:62-66) 396**
- 137. Воскресіння (Івана 20:1-18) 397**
- 138. Підкуп варту (Мт. 28:11-15) 402**
- 139. Емаус (Лк. 24:13-35) 403**
- 140. Біля Галілейського моря (Івана 21:1-25) 406**
- 141. Мета Євангелій (Івана 20:30-31) 411**
- 142. Велике доручення (Мт. 28:16-20) 412**
- 143. Вознесіння Ісуса (Дії 1:3-11) 414**
- 144. Святий Дух (Дії 2:1-47) 416**
- 145. Сім листів (Об'явлення 1:1-3:22) 424**

Додатки

- A. Два родоводи Ісуса 443**
- B. Список притч 447**
- C. Список чудес 448**
- D. Список вчень 449**
- E. Підзаголовки та посилання на Старий Завіт 451**

**"Він виріс перед ним, як молода
рослина, як корінь із сухої землі.
Він не мав ні вражаючої форми
, ні величі, щоб ми дивилися на нього, ні
вигляду
, щоб ми його бажали. ³ Він був
зневажений і відкинутий людьми,
людина страждання, яка знала, що таке
хвороба. Він був як той, від кого люди
відверталися; його зневажали, і ми не
цінували його.**

**⁴ Але Він Сам поніс наші недуги
, і Він поніс наші болі; а ми, в свою
чергу, вважали Його ураженим, побитим
Богом і стражденим. ⁵ Але Він був**

пронизаний через наш бунт,
розчавлений через наші беззаконня;
покарання за наш спокій було на Ньому,
і ми зцілилися Його ранами.

⁶ Всі ми заблукали, як вівці
, всі ми звернули на свою дорогу,
і ГОСПОДЬ покарав його
за беззаконня всіх нас".

Ісаія 53:2-6

" Я потрясу всі народи, так що прийдуть
скарби всіх народів, і наповню цей дім
славою", - говорить ГОСПОДЬ воїнств.

Аггей 2:7

Життя Ісуса

[Передбачено в Старому Завіті, Ісаія
11:2-10 "Дух ГОСПОДНІЙ спочине на
ньому -

Дух премудрости й розуму, Дух
ради й сили,

Дух знання й страху

ГОСПОДНЬОГО.³ Його насолода буде в страху ГОСПОДНЬОМУ. Він не буде судити за тим, що бачить очима своїми, не буде

чинити правосуддя

за тим, що чує вухами своїми,⁴ але буде

судити вбогих по правді і чинити

справедливість для пригноблених на

землі. Він вразить землю скіпетром з уст

Своїх

, і вб'є нечестивих за наказом з уст Своїх.

⁵ Праведність буде поясом на стегнах

його, а вірність буде поясом на поясі

його. ⁶ Вовк буде жити з ягням, і леопард

ляже з козеням. Теля, молодий лев і

відгодоване теля будуть разом, і дитина

буде вести їх. ⁷ Корова і ведмідь будуть

паситися, їхні дитинчата будуть лежати

разом, і лев буде їсти солому, як велика

рогата худоба. ⁸ Немовля буде гратися

біля ями кобри, а малюк засуне руку в

змійне лігво. ⁹ На всій моїй святій горі

вони не заподіють один одному шкоди і не знищать один одного, бо земля буде сповнена знаннями про ГОСПОДА, як море водою"].

I. Народження та раннє життя Ісуса

1. Слово Боже

Івана 1:1-13; **Споконвіку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог.**

² Споконвіку було з Богом. ³ Усе через Нього постало, і без Нього не постало ніщо, що постало. ⁴ У Ньому було життя, і життя було світлом для людей.

⁵ Це світло світить у темряві, і темрява не перемогла його. ⁶ Був один чоловік, посланий від Бога, на ім'я Іван. ⁷ Він прийшов як свідок, щоб свідчити про світло, щоб усі увірували через нього.

⁸ Він не був світлом, але прийшов свідчити про світло. ⁹ Справжнє світло, яке дарує світло кожному, приходило у світ. ¹⁰ Він був у світі, і світ був створений через Нього, та світ не пізнав Його. ¹¹ Він прийшов до своїх, та свої не прийняли Його. ¹² А тим, хто прийняв Його, дав право бути дітьми Божими, тим, хто вірує в ім'я Його,¹³ які народилися не з природного походження, не з волі плоті, не з волі людської, але від Бога.

"Слово Боже" в Старому Завіті

зустрічається в Бутті 15:1, 4; 1 Царств 3:1, 7; 15:10, 23, 26; 2 Царств 7:4; 24:11; 1 Царств 6:11; 12:24 та ін. "Слово Боже" також згадується багато разів (занадто багато, щоб перерахувати тут) в Ісаї, Єремії, Єзекїля, Осії, Захарії та інших.

2. Ісус, Слово Боже

*Івана 1:14-18;*¹⁴ Слово стало тілом і перебувало між нами. Ми бачили Його славу, славу як Єдинородного Сина від Отця, сповненого благодаті та істини.

¹⁵ (Іван свідчив про нього і вигукнув: "Це той, про кого я сказав: "Той, що йде за мною, випередив мене, бо він існував переді мною"). ¹⁶ Справді, всі ми прийняли благодать на благодать від Його повноти,¹⁷ бо закон був даний через Мойсея, а благодать та істина з'явилися через Ісуса Христа. ¹⁸ Ніхто ніколи не бачив Бога. Єдиний Син, який сам є Богом і перебуває поруч з Отцем - Він об'явив Його.

[Передбачено в Старому Завіті, Ісаїя 9:6,7

"Бо Дитя народилося нам, Син нам дається, і влада буде на Його плечах. І наречуть його:

**Чудовий Порадник, Бог Вседержитель,
Отець вічний, Князь миру.⁷ Велич його
правління і миру не буде кінця. Він буде
царювати на троні Давида і над його
царством, встановлюючи і підтримуючи
його справедливістю і праведністю віднині і
навіки. Ревність ГОСПОДА Всемогутнього
здійснить це"].**

3. Захарія

Луки 1:1-25; 1 Багато хто взявся
скласти розповідь про події, які
здійснилися серед нас,² так, як
передали нам первісні очевидці та
служителі слова. ³ Тому і мені здалося
добрим, оскільки я ретельно дослідив
усе від самого початку, написати тобі в
упорядкованій послідовності,
преподобний Теофіле,⁴ , щоб ти знав
достовірність того, про що тобі було
доручено. ⁵ За часів юдейського царя

Ірода був один священик з відділу Авії, на ім'я Захарія. Дружина його була з дочок Ааронових, а ім'я їй було Єлисавета. ⁶ Обоє були праведними в очах Божих, жили бездоганно, згідно з усіма заповідями та вимогами Господніми. ⁷ Але дітей у них не було, бо Єлисавета не могла зачати, і обидві вони були вже в літах. ⁸ Коли його підрозділ був на службі і він служив як священик перед Богом, ⁹ сталося, що він був обраний жеребкуванням, за звичаєм священства, щоб увійти до святині Господньої і кадити кадило. ¹⁰ У годину кадіння все зібрання народу молилося надворі. ¹¹ Йому з'явився ангел Господній, який стояв праворуч від кадильного жертовника. ¹² Побачивши його, Захарія жажнувся і був охоплений страхом. ¹³ Але ангел промовив до

нього: "Не бійся, Захаріє, бо вислухана молитва твоя. Твоя дружина Єлизавета породить тобі сина, і ти даси йому ім'я Іван. ¹⁴ Буде тобі радість і веселість, і багато хто буде радіти його народженню. ¹⁵ Бо він буде великий в очах Господніх і ніколи не буде пити ні вина, ні пива. Він сповниться Духом Святим ще в утробі матері своєї. ¹⁶ Він наверне багатьох із Ізраїлевих синів до Господа, Бога їхнього. ¹⁷ І він піде перед Ним у дусі та силі Іллі, щоб навернути серця батьків до дітей, і непокірних до розуму праведних, щоб приготувати для Господа приготований народ".

¹⁸ "Звідки я можу це знати?" запитав Захарія ангела. "Бо я старий, а дружина моя вже в літах". ¹⁹ Ангел відповів йому: "Я Гавриїл, що стою перед обличчям Божим, і мене послано

говорити з тобою і сповістити тобі цю добру новину. ²⁰ А тепер слухай. Ти замовкнеш і не зможеш говорити аж до того дня, коли це станеться, бо ти не повірив моїм словам, які сповняться у свій час". ²¹ Тим часом народ чекав на Захарію, дивуючись, що він так довго перебуває у святині. ²² Коли ж він вийшов, то не зміг до них заговорити. Тоді вони зрозуміли, що він бачив видіння у святині. Він робив їм знаки і залишався німим. ²³ Коли дні його служіння завершилися, він повернувся додому. ²⁴ Після цих днів його дружина Єлизавета завагітніла і п'ять місяців усамітнювалася. Вона сказала: ²⁵ "Господь зробив це для мене. Він прихильно подивився на мене в ці дні, щоб забрати мою ганьбу серед людей".

[Пророцтво Старого Завіту, Малахія 4:5:

**"Ось, Я пошлю до вас пророка Іллю,
перш ніж настане той великий і
страшний день Господній"]**.

4. Мері.

*Луки 1:26-35;*²⁶ Шостого місяця ангел Гавриїл був посланий Богом до міста в Галілеї, що називалося Назарет,²⁷ до дівиці, зарученої з чоловіком на ім'я Йосип, з дому Давидового. Ім'я ж тій дівчині було Марія. ²⁸ І прийшов до неї ангел і промовив: "Радуйся, благословенна! Господь з тобою".

²⁹ Але вона була глибоко стурбована цим твердженням, дивуючись, що це може бути за привітання. ³⁰ Тоді ангел сказав їй: "Не бійся, Маріє, бо ти знайшла ласку Божу. ³¹ Тепер слухай: Ти зачнеш в утробі і народиш Сина, і

даси йому ім'я Ісус. ³² Він буде великий і наречеться Сином Всевишнього, і Господь Бог дасть йому престол батька його Давида. ³³ Він буде царювати над домом Якова навіки, і царству його не буде кінця". ³⁴ Марія запитала ангела: "Як це може бути, адже я не мала статевих стосунків з чоловіком?". ³⁵ Ангел відповів їй: "Дух Святий зійде на тебе, і сила Всевишнього осяє тебе. Тому святе, що народиться, наречеться Сином Божим. ³⁶ І згадай родичку твою Єлизавету - навіть вона в старості зачала сина, і це вже шостий місяць для тієї, що називалася бездітною. ³⁷ Бо немає нічого неможливого у Бога". ³⁸ "Бачиш, я Господня раба, - сказала Марія. "Нехай станеться зі мною, як ти сказав". І ангел відійшов від неї.

[Передбачено в Старому Завіті, Ісаія 7:14

- І дасть вам знак Сам Господь: Діва в
утробі зачне в утробі, і породить сина, і
дадуть йому ім'я: Еммануїл].

5. Елізабет

*Луки 1:39-45;*³⁹ Тими днями Марія вирушила і поспішила до міста в гірській країні Юдеї⁴⁰, де увійшла в дім Захарії і привітала Єлизавету.

⁴¹ Коли Єлизавета почула привітання Марії, немовля підскочило всередині неї, і Єлизавета сповнилася Святим Духом. ⁴² І вигукнула вона голосно: "Благословенна ти між жінками, і благословенне дитя твоє!" ⁴³ Як це могло статися зі мною, що Мати Господа мого прийшла до мене? ⁴⁴ Бо бачиш, коли звук твого привітання дійшов до моїх вух, немовля застрибало

від радості всередині мене. ⁴⁵ Блаженна та, яка повірила, що Господь виконає те, що говорив їй!"

6. Радість Марії

*Лука 1:46-56;*⁴⁶ І сказала Марія:

"Величає душа моя Господа,⁴⁷ і радіє дух мій про Бога, Спасителя мого,⁴⁸ бо Він зглянувся на смиренне становище раба Свого, бо Він зглянувся на смиренне становище раби Своєї.

Справді, віднині всі покоління будуть називати мене блаженным,

⁴⁹ бо Могутній вчинив для мене великі діла, а ім'я Його святе.

⁵⁰ Його милість з роду в рід на тих, хто боїться Його.

⁵¹ Він вчинив велике діло рукою Своєю;

Він порозганяв гордих за думками їхніх сердець,⁵² скинув сильних з престолів їхніх і вивищив покірних.⁵³ Наситив голодних добром, а багатих відпустив порожніми.⁵⁴ Він допоміг рабу своєму Ізраїлеві, пам'ятаючи навіки милість свою⁵⁵ до Авраама та його нащадків, як і до наших предків".

⁵⁶ Марія пробула з нею близько трьох місяців, а потім повернулася до свого дому.

7. Іван Хреститель

*Луки 1:57-66;*⁵⁷ Настав час Єлизаветі народити, і народила вона сина.

⁵⁸ Сусіди та родичі її почули, що Господь виявив до неї свою велику милість, і раділи разом з нею.⁵⁹ Коли ж

восьмого дня прийшли обрізати немовля, то хотіли назвати його Захарією, на честь батька його. ⁶⁰ Але мати його відповіла: "Ні, нехай буде Іван". ⁶¹ Тоді вони сказали їй: "Ніхто з твоїх родичів не має такого імені". ⁶² Тоді вони звернулися до його батька, щоб дізнатися, як він хоче, щоб його назвали. ⁶³ Він попросив дощечку для письма і написав: "Його ім'я Іван". І вони всі були вражені. ⁶⁴ В ту ж мить відкрилися його уста, звільнився язик, і він почав говорити, прославляючи Бога. ⁶⁵ Страх охопив усіх, хто жив навколо них, і про все це говорили по всій гірській країні Юдеї. ⁶⁶ Всі, хто чув про нього, брали це до серця, кажучи: "Ким же стане ця дитина?". Бо справді, Господня рука була з ним.

8. Радість Захарії

*Луки 1:67-80;*⁶⁷ Тоді його батько Захарія сповнився Святим Духом і пророкував:

"⁶⁸ Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що відвідав народ Свій і дав відкуплення Своєму народові. ⁶⁹ Він підняв для нас ріг спасіння в домі раба Свого Давида,⁷⁰ так, як говорив устами святих пророків Своїх у давнину;⁷¹ спасіння від ворогів наших і від руки тих, хто ненавидить нас. ⁷² Він милосердно ставився до наших предків і пам'ятав про свій святий завіт - ⁷³ присягу, яку він дав нашому батькові Авраамові, щоб ми,⁷⁴ врятовані з рук ворогів наших, служили йому без страху⁷⁵ у святості та праведності перед його лицем по всі дні

наші. ⁷⁶ А ти, дитино, пророком
Всевишнього назвешся, бо підеш перед
Господом, щоб дороги Йому готувати,
⁷⁷ щоб дати його людям знання про
спасіння
через прощення їхніх гріхів. ⁷⁸ Через
милосердне милосердя нашого Бога
зоря з висоти завітає до нас⁷⁹ , щоб
освітити тих, хто живе в темряві й тіні
смерті, і направити
ноги наші на дорогу миру". ⁸⁰ Дитина
виросла і зміцніла духом, і він
перебував у пустелі до дня свого
явлення Ізраїлю.

9. Йосипе.

*Матвія 1:18-25;*¹⁸ Народження Ісуса
Христа відбулося таким чином: Після
того, як його мати Марія була заручена

з Йосипом, стало відомо, що вона завагітніла від Святого Духа ще до того, як вони зійшлися. ¹⁹ Тоді її чоловік, Йосип, будучи праведною людиною і не бажаючи ганьбити її публічно, вирішив розлучитися з нею таємно. ²⁰ Та коли він це обміркував, з'явився йому уві сні ангел Господній і сказав: "Йосипе, сину Давидів, не бійся взяти Марію за дружину, бо зачате в ній - від Духа Святого. ²¹ Вона народить сина, і ти даси йому ім'я Ісус, бо він спасе свій народ від їхніх гріхів". ²² Все це сталося на виконання того, що було сказано Господом через пророка:

²³ Бачите, Діва завагітніє і народить сина, і назвуть його Іммануїл, що в перекладі означає "з нами Бог".

[Ісаї 7:14].

²⁴ Коли Йосип прокинувся, він зробив так, як наказав йому Господній ангел. Він одружився з нею²⁵, але не мав з нею статевих стосунків, поки вона не народила сина. І він назвав його Ісусом.

10. Народження Ісуса

Луки 2:1-20; У ті дні вийшов указ кесаря Августа про те, що вся імперія повинна бути зареєстрована. ² Ця перша реєстрація відбулася, коли Квіріній правив Сирією. ³ Тож усі пішли реєструватися, кожен до свого міста.⁴ І Йосип пішов з міста Назарету, що в Галілеї, в Юдею, до міста Давидового, що зветься Вифлеєм, бо він був з дому і роду Давидового,⁵ зареєструватися разом з Марією, що була заручена з ним і вагітна. ⁶ Поки вони там перебували,

прийшов час їй народжувати. ⁷ І народила вона свого первістка, і сповила його щільно в полотно, і поклала в ясла, бо не було для них гостьової кімнати.

[Хвала від ангелів, провіщена, Євреїв 1:6

(можливо, цитуючи Псалом 148);

⁶Знову ж таки, коли він приносить його первісток з'явився на світ, - каже він,

І нехай поклоняються йому всі Божі ангели].

⁸ У тій же місцевості пастихи перебували на полях і пильнували вночі свою отару. ⁹ І став перед ними Ангол Господній, і засяяла слава Господня навколо них, і вони налякалися. ¹⁰ А ангел промовив до них: "Не бійтеся, бо ось я звіщаю вам добру новину про

велику радість, яка буде для всього народу: ¹¹ Сьогодні в місті Давидовому народився для вас Спаситель, який є Месія, Господь. ¹² Це буде знаменням для вас: Ви знайдете Немовля, сповите в пелену, що лежатиме в яслах".

¹³ Раптом з'явилося безліч небесного воїнства з ангелом, прославляючи Бога і кажучи: ¹⁴ **Слава во вишніх небесах Богу і на землі мир людям, яких Він благоволив!**

¹⁵ Коли ангели залишили їх і повернулися на небо, пастухи сказали один одному: "Ходімо прямо до Вифлеєму і подивимося, що сталося, про що сповістив нам Господь". ¹⁶ Вони поспішили і знайшли і Марію, і Йосипа, і Немовля, що лежало в яслах.

¹⁷ Побачивши їх, вони розповіли про те,

що їм було сказано про цю дитину,¹⁸ і всі, хто це почув, були вражені тим, що сказали їм пастухи.¹⁹ Але Марія зберігала все це в своєму серці і роздумувала над цим.²⁰ Пастухи повернулися, прославляючи і хвалячи Бога за все, що вони бачили і чули, і все було так, як їм сказали.

11. Волхви

Матвія 2:1-23; По тому, як Ісус народився у Вифлеємі Юдейському за царя Ірода, прибули мудреці зі сходу до Єрусалиму,² кажучи: "Де Той, що народився, Цар Юдейський? Бо ми бачили зорю Його на сході, і прийшли поклонитися Йому."³ Почувши це, цар Ірод дуже занепокоївся, а з ним і весь Єрусалим.⁴ Він зібрав усіх

первосвящеників і книжників народу і запитав їх, де народиться Месія.

⁵ "У Вифлеємі Юдейському, - кажуть Йому, - бо так написано у пророка: ⁶

І ти, Вифлеєме, в Юдиному краї, аж ніяк не найменший серед Юдиних володарів: Бо з тебе вийде володар, що пастиме народ Мій, Ізраїля".

[Михей 5:2].

⁷ Тоді Ірод таємно покликав мудреців і запитав у них точний час появи зірки.

⁸ Він послав їх до Вифлеєму і сказав: "Ідіть і ретельно розшукайте Дитятко. Коли знайдете, повідомте мене, щоб я теж міг піти і поклонитися Йому".

⁹ Вислухавши царя, вони вирушили в дорогу. І ось вона з'явилася - зірка, яку вони бачили на сході. Вона вела їх, аж поки не зійшла і зупинилася над

місцем, де була дитина. ¹⁰ Коли вони побачили зірку, їх переповнила радість. ¹¹ Увійшовши в дім, вони побачили Дитятко з Марією, Його матір'ю, і, впавши на коліна, поклонилися Йому. Потім відкрили скарби свої і піднесли Йому дари: золото, ладан і смирну. ¹² І, отримавши уві сні застереження не повертатися до Ірода, вони повернулися до своєї країни іншою дорогою.

Втеча до Єгипту

¹³ Коли вони відійшли, уві сні з'явився Йосипові ангел Господній і сказав: "Уставай! Візьми Дитятко і матір Його, тікай до Єгипту і залишайся там, доки не скажу тобі. Бо Ірод шукатиме Дитятко, щоб убити Його". ¹⁴ І встав він, узяв вночі Дитятко та матір Його, і

втік до Єгипту. ¹⁵ І перебував там аж до смерті Ірода, щоб збулося те, що Господь сказав через пророка:

З Єгипту Я покликав Сина Свого.

[Осія 11:1].

¹⁶ Тоді Ірод, зрозумівши, що мудреці його перехитрили, прийшов у лють. Він наказав повбивати всіх хлопчиків у Вифлеємі та його околицях, віком до двох років, відповідно до часу, який він дізнався від мудреців. ¹⁷ Тоді збулося те, що було сказано через пророка Єремію:

**¹⁸ У Рамі почувся голос, плач і велика
жалоба,
Рахіль плакала за дітьми своїми;
і не приймала вона втіхи,
бо їх уже нема.**

[Єремія 31:15].

Повернення до Назарету

¹⁹ Після смерті Ірода Йосипові в Єгипті уві сні з'явився ангел Господній,²⁰ кажучи: "Устань, візьми Дитячко і матір Його, і йди в землю Ізраїлеву, бо ті, що хотіли вбити Дитячко, померли".²¹ І встав він, узяв дитя і матір його, і ввійшов до землі Ізраїля.²² Почувши ж, що Архелай править Юдеєю замість батька свого Ірода, він побоявся туди йти. І, остережений уві сні, відійшов до краю Галілейського.²³ І оселився в місті, що зветься Назарет, щоб сповнити те, що було сказано через пророків,

що його назвуть назарянином.

[Можливо, Амос 2:10-12].

12. Єврейський храм

*Луки 2:21-40;*²¹ Коли ж скінчилися вісім днів на обрізання Його, дали Йому ім'я Ісус, - ім'я, що дав Йому ангел перед зачаттям Його.²² А коли скінчилися дні їхнього очищення за законом Мойсеєвим, принесли Його до Єрусалиму, щоб віддати Господеві²³ (як написано в законі Господньому),

**Кожен первісток чоловічої статі буде
присвячений Господу)**

[Вихід 13:2].

²⁴ і принести жертву (згідно з тим, що написано в Законі Господньому),

**пара горлиць або два молодих
голуби).**

Ісус представляється Симеону

²⁵ В Єрусалимі жив чоловік на ім'я Симеон. Він був праведним і побожним, сподівався на розраду Ізраїлю, і Дух Святий був на ньому.

²⁶ Дух Святий відкрив йому, що він не побачить смерті, доки не побачить Господнього Месію. ²⁷ Ведений Духом, він увійшов до храму. Коли батьки принесли немовля Ісуса, щоб виконати над ним те, що належало за законом,²⁸ Симеон взяв його на руки, прославив Бога і сказав: ²⁹ Тепер, Учителю, можеш відпустити раба твого з миром, як обіцяв.³⁰ Бо побачили очі мої спасіння твоє.³¹ Ти приготував його перед усіма народами -³² світло на об'явлення поганам і славу народу

твогому Ізраїлеві.³³ Батько й мати його здивувалися тому, що про нього говорили.³⁴ Тоді Симеон поблагословив їх і сказав його матері Марії: "Справді, цій дитині судилося стати причиною падіння і піднесення багатьох в Ізраїлі і знаменням, яке буде протистояти -³⁵ і меч пронизає твою власну душу, - щоб відкрилися помисли багатьох сердець".

[Передбачено в Старому Завіті, Ісаїя 49:6; ...⁶ Він каже: "Не досить тобі бути Моїм слугою, щоб підняти племена Якова і відновити захищених Ізраїля. Я також зроблю тебе світлом для народів, щоб ти був Моїм спасінням аж до краю землі"].

Ісус представляється Анні

³⁶ Була також пророчиця Анна, дочка Фануїла з коліна Асирового. Вона була вже в літах, прожила з чоловіком сім років після одруження,³⁷ і була вдовою вісімдесят чотири роки. Вона не виходила з храму, служачи Богові вдень і вночі постом і молитвами.³⁸ У той самий момент вона підійшла і почала дякувати Богові і говорити про Нього всім, хто з нетерпінням чекав визволення Єрусалиму.³⁹ Коли вони виконали все за законом Господнім, то повернулися до Галілеї, до свого рідного міста Назарету.⁴⁰ Хлопчик виріс і зміцнів, сповнився мудрості, і Божа благодать була на ньому.

13. Ісус зник

*Луки 2:41-52;*⁴¹ Щороку його батьки їздили до Єрусалиму на свято Пасхи.⁴² Коли Ісусу виповнилося дванадцять років, вони зійшли на гору за звичаєм свята.⁴³ Після закінчення свята, коли вони поверталися, хлопчик Ісус залишився в Єрусалимі, але його батьки не знали про це.⁴⁴ Припускаючи, що він був у мандрівному загоні, вони вирушили в одноденну подорож. Потім вони почали шукати його серед своїх родичів і друзів.⁴⁵ Не знайшовши його, вони повернулися до Єрусалиму і продовжили пошуки.⁴⁶ Через три дні вони знайшли Його в храмі, де Він сидів серед учителів, слухав їх і ставив їм запитання.⁴⁷ І всі, хто його слухав, дивувалися його розумінню і його відповідям.⁴⁸ Побачивши його батьки, здивувалися, а мати сказала йому:

"Сину, чому ти так поводишся з нами? Ми з твоїм батьком з тривогою шукали тебе".⁴⁹ "Чому ви мене шукали?" - запитав він їх. "Хіба ви не знали, що Мені необхідно бути в домі Отця Мого?"⁵⁰ Але вони не зрозуміли, що Він їм сказав.⁵¹ Тоді Він зійшов з ними і прийшов до Назарету, і був їм слухняний. Мати Його зберігала все це у своєму серці.⁵² А Ісус зростав у мудрості та зрості, і в ласці перед Богом та людьми.

II. Служіння Ісуса

14. Іван Хреститель

Матвія 3:1-17; Того часу прийшов Іван Хреститель, проповідуючи в пустині Юдейській² і кажучи:

"Покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне!" ³ Бо він той, про кого говорив пророк Ісая, що прорік: "Покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне!"

**Голос волаючого в пустелі:
Приготуйте дорогу Господеві,
вирівняйте стежки Його!**

[Ісая 40:3].

⁴ Іван же мав одержу з верблюжого волосу, підперезаний шкіряним поясом, а їжею його була сарана та дикий мед.

⁵ І сходився до нього народ з Єрусалиму, з усієї Юдеї та з усієї околиці Йордану,⁶ і хрестилися від нього в Йордані, сповідуючи свої гріхи.

⁷ Побачивши багато фарисеїв та саддукеїв, що приходили на Його хрещення, Він промовив до них: "Виплодок гадюки! Хто вас

попереджав, щоб ви тікали від грядущого гніву? ⁸ Тому приносьте плід покаяння. ⁹ І не смійте говорити собі: "Ми маємо Авраама за батька нашого". Бо кажу вам, що Бог може з цього каміння воскресити Авраамові дітей. ¹⁰ Сокира вже в корені дерев. Тому кожне дерево, яке не приносить доброго плоду, буде зрубане і кинуте у вогонь. ¹¹ "Я хрищу вас водою на покаяння, але Той, що йде за мною, сильніший за мене, і я не гідний зняти Його сандалі. Він сам охрестить вас Духом Святим і вогнем. ¹² У Його руці лопата, і Він очистить Свою молотьбу, і збере Свою пшеницю в клуню. А половину спалить вогнем, що ніколи не згасає".

Іван хрестить Ісуса

¹³ Тоді Ісус прийшов з Галілеї до Івана на Йордан, щоб охреститися від нього.

¹⁴ Але Іван намагався зупинити Його, кажучи: "Мені треба хреститися від Тебе, а Ти приходиш до мене?"

¹⁵ Ісус відповів йому: "Дозволь поки що, бо так ми можемо сповнити всяку правду". Тоді Іван дозволив Йому охреститися.¹⁶ Коли Ісус охрестився, Він одразу ж вийшов з води. Небеса раптом розкрилися перед Ним, і Він побачив Духа Божого, що сходив, як голуб, і сходив на Нього.¹⁷ І голос з неба промовив: "Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав".

15. Три спокуси

Матвія 4:1-11; Тоді Ісус був повівся Духом у пустелю, де Його спокушав

диявол. ² Після того, як Він постив сорок днів і сорок ночей, Він зголоднів. ³ Тоді спокусник підійшов до Нього і сказав: "Якщо Ти Син Божий, скажи, щоб каміння це стало хлібом". ⁴ Він відповів: "Написано:

Людина повинна жити не тільки хлібом, але й кожним словом, що виходить з уст Божих.

[Второзаконня 8:3].

⁵ Тоді диявол узяв Його до святого міста, поставив Його на вершині храму, ⁶ і сказав Йому: "Якщо Ти Син Божий, кинься вниз. Бо написано: Він ангелам Своїм накаже про тебе, і вони підтримають тебе руками своїми, щоб ти не вдарився ногою своєю об камінь." ⁷ Ісус сказав йому: "Написано також:

Не випробовуй Господа, Бога твого.

[Повторення Закону 6:16].

⁸ І знову диявол узяв його на дуже високу гору і показав йому всі царства світу та їхню пишноту. ⁹ І сказав йому: "Я дам тобі все це, якщо ти впадеш і вклонишся мені". ¹⁰ Тоді Ісус сказав йому: "Іди, сатано! Бо написано:

Поклоняйся Господу, Богу твоєму, і служи тільки Йому".

[Второзаконня 6:13].

¹¹ Тоді диявол покинув його, а ангели прийшли і почали служити йому.

16. Свідчення Івана

*Івана 1:19-34;*¹⁹ Це було свідчення Івана, коли юдеї з Єрусалиму послали

священиків і левітів запитати його:
"Хто Ти?". ²⁰ Він не заперечував, але
зізнався: "Я не Месія". ²¹ "А хто ж
тоді?" - запитали його. "Ти Ілля?" "Ні", -
відповів він. "А ти Пророк?" "Ні", -
відповів він. ²² "Хто ж ти тоді?" -
запитали вони. "Ми повинні дати
відповідь тим, хто нас послав. Що ти
можеш розповісти нам про себе?" ²³ Він
відповів: "Я є

**ГОЛОС ВОПІЮЩОГО В ПУСТИНІ:
Вирівняйте дорогу Господню!**

[Ісая 40:3].

як і пророк Ісая сказав" ²⁴ А вони були
послані від фарисеїв. ²⁵ І запитали його:
"Чому ж ти хрестиш, якщо ти не Месія,
чи Ілля, чи Пророк?" ²⁶ "Я хрещу
водою", - відповів їм Іван. "Хтось стоїть
між вами, але ви Його не знаєте. ²⁷ Це

Той, Хто йде за мною, чий ремінець від сандалії я не гідний розв'язати". ²⁸ Все це відбувалося у Віфанії на березі Йордану, де Іван хрестив.

Агнець Божий

²⁹ Наступного дня Іван побачив Ісуса, що наближався до нього, і сказав: "Ось Агнець Божий, що бере на Себе гріх світу! ³⁰ Це Той, про Кого я тобі говорив: "За мною йде чоловік, що вищий за мене, бо він існував переді мною". ³¹ Я не знав Його, але прийшов хрестити водою, щоб Він був об'явлений Ізраїлеві". ³² А Іван свідчив: "Я бачив Духа, що сходив з неба, як голуб, і спочив на Ньому. ³³ Я не знав Його, але Той, Хто послав мене хрестити водою, сказав мені: "Той, на

Кого ти бачиш Духа, що сходить і спочиває, - Той, Хто хрестить Духом Святим". ³⁴ Я бачив і засвідчив, що це Син Божий".

17. Учні Івана

Івана 1:35-42,³⁵ Наступного дня Іван стояв з двома своїми учнями.

³⁶ Побачивши Ісуса, що проходив повз, він сказав: "Дивіться, Агнець Божий!".

³⁷ Двоє учнів почули ці слова і пішли за Ісусом. ³⁸ Коли Ісус обернувся і помітив, що вони йдуть за Ним, Він запитав їх: "Чого ви шукаєте?". Вони відповіли Йому: "Раббі" (що означає "Учителю"), "де Ти зупинився?".

³⁹ "Прийдіть і побачите", - відповів він. Тож вони пішли і побачили, де він зупинився, і залишилися з ним того дня.

Було близько четвертої години пополудні.⁴⁰ Андрій, брат Симона Петра, був одним з двох, хто почув Івана і пішов за ним.⁴¹ Він першим знайшов свого брата Симона і сказав йому: "Ми знайшли Месію" (що в перекладі означає "Христа"),⁴² і привів Симона до Ісуса. Коли Ісус побачив його, то сказав: "Ти Симон, син Івана. Ти будеш називатися Кифа" (що в перекладі означає "Петро").

18. Пилип і Нафанаїл

*Івана 1:43-51;*⁴³ Наступного дня Ісус вирішив вирушити до Галілеї. Він знайшов Пилипа і сказав йому: "Йди за мною".⁴⁴ Пилип був родом з Віфсаїди, рідного міста Андрія та Петра.⁴⁵ Пилип знайшов Нафанаїла і сказав йому: "Ми

знайшли Того, про Кого писав Мойсей у Законі (і пророки теж): Ісуса, сина Йосипового, з Назарету". ⁴⁶ "Назарет! Чи може звідти прийти щось добре?" - запитав Нафанаїл. запитав Натанаїл. "Підійди і побачиш", - відповів Пилип. ⁴⁷ Коли Ісус побачив Нафанаїла, що наближався, то сказав про нього: "Ось воістину ізраїльтянин, у якому немає лукавства". ⁴⁸ "Звідки ти мене знаєш?" запитав Нафанаїл. Ісус відповів: "Я бачив тебе, коли ти ще був під смоківницею, перш ніж Пилип покликав тебе". ⁴⁹ Тоді Нафанаїл вигукнув: "Учителю, Ти - Син Божий, Ти - Цар Ізраїлів". ⁵⁰ Ісус відповів: "Ти віриш, бо я сказав тобі, що бачив тебе під смоківницею. Ти побачиш більше, ніж це". ⁵¹ Потім додав: "Істинно кажу вам, що ви побачите "небо відкрите, і

ангелів Божих, що сходять і сходять на"
Сина Людського".

19. Чудо для Марії

Івана 2:1-12; На третій день у Кані Галилейській відбулося весілля. Там була мати Ісуса,² і Ісус з учнями також були запрошені на весілля. ³ Коли закінчилося вино, мати Ісуса сказала Йому: "У них немає вина". ⁴ "Яке відношення має ця твоя турбота до мене, жінко?" - запитав Ісус. запитав Ісус. "Моя година ще не прийшла". ⁵ "Робіть усе, що Він вам скаже", - наказала мати слугам. ⁶ Тепер там було встановлено шість кам'яних глечиків з водою для очищення юдеїв. У кожній було по двадцять-тридцять галонів. ⁷ "Наповніть глечики водою", - сказав їм

Ісус. І вони наповнили їх по вінця.

⁸ Тоді він сказав їм: "Тепер зачерпніть трохи і віднесіть їх старшому офіціантові". Вони так і зробили. ⁹ Коли метрдотель скуштував воду (після того, як вона стала вином), він не знав, звідки вона взялася - хоча слуги, які зачерпнули воду, знали. Він покликав нареченого¹⁰ і сказав йому: "Усі виставляють спочатку хороше вино, а потім, коли люди нап'ються, гірше. Але ти до цього часу зберігав вино вищого гатунку". ¹¹ Ісус зробив це, перше зі своїх знамень, у Кані Галілейській. Він явив свою славу, і учні увірували в нього. ¹² Після цього Він зійшов до Капернауму разом зі своєю матір'ю, братами та учнями, і вони пробули там лише кілька днів.

20. 1st Храм Прибирання

Іван 2:13-25;¹³ Наближалася юдейська Пасха, і Ісус вирушив до Єрусалиму.

¹⁴ У храмі Він побачив людей, які продавали волів, овець і голубів, а також міняйл, що сиділи там.

¹⁵ Зробивши батіг зі шнурів, Він вигнав усіх з храму разом з їхніми вівцями та волами. Він також висипав монети міняйл і перевернув столи. ¹⁶ А тим, хто продавав голубів, сказав: "Заберіть це все звідси! Припиніть перетворювати дім Мого Отця на базар!" ¹⁷ А учні Його пам'ятали, що так написано:

Ревність до твого дому поглине мене.

[Псалом 69:9].

¹⁸ Тоді юдеї відповіли Йому: "Який знак покажеш нам за те, що чиниш це?"

¹⁹ Ісус відповів: "Зруйнують цей храм, і Я за три дні його збудую". ²⁰ Тоді юдеї сказали: "Цей храм сорок шість років будувався, а Ти за три дні його збудуєш?" ²¹ Але Він говорив про храм Свого тіла. ²² Тому, коли Він воскрес із мертвих, Його учні пам'ятали, що Він це говорив, і повірили Писанню та словам Ісуса. ²³ Коли Він перебував у Єрусалимі під час свята Пасхи, багато хто увірував у Його ім'я, побачивши знаки, які Він чинив. ²⁴ Ісус, однак, не довіряв їм Себе, бо знав їх усіх²⁵ і не потребував, щоб хтось свідчив про людину, бо Він Сам знав, що в людині.

[Передбачено в Старому Завіті, Малахія 3:1-5: "Ось Я пошлю Свого Посланця, і він розчистить дорогу переді Мною. Тоді Господь, якого ви шукаєте, раптово

прийде до храму Свого, Посланець заповіту, яким ви захоплюєтесь, - ось він іде, - говорить Господь воїнств. ² Але хто зможе витримати день його приходу? І хто зможе встояти, коли він з'явиться? Бо він буде, як вогонь рафінатора і як відбілювач прачки. ³ Він буде, немов срібло, що очищає, і очистить синів Левієвих, і вичистить їх, немов золото та срібло. І принесуть вони приношення Господеві в праведності. ⁴ І приношення Юди та Єрусалиму будуть до вподоби Господеві, як за старих часів і за минулих літ. ⁵ "Я прийду до вас на суд і буду готовий свідчити проти чаклунів і перелюбників, проти тих, хто клянеться неправдою, проти тих, хто гнобить наймита, вдову і сироту, і проти тих, хто чинить несправедливість приходькові, що живе тут. Вони не бояться Мене", - говорить Господь воїнств.

21. Никодим

Івана 3:1-21;¹ Був один чоловік із фарисеїв, на ім'я Никодим, начальник юдейський. ² Цей чоловік прийшов до Нього вночі і сказав: "Учителю, ми знаємо, що Ти Учитель, який прийшов від Бога, бо ніхто не може чинити цих знамень, які Ти чиниш, якщо тільки Бог не буде з ним". ³ Ісус відповів: "Поправді кажу вам, якщо хто не народиться знов, не може побачити Царства Божого". ⁴ "Як же може хтось народитися, коли вже старий?" - запитав Никодим. запитав Никодим. "Чи може він увійти в утробу матері своєї вдруге і народитися?" ⁵ Ісус відповів: "Поправді кажу вам, якщо хто не народиться з води і Духа, не може

увійти в Царство Боже. ⁶ Усе, що народжується від плоті, є плоть, а те, що народжується від Духа, є дух. ⁷ Не дивуйтеся, що Я сказав вам, що вам треба народитися знов. ⁸ Вітер дме, де йому заманеться, і ви чуєте його шум, але не знаєте, звідки він приходить і куди йде. Так є з кожним народженим від Духа". ⁹ "Як таке може бути?" - запитав Никодим. ¹⁰ "Ти вчитель Ізраїлю і не знаєш цього?" (*) Ісус відповів. ¹¹ "Поправді кажу вам: Ми говоримо те, що знаємо, і свідчимо про те, що бачили, а ви не приймаєте нашого свідчення. ¹² Якщо Я говорив вам про земне, а ви не вірите, то як увіруєте, коли Я скажу вам про небесне? ¹³ Ніхто не сходив на небо, як тільки той, хто зійшов з неба - Син Людський. ¹⁴ "Як Мойсей підняв змію в

пустелі, так має бути піднятий Син Людський,¹⁵ щоб кожен, хто вірує в Нього, мав життя вічне. ¹⁶ Бо так полюбив Бог світ: Він дав Сина Свого Єдинородного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне. ¹⁷ Бо Бог не послав Сина Свого на світ, щоб світ засудити, але щоб світ через Нього спасся. ¹⁸ Кожен, хто вірує в Нього, не засуджений, а хто не вірує, той уже засуджений, бо не увірував в ім'я Єдинородного Сина Божого. ¹⁹ Це і є суд: Світло прийшло на світ, та люди полюбили темряву, а не світло, бо їхні діла були злі. ²⁰ Бо кожен, хто чинить зло, ненавидить світло й уникає його, щоб не виявилися його вчинки. ²¹ А кожен, хто живе правдою, приходиться до світла, щоб виявилися діла його, що їх чинить Бог".

[*Єзекіля 36:26,27;²⁶ Я дам вам нове серце і вкладу в вас нового духа; вийму з вас серце кам'яне і дам вам серце тілесне. ²⁷ Я вкладу в тебе Духа Мого, і ти будеш дотримуватися законів Моїх і ретельно виконувати постанови Мої].

22. Хрещення в Юдеї

Івана 3:22-36;²² Після цього Ісус з учнями пішов у юдейську сільську місцевість, де провів з ними час і охрестив.

²³ Іван також хрестив в Еноні біля Саліма, тому що там було багато води. Люди приходили і хрестилися,²⁴ оскільки Івана ще не кинули до в'язниці. ²⁵ Тоді між учнями Івана та одним юдеєм виникла суперечка про очищення. ²⁶ Вони

прийшли до Івана і сказали йому:
"Учителю, Той, про Кого ти свідчив, і
Хто був з тобою за Йорданом,
хреститься - і всі йдуть до Нього".

Іван підтверджує своє свідчення

²⁷ Іван відповів: "Ніхто не може нічого прийняти, якщо не буде дано йому з неба. ²⁸ Ви самі можете засвідчити, що я сказав: "Я не Месія, але посланий перед Ним". ²⁹ Той, хто має наречену, є нареченим. А друг нареченого, який стоїть поруч і слухає його, дуже радіє з голосу нареченого. Тож ця моя радість повна. ³⁰ Йому треба збільшуватися, а мені зменшуватися". ³¹ Той, хто приходить згори, є понад усе. Той, хто з землі, є земним і говорить земними словами. Той, хто приходить з неба, є

понад усе. ³² Він свідчить про те, що бачив і чув, але ніхто не приймає його свідчення. ³³ Той, хто прийняв його свідчення, підтвердив, що Бог є істинний. ³⁴ Бо той, кого послав Бог, говорить Божі слова, бо Він дає Духа без міри. ³⁵ Отець любить Сина і все віддав у Його руки. ³⁶ Хто вірує в Сина, той має життя вічне, а хто відкидає Сина, той життя не побачить, натомість гнів Божий залишається на ньому.

23. Жінка з Самарії

Івана 4:1-42; Коли Ісус дізнався, що фарисеї почули, що Він створив і охрестив більше учнів, ніж Іван² (хоча сам Ісус не хрестив, але хрестили Його учні),³ Він залишив Юдею і знову пішов до Галілеї. ⁴ Йому довелося йти

через Самарію;⁵ він прийшов до міста Самарії, що називалося Сихар, поблизу маєтку, який Яків віддав своєму синові Йосипу. ⁶ Там була криниця Якова, і Ісус, втомлений дорогою, сів біля неї. Було близько полудня. ⁷ До криниці підійшла жінка з Самарії, щоб набрати води. "Дай мені напиться", - сказав їй Ісус,⁸ тому що Його учні пішли в місто за їжею. ⁹ "Як це ти, юдей, просиш пити у мене, самарянки?" - запитала вона Його. Адже євреї не спілкуються з самарянами. ¹⁰ Ісус відповів: "Якби ви знали Божий дар, і хто просить вас: "Дай мені напиться", ви б попросили його, і він дав би вам води живої". ¹¹ "Пане, - сказала жінка, - у вас навіть відра немає, а криниця глибока. Звідки ж ти береш цю "живу воду"? ¹² Ти ж не більший за нашого батька Якова, чи не

так? Він дав нам криницю і сам пив з неї, і його сини, і худоба".

¹³ Ісус сказав: "Кожен, хто питиме з цієї води, буде спраглий знову. ¹⁴ А хто питиме з води, яку Я дам йому, не матиме спраги більше ніколи. Справді, вода, яку Я дам йому, стане для нього джерелом води, що б'є з-під землі для життя вічного". ¹⁵ "Пане, - звернулася до нього жінка, - дай мені цієї води, щоб я не відчувала спраги і не приходила сюди по воду". ¹⁶ "Поклич свого чоловіка, - сказав він їй, - і повертайся сюди". ¹⁷ "У мене немає чоловіка", - відповіла вона. "Правильно ти сказала: "Не маю чоловіка", - сказав Ісус. ¹⁸ "Бо ти мала п'ятьох чоловіків, а той, кого маєш тепер, не є твій чоловік. Це правда, що ти сказала". ¹⁹ "Учителю, - відповіла жінка, - я бачу, що ти

пророк. ²⁰ Наші предки поклонялися на цій горі, але ви, юдеї, кажете, що місце поклоніння - в Єрусалимі". ²¹ Ісус сказав їй: "Повір Мені, жінко, настає година, коли ти не будеш поклонятися Отцеві ні на цій горі, ні в Єрусалимі. ²² Ви, самаряни, поклоняєтеся тому, чого не знаєте. Ми поклоняємося тому, що знаємо, бо спасіння від юдеїв. ²³ Але прийде час, і він вже настав, коли правдиві поклонники поклонятимуться Отцеві в дусі та істині. Так, Отець хоче, щоб саме такі люди поклонялися Йому. ²⁴ Бог є дух, і ті, що поклоняються Йому, повинні поклонятися в дусі та істині". ²⁵ Жінка сказала йому: "Я знаю, що Месія прийде" (якого називають Христом). "Коли він прийде, то все нам пояснить". ²⁶ Ісус сказав їй: "Я, що

говорю з тобою, - це Він". ²⁷ Якраз в цей час прийшли його учні, і вони були вражені тим, що він розмовляє з жінкою. Але ніхто не запитав: "Чого Ти хочеш?" чи "Чому Ти з нею розмовляєш?". ²⁸ Тоді жінка залишила глечик з водою, пішла в місто і сказала людям:²⁹ "Прийдіть, подивіться на людину, яка розповіла мені все, що я коли-небудь робила. Може, це Месія?" ³⁰ Вони вийшли з міста і попрямували до Нього. ³¹ Тим часом учні продовжували закликати його: "Раббі, з'їж що-небудь". ³² Але він відповів: "У мене є їжа, про яку ви не знаєте". ³³ Учні говорили один до одного: "Невже хтось не міг принести йому поїсти?". ³⁴ "Моя їжа - чинити волю Того, хто послав Мене, і завершити Його діло", - сказав їм Ісус. ³⁵ Чи не кажете ви: "Ще чотири

місяці, а потім жнива"? Послухайте, що Я вам кажу: Розплющте очі і подивіться на ниви, бо вони вже готові до жнив.

³⁶ Жнець вже отримує платню і збирає плід для життя вічного, так що сіяч і жнець можуть радіти разом. ³⁷ Бо в цьому випадку правдива приказка: "Один сіє, а інший жне". ³⁸ Я послав вас жати те, над чим ви не трудилися; інші трудилися, і ви скористалися їхньою працею".

Багато самаритян вважали, що

³⁹ Багато самарян з того міста увірували в Нього, тому що жінка сказала, коли свідчила: "Він розповів мені все, що я коли-небудь робила". ⁴⁰ Тож коли самаряни прийшли до Нього, то попросили Його залишитися з ними, і

Він пробув у них два дні. ⁴¹ І багато хто увірував через те, що він говорив. ⁴² І сказали вони жінці: "Ми вже не віримо з того, що ти сказав, бо самі чули і знаємо, що це справді Спаситель світу".

24. Відмова в Назареті

*Луки 4:14-30;*¹⁴ Тоді Ісус повернувся до Галілеї в силі Духа, і звістка про Нього розійшлася по всій околиці. ¹⁵ Він навчав у їхніх синагогах, і всі Його прославляли. ¹⁶ Він прийшов до Назарету, де був вихований. Як завжди, він увійшов до синагоги в суботу і став читати. ¹⁷ Йому дали сувій пророка Ісаї, і, розгорнувши його, він знайшов місце, де це було написано:

18 Дух Господній на мені,
бо він помазав мене
проповідувати Добру Новину вбогим.
Він послав мене проповідувати
полоненим визволення, а сліпим
прозріння, випустити пригноблених
на волю,
19 звіщати рік Господнього
благовоління.

[Ісая 61:1,2].

20 Потім він згорнув сувій, віддав його
служителю і сів. І погляди всіх
присутніх у синагозі були прикуті до
Нього. **21** Він почав говорити до них:
"Сьогодні, коли ви слухаєте,
сповнилося це Писання". **22** Всі вони
добре про Нього говорили і дивувалися
благодатним словам, що виходили з
Його уст, але говорили: "Чи це не

Йосипів син?". ²³ Тоді він сказав їм: "Без сумніву, ви процитуєте мені прислів'я: "Лікарю, зціли себе сам". Те, що ми чули, що сталося в Капернаумі, зробіть і тут, у вашому рідному місті". ²⁴ Він також сказав: "Істинно кажу вам, що жодного пророка не приймають у рідному місті. ²⁵ Але кажу вам, що за днів Іллі було багато вдів в Ізраїлі, коли небо було закрите на три роки і шість місяців, і великий голод охопив усю землю. ²⁶ Але Ілля не був посланий до жодної з них, окрім вдови в Зарефаті в Сидоні. ²⁷ А за пророка Єлисея багато було в Ізраїлі прокажених, та ніхто з них не очистився, окрім Наамана Сирійця". ²⁸ Почувши це, всі в синагозі розлютилися. ²⁹ Вони встали, вигнали його з міста і привели на край пагорба, на якому було побудоване їхнє місто,

маючи намір скинути його з урвища.

³⁰ Але він пройшов крізь натовп і пішов своєю дорогою.

25. Капернаум

Матвія 4:12-17;¹² Почувши, що Івана заарештували, він пішов до Галілеї.

¹³ Він залишив Назарет і оселився в Капернаумі на березі моря, в області Завулона і Неффалима. ¹⁴ Це було для того, щоб виконати те, що було сказано через пророка Ісаю:

¹⁵ Земля Завулона і земля
Неффалима,
вздовж дороги при морі, за Йорданом,
Галілея поганська.

¹⁶ Люди, що живуть у темряві,
побачили велике світло,

**а для тих, що живуть у країні
смертної тіні, засяяло світло.**

[Ісаія 9:1,2].

¹⁷ Відтоді Ісус почав проповідувати:
"Покайтеся, бо наблизилося Царство
Небесне".

26. Демон

Луки 4:31-37;³¹ Тоді Він пішов у
Капернаум, місто в Галілеї, і навчав їх у
суботу. ³² Вони дивувалися Його
навчанню, бо Його слово мало владу.

³³ У синагозі був чоловік з нечистим
бісівським духом, який кричав гучним
голосом:³⁴ "Залиш нас у спокої! Що Ти
маєш до нас, Ісусе з Назарету? Ти
прийшов погубити нас? Я знаю, хто Ти
- Святий Божий!" ³⁵ Але Ісус докоряв
йому і сказав: "Замовкни і вийди з

нього!" І, кинувши його перед ними, біс вийшов з нього, не завдавши йому жодної шкоди. ³⁶ Здивувалися всі, і говорили між собою: "Що це за звістка? Він бо нечистим духам наказує з владою і силою, і вони виходять!" ³⁷ І пішла звістка про нього по всіх околицях.

27. Мати Петра

Луки 4:38-44,³⁸ Вийшовши з синагоги, Він увійшов у дім Симона. Теща Симона страждала від високої температури, і вони запитали Його про неї. ³⁹ Тоді він став над нею і почав докоряти лихоманці, і вона залишила її. Вона одразу ж встала і почала їм служити. ⁴⁰ Коли сонце сідало, всі, хто мав хворих на різні хвороби, приносили

їх до нього. Він покладав руки на кожного з них і зцілював їх.⁴¹ Також з багатьох виходили біси, кричали і говорили: "Ти - Син Божий!". Але Він докоряв їм і не дозволяв говорити, бо вони знали, що Він - Месія.⁴² Коли ж настав день, Він вийшов і пішов у безлюдне місце. Але натовп шукав Його. Вони підійшли до Нього і намагалися утримати Його, щоб Він не пішов від них.⁴³ Він же сказав їм: "Треба мені звіщати Добру Новину про Царство Боже й іншим містам, бо на те я посланий".⁴⁴ І він проповідував по синагогах Юдеї.

28. Проказа

Матвія 8:1-4; Коли Він сходив з гори, за Ним ішов великий натовп.² І ось

підійшов чоловік, хворий на проказу, припав перед Ним на коліна і сказав: "Господи, якщо хочеш, можеш мене очистити".

³Простягнувши руку, Ісус доторкнувся до нього, кажучи: "Я бажаю, очистися". І зразу ж його проказа очистилася.

⁴Тоді Ісус сказав йому: "Дивись, щоб ти нікому не сказав, але піди, покажися священикові, і принеси дар, що його Мойсей заповідав, на свідчення їм".

29. Петро і Андрій

Луки 5:1-11; Коли натовп тиснув на Ісуса, щоб почути Боже слово, Він стояв на березі Генісаретського озера.

²Він побачив два човни на березі озера; рибалки вийшли з них і промивали свої сіті. ³Він увійшов в один з човнів, що

належав Симонові, і попросив його відплисти трохи від берега. Потім він сів і почав навчати народ з човна.

⁴Закінчивши говорити, Він сказав Симонові: "Вийдіть на глибоку воду і закиньте свої сіті, щоб ловити рибу".

⁵"Учителю!"

Симон відповів: "Ми працювали всю ніч і нічого не впіймали. Але якщо ви так кажете, то я закину сіті". ⁶ Коли вони це зробили, то зловили велику кількість риби, і їхні сіті почали рватися. ⁷ Тоді вони подали знак своїм товаришам з іншого човна, щоб прийшли і допомогли їм; вони прийшли і наповнили обидва човни так, що вони почали тонути. ⁸ Побачивши це, Симон Петро впав перед Ісусом на коліна і промовив: "Відійди від мене, бо я грішний, Господи!" ⁹ Бо він і всі, хто

був з ним, були вражені уловом риби, яку вони взяли,¹⁰ і Яків та Іван, сини Зеведеєві, що були товаришами Симона. "Не бійся, - сказав Ісус Симонові. "Відтепер ти будеш ловити людей".¹¹Тоді вони вивели човни на берег, покинули все і пішли за Ним.

30. Паралізований чоловік

*Луки 5:17-26;*¹⁷ Одного дня, коли Він навчав, сиділи там фарисеї та вчителі Закону, що прийшли з усіх околиць Галілеї та Юдеї, а також з Єрусалиму. І сила Господня на зцілення була в Ньому.¹⁸ Якраз тоді прийшли якісь люди, несучи на ношах паралізованого чоловіка. Вони намагалися занести його і покласти перед Ним.¹⁹ Але через натовп вони не змогли занести його,

тому піднялися на дах і спустили його на ношах по черепиці в середину натовпу перед Ісусом. ²⁰ Побачивши їхню віру, Він сказав: "Друзе, відпускаються тобі гріхи твої". ²¹ Тоді книжники та фарисеї почали думати про себе: "Хто цей чоловік, що говорить богохульства? Хто може прощати гріхи, як не Бог?". ²² Але Ісус, знаючи їхні думки, відповів їм: "Чому ви так думаєте у своїх серцях? ²³ Що легше: сказати: "Прощаються вам гріхи", чи сказати: "Встаньте і йдіть"? ²⁴ Але щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, - сказав він паралізованому, - кажу тобі: Встань, візьми свої ноші і йди додому". ²⁵ Той негайно встав перед ними, взяв те, на чому лежав, і пішов додому, прославляючи Бога. ²⁶ Тоді всі

дивувалися, і віддавали славу Богові. І вони сповнилися благоговінням і говорили: "Ми бачили сьогодні неймовірні речі".

31. Метью

*Луки 5:27-32;*²⁷ Після цього Ісус вийшов і побачив митаря на ім'я Левій, що сидів на митниці, і сказав йому: "Іди за Мною".²⁸ Той, покинувши все, підвівся і пішов за Ним.²⁹ Тоді Левій влаштував для нього пишний бенкет у своєму домі. Там був великий натовп митарів та інших людей, які сиділи за столом разом з ними.³⁰ Але фарисеї та їхні книжники нарікали учням: "Чому Ви їсте і п'єте з митарями та грішниками?".³¹ Ісус відповів їм: "Не здорові потребують лікаря, а хворі."³² Я

прийшов покликати не праведників, а грішників до покаяння".

32. "Бурдюки

*Лк. 5:33-39;*³³ Тоді вони сказали Йому: "Учні Івана часто постять і моляться, і фарисеї те саме роблять, а твої їдять і п'ють".³⁴ Ісус сказав їм: "Не можете ж ви примусити весільних гостей постити, коли з ними наречений?"³⁵ Але прийде час, коли наречений від них відійде - тоді вони будуть постити в ті дні".

³⁶ Він також розповів їм притчу: "Ніхто не відриває латки від нової одежі і не приклеює її до старої. Інакше не тільки нове порветься, але й латка від нової одежі не буде пасувати до старої.³⁷ І ніхто не наливає нове вино в старі бурдюки. Інакше нове вино прорве

міхи, воно розтечеться, і міхи будуть зіпсовані. ³⁸ Ні, нове вино наливають у свіжі бурдюки. ³⁹ І ніхто, випивши старого вина, не хоче нового, бо каже: "Старе краще".

33. 1st Sabbath Clash

Івана 5:1-47; Після цього відбулося юдейське свято, і Ісус пішов до Єрусалиму² Біля Овечої брами в Єрусалимі є басейн, який арамейською називається Віфезда, з п'ятьма колонадами. ³ У цих колонадах лежала велика кількість інвалідів - сліпих, кульгавих і паралізованих. ⁵ Серед них був один чоловік, який був неповносправним тридцять вісім років. ⁶ Коли Ісус побачив його і зрозумів, що

він лежить там вже дуже довго, він сказав йому: "Хочеш одужати?".

⁷ "Пане, - відповів інвалід, - мені нема кому опустити мене в басейн, коли вода збовтується, але поки я підходжу, хтось спускається переді мною".

⁸ "Встань, - сказав йому Ісус, - візьми свій килимок і ходи". ⁹ Чоловік миттєво одужав, підняв килимок і почав ходити. А день той був суботній,¹⁰ і сказали юдеї до чоловіка, що зцілювся:

"Сьогодні субота. Закон забороняє тобі піднімати килимок". ¹¹ Він відповів:

"Той, хто мене вилікував, сказав мені:

"Візьми свій килимок і ходи". ¹² "Хто цей чоловік, що сказав тобі: "Візьми свій килимок і йди"?" - запитали вони.

¹³ Але зцілений чоловік не знав, хто це був, бо Ісус вислизнув у натовп, який там був. ¹⁴ Після цього Ісус знайшов

його в храмі і сказав йому: "Бачиш, ти здоровий. Не гріши більше, щоб з тобою не сталося чогось гіршого".

¹⁵ Чоловік пішов і повідомив юдеям, що це Ісус його вилікував. ¹⁶ Тому юдеї почали переслідувати Ісуса за те, що Він робив це в суботу.

Шануймо Отця і Сина¹⁷ Ісус відповів їм: "Мій Отець ще працює, і Я також працюю". ¹⁸ Ось чому юдеї почали ще більше намагатися вбити Його: Мало того, що Він порушував суботу, так ще й називав Бога своїм Отцем, ставлячи Себе рівним Богові. ¹⁹ Ісус відповів: "Поправді кажу вам: Син нічого не може чинити сам по собі, але тільки те, що бачить, як Отець чинить. Бо все, що чинить Отець, те саме чинить і Син. ²⁰ Бо Отець любить Сина і показує Йому все, що чинить, і покаже Йому більші

діла, ніж ці, так що ви подивуєтесь. ²¹ І як Отець воскрешає мертвих і оживляє їх, так і Син оживляє, кого хоче.

²² Отець насправді нікого не судить, але віддав весь суд Синові,²³ щоб усі люди шанували Сина, як шанують Отця. Хто не шанує Сина, той не шанує Отця, що послав Його.

"Хто слухає Моє Слово..."

²⁴ "Істинно кажу вам: кожен, хто слухає Моє слово і вірує тому, хто послав Мене, має життя вічне, і на суд не прийде, але перейшов від смерті в життя.

²⁵ "Поправді кажу вам, що надходить година, і вона вже настала, коли мертві почують голос Сина Божого, і ті, що почують, оживуть. ²⁶ Бо як Отець має життя в Собі, так і Синові дав мати

життя в Собі. ²⁷ І дав Йому право судити, бо Він є Син Людський. ²⁸ Не дивуйтеся цьому, бо настає час, коли всі, хто в гробах, почують його голос²⁹ і вийдуть - ті, що чинили добро, на воскресіння життя, а ті, що чинили зло, на воскресіння осуду. ³⁰ "Я нічого не можу зробити сам. Я суджу тільки так, як чую, і суд Мій справедливий, бо не шукаю своєї волі, але волі Того, Хто послав Мене. ³¹ "Якщо я свідчу про себе, то моє свідчення неправдиве. ³² Є інший, що свідчить про мене, і я знаю, що його свідчення про мене правдиве. ³³ Ти послав посланців до Івана, і він засвідчив правду. ³⁴ Я не приймаю людських свідчень, але кажу це, щоб ви спаслися. ³⁵ Іван був палаючим і сяючим світильником, і ви були готові радіти деякий час у його світлі. ³⁶ "Але

Я маю більше свідчення, ніж Іван, через діла, які Отець дав Мені виконати. Ті самі діла, які я роблю, свідчать про мене, що Отець послав мене. ³⁷ Отець, що послав Мене, Сам засвідчив про Мене. Ви ніколи не чули Його голосу і не бачили Його вигляду. ³⁸ У вас не живе Його слово, бо ви не вірите тому, кого Він послав. ³⁹ Ви вивчаєте Писання, бо думаєте, що в них ви маєте вічне життя, але ж вони свідчать про Мене. ⁴⁰ Але ви не бажаєте прийти до Мене, щоб мати життя. ⁴¹ "Я не приймаю слави від людей,⁴² але знаю вас - що ви не маєте любові до Бога в собі. ⁴³ Я прийшов в ім'я Отця Мого, а ви Мене не приймаєте. Якщо хтось інший прийде в ім'я своє, ви приймете його. ⁴⁴ Як же ви можете вірити, коли славу один від одного приймаєте, а

слави, що походить від Єдиного Бога, не шукаєте? ⁴⁵ Не думайте, що Я буду звинувачувати вас перед Отцем. Ваш обвинувач - Мойсей, на якого ви поклали надію. ⁴⁶ Бо якби ви повірили Мойсеєві, то повірили б і Мені, бо він писав про Мене. ⁴⁷ Коли ж не вірите тому, що він писав, то як повірите Моїм словам?"

34. 2nd Sabbath Clash

Матвія 12:1-8; У той час Ісус проходив через зернові поля в суботу. Його учні були голодні і почали зривати і їсти кілька колосків. ² Побачивши це, фарисеї сказали Йому: "Ось Твої учні роблять те, що не годиться робити в суботу". ³ Він же сказав їм: "Чи не читали ви, що вчинив Давид, коли

зголоднів він і ті, що були з ним:⁴ як увійшов він у дім Божий, і вони їли хліб Присутності, - який не годиться їсти ні йому, ні тим, що з ним, а тільки священикам? ⁵ Чи ви не читали в законі, що в суботні дні священики в храмі порушують суботу і не винні? ⁶ Кажу вам, що тут є щось більше, ніж храм. ⁷ Якби ви знали, що це означає,

Я бажаю милосердя, а не жертв

[Осія 6:6].

ви не засудили б невинних. ⁸ Бо Син Людський - Господь суботи".

35. 3rd Sabbath Clash

*Луки 6:6-11;*⁶ Іншої суботи Він увійшов до синагоги і навчав. Там був чоловік, у якого всохла права рука. ⁷ Книжники і

фарисеї пильно стежили за ним, щоб побачити, чи не зцілить він у суботу, щоб знайти звинувачення проти нього.

⁸ Але Він знав їхні думки і сказав чоловікові зі зів'ялою рукою: "Встань і стань тут". Той підвівся і став тут. ⁹ Тоді Ісус промовив до них: "Запитую вас: Чи дозволено в суботу чинити добро чи зло, рятувати життя чи губити його?"

¹⁰ Оглянувши їх усіх, Він сказав йому: "Простягни свою руку". Той так і зробив, і його рука була відновлена.

¹¹ Однак вони сповнилися люті і почали обговорювати між собою, що б їм зробити з Ісусом.

36. Натовпи

*Марка 3:7-12;*⁷ Ісус відійшов з учнями Своїми до моря, а за Ним ішов великий

натовп з Галілеї, а за Ним ішов великий натовп з Юдеї,⁸ Єрусалиму, Ідумеї, за Йорданом, і навколо Тиру та Сидону. Великий натовп прийшов до Нього, бо чув про все, що Він робив.⁹ Тоді Він наказав Своїм учням приготувати для Нього невеликий човен, щоб натовп не розчавив Його.¹⁰ Оскільки Він зцілював багатьох, то всі, хто мав хвороби, тягнулися до Нього, щоб доторкнутися до Нього.¹¹ Коли нечисті духи бачили Його, то падали перед Ним ниць і кричали: "Ти Син Божий!".¹² А він рішуче застерігав їх, щоб вони не виказували Його.

37. Здійснення пророцтва

*Матвія 12:15-21;*¹⁵ Ісус знав про це і відійшов. Великий натовп пішов за

Ним, і Він зцілив усіх. ¹⁶ Він застеріг їх, щоб вони не розголошували про Нього,¹⁷ щоб збулося те, що було сказано через пророка Ісаю:

**¹⁸ Ось слуга Мій, якого Я вибрав,
Улюблений Мій, якого Я полюбив;
Я покладу на нього Духа Свого,
і він звіщатиме народам правду. ¹⁹ Він
не буде сперечатися і кричати,
і ніхто не почує його голосу на
вулицях. ²⁰ Він не зламає зламаної
тростини і не загасить тліючого
гнота, доки не приведе
справедливість до перемоги.
²¹ Народи покладатимуть свою надію
на Його ім'я.**

[Ісаія 42:1-4].

38. Молитва і конфірмація

Луки 6:12-16;¹² Тими днями Він вийшов на гору помолитися і провів усю ніч у молитві до Бога. ¹³ Коли ж настав день, Він покликав Своїх учнів, і вибрав дванадцятьох з них, яких і назвав апостолами: ¹⁴ Симона, якого назвав Петром, і Андрія, брата його, Якова та Івана, Пилипа та Варфоломія, ¹⁵ Матвія та Фому, Якова, сина Алфеєва, і Симона, прозваного Зилотом, ¹⁶ Юду, сина Якова, і Юду Іскаріотського, який став зрадником.

39. Нагірна проповідь

Матвія 5:1-12; Побачивши народ, Він зійшов на гору, і, сівши, приступили до Нього учні Його. ² І почав Він їх навчати, кажучи

Благословення

³ "Блаженні вбогі духом
, бо їхнє Царство Небесне.

⁴ Блаженні
засмучені, бо вони втішаються.

⁵ Блаженні смиренні
, бо вони успадкують землю.

⁶ Блаженні голодні та спраглі правди,
бо вони наситяться.

⁷ Блаженні милосердні,
бо вони помилувані будуть.

⁸ Блаженні чисті серцем
, бо вони Бога побачать.

⁹ Блаженні миротворці
, бо вони синами Божими назвуться.

¹⁰ Блаженні гнані за правду,
бо їхнє Царство Небесне є.

¹¹ "Блаженні ви, коли вас ображатимуть
і гнатимуть, і наговорюватимуть на вас

усяке лихослів'я за Мене. ¹² Радійте і веселіться, бо велика ваша нагорода на небі. Бо так гнали пророків, що були перед вами.

40. Основні вчення

Матвія 5:13-7:29;

Сіль і світло

¹³ "Ви - сіль землі. Але якщо сіль втратить свій смак, то як її можна зробити солоною? Вона вже ні на що не годиться, крім як бути викинутою і розтоптанною під ногами людей. ¹⁴ "Ви - світло для світу. Місто, розташоване на пагорбі, не можна сховати. ¹⁵ Ніхто не запалює світильника і не ставить його під кошик, а ставить на підставку, і він

світить усім, хто перебуває в домі.

¹⁶ Так і ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла і прославляли Отця вашого Небесного.

Виконання закону

¹⁷ "Не думайте, що Я прийшов скасувати Закон чи Пророків. Я прийшов не скасувати, а виконати.

¹⁸ Істинно бо кажу вам: доки не минеться небо й земля, ані найменша буква, ані одна риска не минеться із Закону, аж поки все не сповниться.

¹⁹ Тому, хто порушить одну з найменших цих заповідей і навчить інших так само чинити, той найменшим у Царстві Небесному назветься. А хто виконує ці заповіді і навчає їх, той

великим назветься в Царстві
Небесному. ²⁰ Бо кажу вам, якщо ваша
праведність не перевершить
праведності книжників та фарисеїв, то
ви не ввійдете в Царство Небесне.

Вбивство.

²¹ "Ви чули, що це було сказано нашим
предкам,

Не вбивай

[Вихід 20:13].

А хто вб'є, той буде засуджений. ²² А Я
кажу вам, що кожен, хто гнівається на
брата свого чи сестру свою, буде
підданий суду. Хто ображає брата свого
чи сестру свою, той буде підданий суду.
Хто скаже: "Дурень!", той підпаде під
геєнну вогненну. ²³ Тому, якщо ти

приносиш свій дар на вівтар, і там згадуєш, що твій брат чи сестра мають щось проти тебе,²⁴ залиш свій дар там, перед вівтарем. Спочатку примирися з братом чи сестрою, а потім підійди і принеси свій дар.²⁵ Швидко примирися з твоїм супротивником, поки ти йдеш з ним до суду, інакше твій супротивник видасть тебе судді, а суддя - офіцерові, і тебе вкинуть до в'язниці.²⁶ Істинно кажу вам, що не вийдете звідти, доки не віддасте все до останньої копійки.

Перелюбство

²⁷ "Ви чули, що це було сказано,

Не чиніть перелюбу

[Вихід 20:14].

²⁸ А Я вам кажу, що кожен, хто дивиться на жінку з пожадливістю, уже вчинив перелюб з нею в серці своєму.

²⁹ Коли праве око твоє спокушає тебе до гріха, виколи його та й кинь геть. Бо краще тобі втратити одну з частин твого тіла, аніж усе тіло твоє в геєну вкинути. ³⁰ І коли права рука твоя спокушає тебе до гріха, відітни її та й викинь. Бо краще тобі втратити одну з частин твого тіла, аніж усе тіло твоє потрапити до пекла.

Розлучення

³¹ "Це також було сказано,

**Той, хто розлучається з дружиною,
повинен дати їй письмове
повідомлення про розлучення**

[Втор.24:1].

³² А Я вам кажу, що кожен, хто розлучається з дружиною своєю, окрім випадку розпусти, перелюбствує з нею. І хто одружується з розлученою, той чинить перелюб.

Клятви

³³ "Знову ж таки, ви чули, що це було сказано нашим предкам,

**Ви не повинні порушувати клятву,
але ви повинні дотримуватися клятв,
даних Господу**

[Лев.5:4].

³⁴ А Я вам кажу: не клянїться нічим: ні небом, бо воно престол Божий,³⁵ ні землею, бо вона підніжжя ніг Його, ні Єрусалимом, бо це місто великого

Царя. ³⁶ Не клянися своєю головою, бо ти не можеш зробити жодної волосини білою чи чорною. ³⁷ Але нехай ваше "так" означає "так", а ваше "ні" означає "ні". Все, що більше цього - від лукавого.

Око за око

³⁸ "Ви чули, що це було сказано,

Око за око і зуб за зуб,

[Вих. 21:24; Лев. 24:20; Втор. 19:21].

³⁹ А я кажу вам: не чиніть опору кривднику. Навпаки, коли хто вдарить тебе по правій щоці, підстав йому й другу. ⁴⁰ А хто хоче судитися з тобою і забрати сорочку твою, нехай візьме і пальто твоє. ⁴¹ І коли хто примушує

тебе пройти одну милю, пройди з ним дві. ⁴² Дай тому, хто просить у тебе, і не відвертайся від того, хто хоче позичити в тебе.

Любов до ворогів

⁴³ "Ви чули, що це було сказано,

Полюби ближнього свого

[Лев.19:18].

і ненавидьте ворогів ваших. ⁴⁴ А Я кажу вам: любіть ворогів ваших і моліться за тих, хто вас переслідує, ⁴⁵ щоб вам бути синами Отця вашого Небесного. Бо Він сходить сонце Своє над злими й добрими, і посилає дощ на праведних і неправедних. ⁴⁶ Бо якщо ви любите тих, хто вас любить, то яка вам нагорода? Хіба навіть митарі не так чинять? ⁴⁷ І

якщо ви вітаєте тільки своїх братів і сестер, то що ви робите незвичайного? Хіба навіть язичники не роблять так само? ⁴⁸ Тож будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний.

Давати нужденним (Матвія 6)

"Будьте обережні, щоб не практикувати свою праведність перед іншими, щоб вони вас бачили. Інакше не матимете нагороди у Отця вашого Небесного.

² Отож, коли даєте вбогим, не сурміть перед собою, як роблять лицеміри в синагогах і на вулицях, щоб люди аплодували вам. Істинно кажу вам, що вони мають свою нагороду. ³ А коли ти даєш убогим, нехай твоя ліва рука не знає, що робить права рука твоя, ⁴ щоб

твоя милостиня була таємна. І Отець ваш, що бачить таємне, воздасть вам.

Як молитися

⁵ "Коли молитесь, не будьте, як лицеміри, бо вони люблять молитися, стоячи в синагогах і на розі вулиці, щоб їх бачили люди. Істинно кажу вам, що вони мають свою нагороду. ⁶ Коли ж молишся, увійди до своєї кімнати, зачини двері свої і помолися Отцеві своєму, що в тайні. І Отець ваш, що бачить таємне, віддасть вам. ⁷ Коли молишся, не балакай, як погани, бо вони думають, що будуть вислухані за багатослів'я своє. ⁸ Не будьте, як вони, бо Отець ваш знає, що вам потрібно, перш ніж ви попросите Його.

Молитва "Отче наш"

⁹ "Тому ви повинні так молитися:

**Отче наш, що єси на небесах,
нехай святиться ім'я Твоє.**

¹⁰ **Нехай прийде Царство Твоє.**

**Нехай буде воля Твоя
і на землі, як на небі.**

¹¹ **Хліб наш насущний дай нам
сьогодні.**

¹² **І прости нам борги наші,
як і ми простили винуватцям нашим.**

¹³ **І не введи нас у спокусу
, але визволи нас від лукавого.**

¹⁴ "Бо якщо ви будете прощати людям їхні провини, то простить і вам Отець ваш Небесний. ¹⁵ А якщо ви не будете

прощати людям, то й Отець ваш не простить вам провин ваших.

Піст

¹⁶ "Коли постите, не будьте похмурі, як лицеміри. Бо вони спотворюють обличчя свої, щоб людям був очевидний піст їхній. Істинно кажу вам, що вони мають свою нагороду. ¹⁷ А ви, коли постите, намастіть голову вашу оливою і вмийте обличчя ваше, ¹⁸ щоб піст ваш не був явний для людей, але для Отця вашого, що в тайні. І Отець ваш, що бачить таємне, воздасть вам.

Скарби на небесах

¹⁹ "Не збирайте собі скарбів на землі, де міль та іржа нищать і де злодії

підкопують і крадуть. ²⁰ Але збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні іржа не нищать, і де злодії не підкопують і не крадуть. ²¹ Бо де ваш скарб, там буде і ваше серце. ²² "Око - світильник тіла. Якщо око твоє здорове, то все тіло твоє буде сповнене світла. ²³ А коли око твоє недобре, то все тіло твоє буде повне темряви. Тож якщо світло всередині тебе - це темрява, то яка ж глибока ця темрява! ²⁴ "Ніхто не може служити двом панам, бо або одного зненавидить, а другого полюбить, або одному буде відданий, а другого знехтує. Не можна служити і Богові, і грошам.

Тривога

²⁵ "Тому кажу вам: Не дбайте про життя ваше, що вам їсти, що пити, ані про тіло

ваше, у що вдягнутися. Хіба життя не більше за їжу, а тіло не більше за одяг?

²⁶ Поглянь на птахів у небі: Вони не сіють, не жнуть, не збирають у житниці, а ваш Небесний Отець годує їх. Хіба ви не варті більшого, ніж вони? ²⁷ Чи може хтось із вас додати хоч одну мить до тривалості свого життя, турбуючись?

²⁸ А чому ви турбуєтеся про одяг? Подивіться, як ростуть польові квіти: Вони не працюють і не прядуть ниток.

²⁹ А Я кажу вам, що навіть Соломон у всій своїй пишноті не був так прикрашений, як ці квіти. ³⁰ Якщо так Бог одягає польову траву, яка сьогодні тут, а завтра буде кинута в піч, то чи не зробить Він набагато більше для вас, маловірних? ³¹ Тож не турбуйтеся, кажучи: "Що будемо їсти?", або "Що будемо пити?", або "У що

одягнемоя?" . ³² Бо погани жадають усього цього, і ваш Небесний Отець знає, що ви цього потребуєте.

³³ Шукайте ж найперше Царства Божого та правди Його, і це все вам дасться.

³⁴ Тому не турбуйтеся про завтрашній день, бо завтрашній день подбає про себе сам. Кожен день має достатньо своїх турбот.

Судити інших (Матвія 7)

"Не судіть, щоб вас не судили. ² Бо судитимуть вас за тією ж міркою, якою судите інших, і вас будуть міряти, якою мірою міряєте. ³ Чому ти дивишся на скалку в оці брата твого, а колоди у власному оці не помічаєш? ⁴ Або як ти можеш сказати братові: "Дозволь мені вийняти колодину з твого ока", а сам

дивишся, що у твоєму оці колода?

⁵ Лицемір! Спочатку вийми колоду зі свого ока, і тоді прозрієш, як вийняти скалку з ока брата твого. ⁶ Не давайте святого псам і не кидайте перлів ваших перед свинями, бо вони потопчуть їх ногами своїми, обернуться і роздеруть вас на шматки.

Просіть, шукайте, стукайте в молитві

⁷ "Просіть, і буде вам дано. Шукайте, і знайдете. Стукайте, і відчинять вам. ⁸ Бо кожен, хто просить, одержує, і той, хто шукає, знаходить, і тому, хто стукає, відчиняють. ⁹ Хто з вас, коли син його попросить у нього хліба, дасть йому камінь? ¹⁰ Або, коли син його попросить риби, дасть йому змію? ¹¹ Якщо ж ви,

злі, вмiєте давати дітям вашим добрі дари, то тим більше Отець ваш Небесний дасть добро тим, хто просить у Нього. ¹² Отож, усе, чого тільки бажаєте, щоб вам люди чинили, те саме чиніть і ви їм, бо такий Закон і Пророки.

Широкі та вузькі ворота

¹³ "Увійдіть вузькими воротами. Бо широкі ті ворота й широка та дорога, що веде до погибелі, і багато хто йде ними. ¹⁴ Як тісні ті ворота і важка та дорога, що веде до життя, і мало хто знаходить її.

Справжні та фальшиві пророки

¹⁵ "Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас в овечій шкурі, а всередині вовки хижі. ¹⁶ По плодах їхніх ви пізнаєте їх. Хіба виноград збирають з тернового куща чи фіги з будяків?

¹⁷ Так само кожне добре дерево приносить добрі плоди, а погане дерево - погані плоди. ¹⁸ Добре дерево не може приносити поганих плодів, так само як і погане дерево не може приносити добрих плодів. ¹⁹ Кожне дерево, яке не приносить добрих плодів, зрубують і кидають у вогонь. ²⁰ Тож ви впізнаєте їх за їхніми плодами.

Справжні та фальшиві учні

²¹ "Не кожен, хто скаже Мені: Господи, Господи, увійде в Царство Небесне, але тільки той, хто чинить волю Отця Мого

Небесного. ²² Того дня багато хто скаже Мені: "Господи, Господи, чи не Твоїм іменем ми пророкували, чи не Твоїм іменем виганяли бісів і чи не Твоїм іменем чинили багато чудес?" ²³ Тоді Я скажу їм: "Я ніколи не знав вас. Відійдіть від мене, порушники закону!"

Мудрі та дурні будівельники

²⁴ "Тому кожен, хто слухає ці Мої слова і чинить за ними, буде подібний до мудреця, що збудував свій дім на скелі. ²⁵ Дощі падали, ріки розливалися, вітри дули і розхитували той дім. Але він не зруйнувався, бо його фундамент був на скелі. ²⁶ Але кожен, хто почує ці Мої слова і не зробить так, як я кажу, буде подібний до нерозумного чоловіка, який збудував свій дім на піску. ²⁷ Дош

пішов, річки розлилися, вітри подули і розхитали цей будинок, і він завалився. Звалився з великим тріском".

²⁸ Коли Ісус закінчив ці слова, натовп був вражений Його вченням,²⁹ тому що Він навчав їх як Той, хто має владу, а не як їхні книжники.

41. Дворянський син

*Івана 4:43-54;*⁴³ Через два дні Він пішов звідти до Галілеї.⁴⁴ (Сам Ісус свідчив, що пророк не має честі у своїй країні).⁴⁵ Коли Він увійшов до Галілеї, галілеяни привітали Його, бо бачили все, що Він робив у Єрусалимі під час свята. Бо вони теж ходили на свято.

⁴⁶ Він знову пішов до Кани Галілейської, де перетворив воду на вино. Там був один царський

урядовець, син якого хворів у Капернаумі. ⁴⁷ Почувши, що Ісус прийшов з Юдеї в Галілею, він пішов до Нього і благав, щоб Він зійшов і зцілив його сина, бо той був при смерті.

⁴⁸ Ісус сказав йому: "Якщо ви, люди, не побачите знаків і чудес, не увіруєте, якщо не побачите, не повірите".

⁴⁹ "Учителю, - сказав йому чиновник, - зійди, поки мій син не помер".

⁵⁰ "Іди", - сказав йому Ісус, - "твій син буде жити". Чоловік повірив словам Ісуса і пішов. ⁵¹ Коли він ще спускався вниз, його слуги зустріли його і сказали, що його син живий. ⁵² Він запитав їх, коли йому стало краще. "Вчора о першій годині дня лихоманка покинула його", - відповіли вони.

⁵³ Батько зрозумів, що це була та сама година, коли Ісус сказав йому: "Твій

син буде жити". І він сам повірив, і вся його родина повірила в це. ⁵⁴ Це було також друге знамення, яке Ісус здійснив після того, як прийшов з Юдеї до Галілеї.

42. Син вдови

*Луки 7:11-17;*¹¹ Після цього Він прямував до міста під назвою Наїн. Разом з Ним йшли Його учні та численний натовп. ¹² Коли Він наближався до воріт міста, виносили мертвого чоловіка. Він був єдиним сином своєї матері, а вона була вдовою. З нею був також великий натовп з міста. ¹³ Побачивши її, Господь змилосердився над нею і сказав: "Не плач". ¹⁴ Потім підійшов і доторкнувся до відкритого гробу, і плакальниці

зупинилися. І каже: "Юначе, кажу тобі, встань!"¹⁵ Мертвий сів і почав говорити, і Ісус віддав його матері його.¹⁶ Тоді страх охопив усіх, і вони прославили Бога, кажучи: "Великий пророк воскрес між нами" і "Бог відвідав свій народ".¹⁷ Ця звістка про Нього розійшлася по всій Юдеї та по всіх околицях.

43. Джон Ув'язнений

*Матвія 11:2-19;*² Коли ж Іван почув у в'язниці, що робить Христос, то послав через своїх учнів³ і запитав Його: "Чи Ти Той, Хто має прийти, чи нам чекати когось іншого?"

⁴ Ісус відповів їм: "Ідіть і сповістіть Іванові, що ви чуєте й бачите: ⁵ Сліпі прозрівають, криві ходять, прокажені

очищаються, глухі чують, мертві воскресають, убогі проповідують Добру Новину,⁶ і блаженний, хто не ображається на Мене".⁷ Коли ці люди відходили, Ісус почав говорити до натовпу про Івана: "Що ви вийшли в пустелю, щоб побачити? Очерет, що гойдається на вітрі?"⁸ Що ж тоді ви вийшли побачити? Людину, одягнену в м'який одяг? Бачиш, ті, хто носить м'який одяг, перебувають у царських палацах.⁹ Що ж ти шукала? Пророка? Так, кажу вам, і більше, ніж пророка.¹⁰ Це той, про кого написано:

**Бачиш, я посилаю свого посланця
попереду вас; він підготує
твій шлях перед тобою.**

[Малахія 3:1].

¹¹ "Поправді кажу вам, що між народженими від жінок не з'явився ніхто більший за Івана Хрестителя, а найменший у Царстві Небесному більший за нього. ¹² Від днів Івана Хрестителя аж до сьогодні Царство Небесне зазнає насильства, і насильники силою захоплюють його. ¹³ Бо всі пророки та закон пророкували аж до Івана. ¹⁴ І якщо ви готові його прийняти, він є Ілля, що має прийти. ¹⁵ Нехай кожен, хто має вуха, слухає. ¹⁶ "З чим порівняти це покоління? Воно схоже на дітей, які сидять на базарі і кличуть інших дітей: ¹⁷ Ми грали для вас на сопілці, а ви не танцювали; ми співали плач, а ви не плакали! ¹⁸ Бо прийшов Іван, не їв і не пив, а вони кажуть: "Він має біса! ¹⁹ Прийшов Син Людський їсти й пити,

а вони кажуть: "Дивіться, ненажер і п'яниця, друг митарів та грішників! Але мудрість підтверджується справами її".

44. Нерозкаяні

*Матвія 11:20-24;*²⁰ Потім він почав викривати міста, де відбулося найбільше його чудес, тому що вони не покалися: ²¹ "Горе тобі, Хоразине! Горе тобі, Віфсаїдо! Коли б ті чудеса, що в вас сталися, сталися в Тирі та Сидоні, то давно б вони покалися в лахмітті та попелі. ²² Але кажу вам, що легше буде Тиру та Сидону того судного дня, аніж вам. ²³ А ти, Капернауме, піднесешся на небо? Ні, ти зійдеш до Аїду. Бо якби чудеса, що в тобі чинилися, чинилися в Содомі, то він залишився б і донині.

²⁴ Але кажу вам, що содомській землі буде легше того судного дня, ніж вам".

45. Поклик втомлених

*Матвія 11:25-30;*²⁵ Тоді Ісус сказав: "Прославляю Тебе, Отче, Господи неба і землі, що Ти приховав це від мудрих і розумних і відкрив немовлятам. ²⁶ Так, Отче, бо на те була Твоя добра воля.

²⁷ Усе доручив Мені Мій Отець. Ніхто не знає Сина, як тільки Отець, і ніхто не знає Отця, як тільки Син і той, кому Син хоче відкрити Його. ²⁸ "Прийдіть до Мене, всі струджені та обтяжені, і Я заспокою вас. ²⁹ Візьміть ярмо Моє і навчіться від Мене, бо Я малий і смиренний серцем, і знайдете спокій душам вашим. ³⁰ Бо ярмо Моє легке, і тягар Мій простий".

46. Біля ніг Ісуса

*Луки 7:36-50;*³⁶ Тоді один із фарисеїв запросив Його до себе на вечерю. Він увійшов у дім того фарисея і ліг за столом.³⁷ А одна грішна жінка з міста дізналася, що Ісус сидить за столом у домі фарисея. Вона принесла алебастровий глечик з пахощами³⁸ і стала позаду Нього біля Його ніг, плачучи, і почала омивати Йому ноги своїми сльозами. Вона витирала його ноги своїм волоссям, цілувала їх і намащувала пахощами.

³⁹ Побачивши це, фарисей, який запросив Його, сказав собі: "Цей чоловік, якби він був пророком, знав би, хто і що це за жінка, яка доторкається до Нього, - вона

грішниця!" ⁴⁰ Ісус відповів йому:
"Симоне, маю тобі щось сказати". Той
сказав: "Кажи, Учителю".

⁴¹ "Один кредитор мав двох боржників.
Один заборгував п'ятсот динаріїв, а
другий - п'ятдесят. ⁴² Оскільки вони не
могли віддати борг, він милостиво
простив їм обом. То хто з них буде
любити його більше?". ⁴³ Симон
відповів: "Гадаю, що той, якому він
простив більше". "Ти правильно
розсудив", - сказав він йому.

⁴⁴ Повернувшись до жінки, Він сказав
Симонові: "Бачиш цю жінку? Я
увійшов до твого дому; ти не дав Мені
води для ніг Моїх, а вона сльозами
своїми обмила ноги Мої і волоссям
своїм обтерла їх. ⁴⁵ Ви не поцілували
Мене, а вона не переставала цілувати
ноги Мої відтоді, як Я увійшов. ⁴⁶ Ти не

намастив Мені голови оливою, а вона намастила Мені ноги пахощами. ⁴⁷ Тому кажу вам, що їй прощено багато гріхів, тому вона багато любила. А хто мало має прощення, той мало любить".

⁴⁸ Тоді Він сказав їй: "Прощаються тобі гріхи твої". ⁴⁹ Ті, що були з ним за столом, почали говорити між собою: "Хто цей чоловік, що навіть гріхи прощає?". ⁵⁰ А Він сказав жінці: "Віра твоя спасла тебе. Іди з миром".

47. Безглузде звинувачення

*Матвія 12:22-37;*²² Тоді привели до Нього біснуватого чоловіка, який був сліпий і не міг говорити. Він зцілив його, і той чоловік міг і говорити, і бачити. ²³ Весь натовп дивувався і говорив: "Чи це може бути Син

Давидів?". ²⁴ Почувши це, фарисеї сказали: "Цей чоловік виганяє бісів тільки за наказом Вельзевула, володаря бісівського". ²⁵ Знаючи їхні думки, Він сказав їм: "Кожне царство, що розділилося саме в собі, йде до загибелі, і жодне місто чи дім, що розділився сам у собі, не встоїть. ²⁶ Якщо сатана виганяє сатану, то він розділився сам у собі. Як же встоїть його царство? ²⁷ І якщо Я виганяю бісів Вельзевулом, то ким виганяють їх сини ваші? Тому вони будуть суддями твоїми. ²⁸ Коли ж Я виганятиму бісів Духом Божим, то Царство Боже на вас прийшло. ²⁹ Як може хтось увійти в дім сильного і поцупити його майно, якщо не зв'яже спершу сильного? Тоді він може розграбувати його дім. ³⁰ Хто не зі Мною, той проти Мене, і хто не збирає

зі Мною, той розсипається. ³¹ Тому кажу вам: Людям проститься всякий гріх і богохульство, але не проститься богохульство на Духа. ³² Хто скаже слово на Сина Людського, тому проститься; але хто скаже слово на Духа Святого, тому не проститься ні в цьому віці, ні в прийдешньому. ³³ "Або робіть дерево добрим, і плід його буде добрий, або робіть дерево поганим, і плід його буде поганий, бо дерево пізнається по плодах його. ³⁴ Згрягадюк! Як ви можете говорити добре, коли ви злі? Бо уста говорять з переповненого серця. ³⁵ Добра людина випускає добро зі своєї скарбниці добра, а зла людина випускає зло зі своєї скарбниці зла. ³⁶ Кажу ж вам, що судного дня доведеться відповідати за кожне необережне слово, яке скажуть.

³⁷ Бо від своїх слів ви будете виправдані, і від своїх слів будете засуджені".

48. Знак

*Матвія 12:38-45;*³⁸ Тоді деякі з книжників і фарисеїв сказали Йому: "Учителю, ми хочемо побачити від Тебе знамення".

³⁹ Він відповів їм: "Рід лукавий та перелюбний вимагає знаку, та не буде йому дано знаку, окрім знаку пророка Йони. ⁴⁰ Бо як Йона перебував у череві величезної риби три дні і три ночі, так і Син Людський перебуватиме в серці землі три дні і три ночі. ⁴¹ Ніневіїці стануть на суд з цим поколінням і засудять його, бо вони покаялися на проповіді Йони; і погляньте - хтось

більший від Йони є тут.⁴² Цариця південна встане на суд з родом цим і засудить його, бо вона прийшла з кінців землі, щоб послухати мудрості Соломонової; і ось - хтось більший за Соломона є тут.⁴³ "Коли нечистий дух виходить з людини, він блукає по безводних місцях, шукаючи спокою, та не знаходить.⁴⁴ Тоді він каже: "Повернуся до свого дому, з якого вийшов". Повернувшись, він застає дім порожнім, підметеним і прибраним.⁴⁵ Тоді він іде і приводить із собою сім інших духів, ще зліших, ніж він сам, і вони заходять туди і оселяються там. В результаті останній стан цієї людини стає гіршим, ніж перший. Так буде і з цим злим поколінням".

49. Сім'я Ісуса

Матвія 12:46-50;⁴⁶ Коли Він ще говорив з натовпом, Його мати і брати стояли надворі, бажаючи поговорити з Ним. ⁴⁷ Хтось сказав Йому: "Дивись, Твоя мати і брати Твої стоять надворі і хочуть говорити з Тобою". ⁴⁸ Він відповів тому, хто до нього говорив: "Хто моя мати і хто мої брати?". ⁴⁹ Простягнувши руку до своїх учнів, Він сказав: "Ось моя мати і мої брати! ⁵⁰ Бо хто виконує волю Отця Мого Небесного, той Мені брат, і сестра, і мати".

50. Притчі біля моря

Матвія 13:1-58; Того дня Ісус вийшов з дому і сидів на березі моря. ² Навколо Нього зібрався такий великий натовп,

що Він увійшов у човен і сів, а весь натовп стояв на березі.

³ Тоді Він багато розповідав їм у притчах, кажучи,

Притча про фермера

"Погляньте на сіяча, що вийшов сіяти.

⁴ Коли він сів, деякі зерна впали вздовж дороги, і птахи прилетіли і поклювали їх.

⁵ Інше зерно впало на кам'янисту землю, де не було багато ґрунту, і швидко зійшло, бо ґрунт був неглибокий. ⁶ Та коли зійшло сонце, воно випалило його, і, не маючи коріння, засохло. ⁷ Інше зерно впало між терням, і терня, зійшовши, заглушило його.

⁸ А інше зерно, впавши на добру землю, дало плід: одне в сто, друге в шістдесят, а третє в тридцять разів більше, ніж було посіяне. ⁹ Хто має вуха, нехай слухає".

¹⁰ Тоді учні підійшли й запитали Його:
"Чому Ти говориш до них притчами?".

¹¹ Він відповів: "Бо вам дано знати таємниці Царства Небесного, а їм не дано. ¹² Бо хто має, тому додасться, і він матиме більш ніж досить; а хто не має, у того й те, що має, відніметься. ¹³ Тому Я притчами до них говорю, бо дивлячись, вони не бачать, і слухаючи, не слухають і не розуміють.

¹⁴ Збувається в них пророцтво Ісаї, що говорить:

**Ти будеш слухати і слухати,
але так і не зрозумієш;
дивитимешся і дивитимешся,
але не зрозумієте.**

¹⁵ **Бо зачерствіло серце цього народу,
а вуха їхні стали глухі,
і заплющили вони очі свої;**

**а то б вони бачили очима своїми,
і вухами своїми чули, і
і розуміли б серцем своїм,
і навернулись, - і Я вилікував би їх.**

[Ісаї 6:9,10].

Блаженні очі, що бачать

¹⁶ "Блаженні ваші очі, бо вони бачать, і ваші вуха, бо вони чуять. ¹⁷ Бо істинно кажу вам, що багато пророків та праведників бажали бачити те, що бачите ви, та не бачили, і чути те, що чуєте ви, та не чули.

¹⁸ "Тож слухайте притчу про сіяча:

¹⁹ Коли хто почує слово про Царство Боже, та не зрозуміє його, то прийде лукавий і вирве те, що посіяне в його серці. Це те, що посіяне при дорозі. ²⁰ А посіяне на кам'янистому ґрунті - це той,

хто чує слово і відразу приймає його з радістю. ²¹ Але він не має коріння і недовговічний. Коли через слово приходить лихо чи переслідування, він одразу ж відпадає. ²² А посіяне між терням - це той, хто слухає слово, але турботи віку цього та облуда багатствадушать слово, і воно стає неплідним. ²³ А посіяне на добрій землі - це той, хто слухає і розуміє слово, і приносить плід: хто сто, хто шістдесят, хто тридцять разів більше, ніж було посіяно".

Притча про пшеницю і кукіль

²⁴ Він розповів їм ще одну притчу: "Царство Небесне можна порівняти з чоловіком, який посіяв добре насіння на своєму полі. ²⁵ А коли люди спали,

прийшов його ворог, посіяв між пшеницею бур'ян і пішов геть.²⁶ Коли рослини зійшли і дали зерно, з'явилися і бур'яни.²⁷ Слуги землевласника прийшли до нього і сказали: "Пане, хіба ти не посіяв добре насіння на своєму полі? Тоді звідки взялися бур'яни?"²⁸ "Це зробив ворог, - відповів він їм. "То ти хочеш, щоб ми пішли і вирвали їх?" - запитали його слуги.²⁹ "Ні, - сказав він. "Коли ти вириваєш бур'яни, ти можеш вирвати разом з ними і пшеницю.³⁰ Нехай вони ростуть разом до жнив. Під час жнив я скажу жінцям: "Зберіть спочатку бур'яни і зв'яжіть їх у в'язки, щоб спалити, а пшеницю зберіть у моїй клуні".

Притчі про гірчичне зерно та дріжджі

³¹ Він розповів їм ще одну притчу:
"Царство Небесне подібне до
гірчичного зерна, яке людина взяла і
посіяла на своєму полі. ³² Воно
найменше з усіх насінин, але коли
виростає, то стає вищим за городні
рослини і стає деревом, так що птахи
небесні прилітають і в'ють гнізда на
його гілках".

³³ Він розповів їм ще одну притчу:
"Царство Небесне подібне до закваски,
яку взяла жінка і вкинула в п'ятдесят
фунтів борошна, аж поки воно все не
перебродить".

³⁴ Усе це Ісус розповідав народові в
притчах, і нічого не говорив їм без
притчі,³⁵ щоб збулося те, що було
сказане через пророка:

**Я відкрию свої уста притчами;
і відкрию те, що було таємницею
від створення світу.**

[Псалом 78:2].

Пояснення притчі про фермера

³⁶ Тоді Він залишив натовп і пішов у дім. Приступили до Нього учні Його та й кажуть: "Розкажи нам притчу про бур'ян на полі". ³⁷ Він відповів: "Той, хто сіє добре насіння, є Син Людський;³⁸ поле - це світ; а добре насіння - це діти Царства Божого. А бур'яни - це діти лукавого,³⁹ і ворог, що їх посіяв, - диявол. Жнива - це кінець віку, а жниварі - ангели. ⁴⁰ Отож, як збирають бур'ян і спалюють у вогні, так буде наприкінці віку. ⁴¹ Син Людський пошле Своїх ангелів, і вони зберуть з

Його Царства всіх, хто чинить гріх, і тих, хто винен у беззаконні. ⁴² І вкинуть їх до печі вогненної, де буде плач і скрегіт зубів. ⁴³ Тоді праведники засяють, як сонце, у Царстві свого Отця. Кожен, хто має вуха, нехай слухає.

Притчі про захований скарб і дрібну перлину

⁴⁴ "Царство Небесне подібне до скарбу, закопаного в полі, який людина знайшла і поховала. Тоді на radoщах він іде, продає все, що має, і купує те поле.

⁴⁵ "Знову ж таки, Царство Небесне подібне до купця, який шукає прекрасні перлини. ⁴⁶ Знайшовши одну безцінну

перлину, він пішов, продав усе, що мав, і купив її.

Притча про мережу

⁴⁷ "Знову ж таки, Царство Небесне подібне до великої сіті, закинutoї в море. Вона збирала всяку рибу,⁴⁸ і коли наповнилася, витягли її на берег, сілі і зібрали добру рибу в посуд, а нікчемну викинули. ⁴⁹ Так буде і в кінці віку. Вийдуть ангели, відокремлять злих людей від праведних,⁵⁰ і вкинуть їх до печі вогненної, де буде плач і скрегіт зубів. ⁵¹ "Чи зрозуміли ви все це?" Вони відповіли Йому: "Так". ⁵² "Тому, - сказав їм, - кожен учитель Закону, що став учнем у Царстві Небесному, подібний до господаря дому, що

виносить зі своєї комори скарби нові й старі".

Пророк без честі

⁵³ Коли Ісус закінчив ці притчі, Він пішов звідти. ⁵⁴ Він пішов у своє рідне місто і почав навчати їх у їхній синагозі, так що вони дивувалися і говорили: "Звідки у цієї людини ця мудрість і ці чудодійні сили? ⁵⁵ Чи це не син теслі? Чи не його мати називається Марія, а брати Яків, Йосип, Симон та Юда? ⁵⁶ І його сестри, хіба вони не всі з нами? Звідки ж він усе це має?" ⁵⁷ І вони образилися на Нього. Ісус же промовив до них: "Пророк не буває без пошани, хіба що в рідному місті та в домі своєму". ⁵⁸ І він не зробив там багато чудес через їхнє невір'я.

51. Буря в Галілеї

Марка 4:35-41,³⁵ Того дня, коли настав вечір, Він сказав їм: "Перейдімо на той бік моря".³⁶ І вийшли вони з натовпу, і взяли Його, бо Він був у човні. А з ним були й інші човни.³⁷ Здійнялася велика буря, і хвилі розбивалися об човен, так що човен уже був затоплений.³⁸ Він був на кормі, спав на подушці. Вони розбудили його і кажуть: "Учителю! Хіба тобі байдуже, що ми загинемо?".³⁹ Він підвівся, дорікнув вітру і сказав морю: "Мовчи! Заспокойся!" Вітер ущух, і настав великий спокій.⁴⁰ Тоді Він сказав їм: "Чого ви боїтеся? Невже ви й досі не маєте віри?"⁴¹ А вони злякалися і питали один одного: "Хто ж

це такий? Йому підкоряються навіть вітер і море!"

52. Демон

Мк. 5:1-20; І припливли вони на той бік моря, в країну Герасимську. ² Як тільки Він вийшов з човна, чоловік, що мав нечистого духа, вийшов з гробів і зустрів Його. ³ Він жив у гробницях, і ніхто вже не міг його стримати - навіть ланцюгом ⁴, тому що його часто сковували кайданами і ланцюгами, але він розривав ланцюги і розбивав кайдани. Ніхто не був достатньо сильним, щоб підкорити його. ⁵ Вдень і вночі серед гробниць і на горах він постійно кричав і бив себе камінням. ⁶ Побачивши здалеку Ісуса, він побіг і впав перед Ним на коліна. ⁷ І закричав

гучним голосом: "Яке Тобі діло до мене, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Благаю Тебе перед Богом, не муч мене!" ⁸ Він же сказав йому: "Вийди з чоловіка, нечистий духу!" ⁹ "Як тебе звати?" - спитав його. "Ім'я мені Легіон, - відповів він йому, - бо нас багато". ¹⁰ І він щиро благав його не висилати їх з регіону. ¹¹ Там було велике стадо свиней, що паслося на схилі гори. ¹² Біси благали його: "Пошли нас до свиней, щоб ми увійшли до них". ¹³ Він дав їм дозвіл, і нечисті духи вийшли і увійшли до свиней. Стадо, що налічувало близько двох тисяч голів, кинулося з крутого берега в море і там потонуло. ¹⁴ Чоловіки, які їх пасли, побігли і розповіли про це в місті та селі, і люди пішли подивитися, що сталося. ¹⁵ Вони прийшли до Ісуса і

побачили біснுவатого, що сидів, одягнений і при здоровому глузді, і злякалися. ¹⁶ Ті, що бачили, розповіли їм, що сталося з біснуватим, і про свиней. ¹⁷ Тоді вони почали благувати його, щоб він пішов з їхнього краю. ¹⁸ Коли Ісус входив у човен, біснуватий благував Його, щоб він залишився з ним. ¹⁹ Ісус не дозволив йому, але сказав йому: "Іди додому до свого народу і розкажи їм, як багато зробив для тебе Господь і як Він змиливався над тобою". ²⁰ І він пішов і почав проповідувати в Декаполісі, як багато зробив для нього Ісус, і всі були вражені.

53. Жіночий дотик

Марка 5:21-43;²¹ Коли Ісус знову переправився човном на той бік, біля моря навколо нього зібрався великий натовп. ²² Прийшов один із начальників синагоги, на ім'я Яір, і, побачивши Ісуса, впав до Його ніг²³ і щиро благав: "Моя маленька дочка помирає. Прийди і поклади на неї руки, щоб вона одужала і жила". ²⁴ Ісус пішов з ним, а за ним ішов великий натовп і тиснувся до нього. ²⁵ Тепер жінка, яка страждала від кровотечі протягом дванадцяти років²⁶, багато пережила, побувала у багатьох лікарів. Вона витратила все, що мала, але їй не допомогли. Навпаки, їй ставало тільки гірше. ²⁷ Почувши про Ісуса, вона підійшла до Нього в натовпі ззаду і доторкнулася до Його одягу. ²⁸ Бо вона сказала: "Якщо я тільки доторкнуся до Його одягу, мені стане

краще". ²⁹ І враз у неї зупинилася кров, і вона відчула тілом, що зцілилася від своєї недуги. ³⁰ Ісус одразу ж зрозумів, що сила вийшла з нього. Він обернувся до натовпу і запитав: "Хто доторкнувся до моєї одежі?" ³¹ Учні сказали Йому: "Ти бачиш, що натовп тисне на Тебе, а Ти питаєш: "Хто доторкнувся до Мене?"".

³² Він же, озираючись, шукав, хто це зробив. ³³ Жінка зі страхом і трепетом, знаючи, що з нею сталося, підійшла, впала перед ним і розповіла йому всю правду. ³⁴ "Дочко, - сказав він їй, - віра твоя спасла тебе. Іди з миром і зцілися від своєї недуги".

Ісус воскрешає дівчину з мертвих

³⁵ Коли він ще говорив, з будинку керівника синагоги прийшли люди і сказали: "Ваша дочка померла. Навіщо більше турбувати вчителя?" ³⁶ Коли Ісус почув ці слова, Він сказав начальнику синагоги: "Не бійся. Тільки вір". ³⁷ Він не дозволив нікому супроводжувати Його, окрім Петра, Якова та Івана, брата Якова. ³⁸ Вони прийшли до будинку начальника, і він побачив переполох - люди голосно плакали і голосили. ³⁹ Він увійшов і сказав їм: "Чого ви галасуєте і плачете? Дитина не померла, а спить". ⁴⁰ Вони сміялися з нього, але він виставив їх усіх на вулицю. Він узяв батька, матір і всіх, хто був з ним, і увійшов до того місця, де лежало дитя. ⁴¹ Потім взяв дитину за руку і сказав їй: "Таліта кум" (що в перекладі означає: "Дівчинко, кажу

тобі, встань"). ⁴² Дівчинка одразу ж встала і почала ходити (їй було дванадцять років.) Вони були вкрай вражені. ⁴³ Тоді Він дав їм суворий наказ, щоб ніхто не знав про це, і наказав дати їй поїсти.

54. Сліпі та німі

*Матвія 9:27- 34;*²⁷ Коли Ісус ішов звідти, за Ним ішли двоє сліпих, кличучи: "Помилуй нас, Сину Давидів!"

²⁸ Коли Він увійшов у дім, сліпі наблизилися до Нього, і Ісус сказав їм: "Вірите, що Я можу це зробити?" Вони сказали йому: "Так, Господи".

²⁹ Тоді Він доторкнувся до їхніх очей і промовив: "Нехай станеться вам по вашій вірі". ³⁰ І очі їхні відкрилися. Тоді Ісус суворо застеріг їх: "Дивіться, щоб ніхто не дізнався"³¹ А вони вийшли і рознесли звістку про Нього по всій тій

околиці. ³² Коли вони виходили, до Нього привели біснуватого чоловіка, який не міг говорити. ³³ Коли ж біса було вигнано, німий заговорив, і народ дивувався, кажучи: "Нічого подібного в Ізраїлі ніколи не бачили!" ³⁴ А фарисеї казали: "Він виганяє бісів від начальника бісівського".

55. 1-ша місійна поїздка

*Матвія 9:35-10:42;*³⁵ Ісус продовжував ходити по всіх містах і селах, навчаючи в їхніх синагогах, проповідуючи Добру Новину про Царство Боже і зцілюючи всяку хворобу і всяку неміч. ³⁶ Коли Він бачив натовпи людей, то відчував до них співчуття, бо вони були засмучені і пригнічені, як вівці без пастиря. ³⁷ Тоді він сказав своїм учням: "Жнива рясні, а робітників мало. ³⁸ Тому моліться до

Господа жнив, щоб послав робітників на Його жнива". ¹Прикликавши своїх дванадцятьох учнів, Він дав їм владу над нечистими духами, щоб виганяти їх і зцілювати всяку хворобу та недугу.

²Ось імена дванадцяти апостолів: По-перше, Симон, званий Петром, і Андрій, брат його; Яків, син Зеведеїв, і Іван, брат його;³ Пилип і Варфоломій; Тома і Матвій, митар; Яків, син Алфеїв, і Фаддей;⁴ Симон, зилот, і Юда Іскаріот, що також зрадив Його. ⁵Ісус відпустив цих дванадцятьох, давши їм настанови: "Не ходіть дорогою, що веде до поган, і не входьте в жодне самарянське місто. ⁶Натомість ідіть до загублених овець дому Ізраїлевого.

⁷Ідучи, проповідуйте: "Наблизилося Царство Небесне". ⁸Зцілюйте хворих, воскрешайте мертвих, очищайте

прокажених, виганяйте бісів.

Безоплатно отримали, безоплатно віддавайте. ⁹ Не купуйте золота, срібла чи міді для своїх грошових поясів. ¹⁰ Не беріть собі в дорогу ні торбинки, ні зайвої сорочки, ні сандалів, ні посоха, бо працівник гідний свого прожитку.

¹¹ Коли входиш у якесь місто чи село, дізнайся, хто є гідний, і залишайся там, поки не вийдеш. ¹² Вітайте дім, коли входите до нього, ¹³ і якщо дім гідний, нехай мир ваш буде на ньому; а якщо негідний, нехай мир ваш повернеться до вас. ¹⁴ Коли ж хто не приймає вас і не слухає ваших слів, обтрусіть порошок з ніг ваших, коли виходите з того дому чи міста. ¹⁵ Поправді кажу вам, що легше буде того судного дня землі Содомській та Гоморрській, аніж тому місту.

Вівці серед вовків

¹⁶ "Послухайте, Я посилаю вас, як овець серед вовків. Тож будьте хитрі, як змії, і невинні, як голуби. ¹⁷ Стережіться їх, бо вони видадуть вас місцевим судам і будуть бити вас у своїх синагогах.

¹⁸ Навіть до правителів і царів вас через Мене поведуть, щоб свідчили перед ними та перед поганами. ¹⁹ Але коли вас видадуть, не турбуйтеся про те, як і що вам говорити. Бо вам буде дано, що говорити тієї години,²⁰ бо не ви будете говорити, але Дух Отця вашого буде говорити через вас.²¹ "Брат видасть брата на смерть, а батько дитину свою. Діти повстануть на батьків і вб'ють їх. ²² За ім'я Моє зненавидять вас усі. Але той, хто перетерпить до кінця, врятується. ²³ Коли переслідуватимуть

вас в одному місті, тікайте до іншого.
Поправді-бо кажу вам, що не пройдете
міст ізраїльських, як прийде Син
Людський.

Учень не є вищим за свого Вчителя

²⁴ Учень не є вищим за свого вчителя, а
раб не є вищим за свого пана.

²⁵ Достатньо, щоб учень став схожим на
свого вчителя, а раб - на свого пана.

Якщо вони називали голову дому
"Вельзевул", то наскільки більше -
членів його дому! ²⁶ "Тому не бійтеся їх,
бо немає нічого покритого, що не
відкрилося б, і нічого прихованого, що
не стало б явним. ²⁷ Що кажу вам у
темряві, те говоріть при світлі. Що
чуєте пошепки, проголошуйте на дахах
будинків. ²⁸ Не бійтеся тих, хто тіло

вбиває, а душі не може вбити, а бійтеся того, хто може в пеклі душу й тіло погубити. ²⁹ Хіба два горобці не продаються за копійки? Але жоден з них не впаде на землю без згоди вашого Отця. ³⁰ Але навіть волосся на твоїй голові пораховане. ³¹ Тож не бійся, ти вартуєш більше, ніж багато горобців. ³² "Тому кожного, хто визнає Мене перед людьми, визнаю і Я перед Отцем Моїм Небесним. ³³ А хто відречеться Мене перед людьми, того відречуся і Я перед Отцем Моїм Небесним. ³⁴ Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю. Не мир прийшов Я принести, але меч. ³⁵ Бо Я прийшов повернути

**чоловік проти свого батька,
дочка на матір свою,
невістка на свекруху свою;³⁶ а**

**ворогами людини будуть
члени його родини.**

[Михей 7:6].

³⁷ Хто любить батька чи матір більше, ніж Мене, той Мене не вартий; хто любить сина чи дочку більше, ніж Мене, той Мене не вартий. ³⁸ І хто не бере свого хреста і не йде вслід за Мною, той не гідний Мене. ³⁹ Хто знаходить своє життя, той погубить його, а хто погубить своє життя через Мене, той знайде його.

Чашка холодної води

⁴⁰ "Той, хто приймає вас, приймає Мене, а той, хто приймає Мене, приймає Того, хто Мене послав. ⁴¹ Кожен, хто приймає пророка, бо він пророк, отримає

нагороду пророка. І кожен, хто приймає праведника, бо він праведник, отримає нагороду праведника. ⁴² А хто подасть одному з малих цих хоча б горнятко холодної води, бо він учень, істинно кажу вам, той не втратить своєї нагороди".

56. Ірод

*Марка 6:14-29;*¹⁴ Цар Ірод почув про це, бо ім'я Ісуса стало добре відомим.

Одні говорили: "Іван Хреститель воскрес із мертвих, і тому в ньому діють чудодійні сили". ¹⁵ Але інші казали: "Це Ілля". Ще інші казали: "Він пророк, як один із давніх пророків".

¹⁶ Почувши про це, Ірод сказав: "Іоанн, якого я обезголовив, воскрес!". ¹⁷ Бо сам Ірод наказав схопити Івана і вкинути

його до в'язниці через Іродіаду, дружину свого брата Пилипа, бо він одружився з нею. ¹⁸ Іван говорив Іродові: "Не годиться тобі мати дружину брата твого". ¹⁹ Тому Іродіада затаїла на нього образу і хотіла його вбити. Але вона не змогла,²⁰ тому що Ірод боявся Івана і захищав його, знаючи, що він був праведною і святою людиною. Коли Ірод почув його, він був би дуже спантеличений, але йому подобалося слухати його. ²¹ Слушна нагода настала в день його народження, коли Ірод влаштовував бенкет для своїх вельмож, воєначальників і провідних людей Галілеї. ²² Коли прийшла рідна дочка Ірода, Іродіада, і почала танцювати, вона дуже сподобалася Іроду та його гостям. Цар сказав дівчині: "Проси в мене все, що хочеш, і

я дам тобі це".²³ Він пообіцяв їй клятвою: "Усе, що ти попросиш, я дам тобі, аж до половини мого царства".

²⁴ Вона вийшла і запитала свою матір: "Чого мені просити?". "Голову Івана Хрестителя", - відповіла та.²⁵ Вона одразу ж поспішила до царя і сказала: "Я хочу, щоб ти негайно дав мені голову Івана Хрестителя на блюді".

²⁶ Хоча цар був глибоко засмучений, але через свої клятви і гостей він не хотів відмовити їй.²⁷ Цар негайно послав за катом і наказав йому принести голову Івана. Той пішов і обезголовив його у в'язниці,²⁸ приніс голову на блюді і віддав дівчині. А дівчина віддала її своїй матері.²⁹ Коли учні Івана почули про це, вони прийшли, взяли його тіло і поклали в гробницю.

[Йосип Флавій, у "Старожитності", книга 18, розділ 2, описує подію, коли Ірод обезголовив Іоанна Хрестителя].

57. П'ять тисяч

*Марка 6:30-56;*³⁰ Апостоли зібралися навколо Ісуса і доповіли Йому про все, що вони зробили і чого навчили. ³¹ Він сказав їм: "Відійдіть самі у віддалене місце і відпочиньте деякий час". Бо багато людей приходило і відходило, і вони не мали часу навіть поїсти. ³² І відпливли вони самі в човні у віддалене місце,³³ але багато хто бачив, як вони відпливають, і впізнали їх, і побігли пішки з усіх міст, і випередили їх. ³⁴ Вийшовши на берег, Він побачив великий натовп і змилосердився над ними, бо вони були, як вівці, що не

мають пастиря. І почав їх багато чого навчати.³⁵ Коли ж надходив вечір, підійшли до Нього учні Його та й кажуть: "Місце це безлюдне, і вже пізно."³⁶ Відпусти їх, щоб вони пішли в навколишні села і селища і купили собі поїсти".³⁷ "Ви дайте їм поїсти", - відповів він. Вони сказали йому: "Чи не піти нам купити хліба на двісті динаріїв і дати їм поїсти?".³⁸ Він запитав їх: "Скільки у вас хлібів? Підіть і подивіться". Коли вони дізналися, то сказали: "П'ять і дві рибини".³⁹ Тоді Він наказав їм, щоб усі люди сіли групами на зелену траву.⁴⁰ І вони сіли групами по сотні і по п'ятдесят.⁴¹ Він узяв п'ять хлібів і дві риби і, дивлячись на небо, поблагословив і розламав хліби. Він продовжував роздавати їх учням, щоб вони подавали їх народу. Дві риби Він

також розділив між усіма. ⁴² Всі їли і були задоволені. ⁴³ Вони набрали дванадцять кошиків, повних хліба та риби. ⁴⁴ Тепер тих, хто з'їв хліб, було п'ять тисяч чоловік.

58. Прогулянка по воді

*Матвія 14:22-33;*²² Він негайно наказав учням сісти в човен і поплисти попереду Нього на той бік, а сам відпустив натовп. ²³ Розпустивши натовп, Він піднявся на гору, щоб помолитися на самоті. До глибокої ночі він був там сам. ²⁴ Тим часом човен був уже на деякій відстані від берега, його било хвилями, бо вітер був проти них. ²⁵ Рано-вранці Ісус підійшов до них, йдучи по морю. ²⁶ Коли учні побачили, що Він іде по морю, вони злякалися.

"Це привид!" - сказали вони і закричали від страху. ²⁷ І тут Ісус заговорив до них. "Майте мужність! Це Я. Не бійтеся". ²⁸ "Господи, якщо це Ти, - відповів Петро, - накажи мені прийти до Тебе по воді". ²⁹ Він сказав: "Іди". І, вийшовши з човна, Петро пішов по воді і наблизився до Ісуса. ³⁰ Але, побачивши силу вітру, злякався і, почавши тонути, закричав: "Господи, спаси мене!". ³¹ Ісус негайно простягнув руку, вхопив його і сказав йому: "Маловірний, чому ти засумнівався?". ³² Коли вони увійшли в човен, вітер припинився. ³³ Тоді ті, що були в човні, вклонилися Йому і сказали: "Воістину Ти Син Божий".

59. Навчання п'яти тисяч

Івана 6:22-71;²² Наступного дня натовп, який залишився на тому березі моря, побачив, що човен був лише один. Вони також побачили, що Ісус не сів у човен разом з учнями, а учні відпливли самі. ²³ Кілька човнів з Тиверіади підпливли до місця, де вони їли хліб після того, як Господь подякував. ²⁴ Коли натовп побачив, що ні Ісуса, ні Його учнів там немає, вони сіли в човни і попливли до Капернауму шукати Ісуса.

Ісус - хліб життя

²⁵ Коли вони знайшли його на іншому березі моря, то сказали йому: "Раббі, коли ти прийшов сюди?"

²⁶ Ісус відповів: "Поправді кажу вам, що ви шукаєте Мене не тому, що бачили

ознаки, а тому, що спожили хліб і наситилися. ²⁷ Не трудіться над їжею тлінною, а над їжею, що живе на життя вічне, яку дасть вам Син Людський, бо Бог Отець поклав на Ньому печать Свою". ²⁸ "Що ми можемо зробити, щоб виконати Божі діла?" - запитали вони. ²⁹ Ісус відповів: "Це діло Боже, щоб ви увірували в Того, кого Він послав". ³⁰ "Яке ж знамення Ти маєш зробити, щоб ми побачили й увірували в Тебе?" - запитали вони. "Що ти збираєшся зробити?" ³¹ Наші предки їли манну в пустелі, як написано в Писанні:

Він дав їм хліб з неба, щоб вони їли".

[Втор.8:3; Пс.105.40].

³² Ісус сказав їм: "Поправді кажу вам, що не Мойсей дав вам хліб з неба, а

Отець Мій дає вам хліб правдивий з неба. ³³ Бо хліб Божий є той, що з неба сходить і життя дає світові". ³⁴ Тоді вони сказали: "Учителю, дай нам цей хліб назавжди". ³⁵ "Я є хліб життя, - сказав їм Ісус. "Ніхто, хто приходить до мене, не буде голодний, і кожен, хто вірує в мене, не буде спраглий ніколи. ³⁶ Але, кажу вам, ви бачили Мене, та не вірите. ³⁷ Кожного, кого Отець дасть Мені, прийде до Мене, і того, хто приходить до Мене, Я не вижену ніколи. ³⁸ Бо Я зійшов з неба не на те, щоб чинити волю Свою, але волю Того, Хто послав Мене. ³⁹ Ось воля Того, Хто Мене послав, щоб Я не загубив нікого з тих, кого Він дав Мені, але щоб воскресив їх останнього дня. ⁴⁰ Бо такою є воля Отця Мого, щоб кожен, хто бачить Сина і вірує в Нього, мав

життя вічне, і Я воскресив його останнього дня". ⁴¹ І почали юдеї нарікати на Нього, що Він сказав: "Я є хліб, що з неба зійшов". ⁴² Вони говорили: "Хіба це не Ісус, син Йосипа, батька і матір якого ми знаємо? Як він може тепер говорити: "Я зійшов з неба"?"". ⁴³ Ісус відповів їм: "Перестаньте нарікати між собою. ⁴⁴ Ніхто не може прийти до Мене, якщо Отець, що послав Мене, не притягне його, і Я воскресу його останнього дня. ⁴⁵ Так написано в Пророках:

І всіх їх навчить Бог.

[Ісаї 2:3; 54:13].

Кожен, хто слухав Отця і навчився від Нього, приходять до Мене - ⁴⁶ Не бачив Отця ніхто, крім того, хто від Бога. Він бачив Отця. ⁴⁷ "Істинно кажу вам, що

кожен, хто вірує, має життя вічне. ⁴⁸ Я є хліб життя. ⁴⁹ Ваші предки їли манну в пустелі і померли. ⁵⁰ Це хліб, що сходить з неба, щоб кожен, хто їсть його, не вмирав. ⁵¹ Я є хліб живий, що з неба зійшов. Хто буде їсти цей хліб, той буде жити вічно. Хліб, який Я дам за життя світу, є Тіло Моє". ⁵² На це юдеї почали сперечатися між собою: "Як цей чоловік може дати нам їсти своє тіло?". ⁵³ Тоді Ісус сказав їм: "Поправді кажу вам: якщо не будете споживати Тіла Сина Людського і пити Крові Його, то не будете мати в собі життя. ⁵⁴ Хто тіло Моє споживає і кров Мою п'є, той має життя вічне, і Я воскресну його останнього дня,⁵⁵ бо тіло Моє є істинна їжа, і кров Моя є істинне пиття. ⁵⁶ Хто тіло Моє споживає і кров Мою п'є, той у Мені перебуває, а Я в ньому. ⁵⁷ Як

послав Мене живий Отець, і Я живу через Отця, так і той, хто споживатиме Мене, житиме через Мене. ⁵⁸ Це хліб, що з неба зійшов; він не схожий на манну, яку їли ваші предки, і померли. Той, хто буде їсти цей хліб, буде жити вічно". ⁵⁹ Ці слова Він сказав, навчаючи в синагозі в Капернаумі.

Слова Ісуса - це дух і життя

⁶⁰ Тому, почувши це, багато хто з Його учнів сказав: "Це важка наука. Хто може його прийняти?" ⁶¹ Ісус, знаючи по собі, що учні нарікають на це, запитав їх: "Це вас ображає?" ⁶² А якби ви побачили, як Син Людський піднімається туди, де Він був раніше? ⁶³ Дух - це той, хто дає життя. Плоть зовсім не допомагає. Слова, які Я

говорив вам, є духом і життям. ⁶⁴ Але є між вами такі, що не вірять". (Бо Ісус від початку знав тих, хто не вірить, і тих, хто Його зрадить). ⁶⁵ Він сказав: "Тому я вам сказав, що ніхто не може прийти до мене, якщо не буде дано йому від Отця". ⁶⁶ З цього моменту багато хто з Його учнів повернувся назад і більше не супроводжував Його. ⁶⁷ Тоді Ісус звернувся до дванадцятьох: "Чи не хочете й ви піти, чи не так?" ⁶⁸ Симон Петро відповів: "Господи, до кого ми підемо? Ти маєш слова вічного життя. ⁶⁹ Ми увірували і знаємо, що Ти є Святий Божий". ⁷⁰ Ісус відповів їм: "Чи не вас Я вибрав, Дванадцятьох? А один з вас - диявол". ⁷¹ Він мав на увазі Юду, сина Симона Іскаріота, одного з Дванадцяти, бо той збирався зрадити Його.

60. Справжнє осквернення

Марка 7:1-23; Навколо Нього зібралися фарисеї та деякі книжники, що прийшли з Єрусалиму. ² Вони побачили, що деякі з Його учнів їдять хліб нечистими, тобто немитими руками. ³ (Бо фарисеї та всі юдеї не їдять, якщо не обмиють руки, дотримуючись традиції старших. ⁴ Коли вони приходять з базару, то не їдять, поки не вмийуться. І є багато інших звичаїв, які вони прийняли і дотримуються, як, наприклад, миття чашок, глечиків, чайників і обідніх столів). ⁵ Тоді фарисеї та книжники запитали Його: "Чому Твої учні не живуть за традицією старших, замість того, щоб їсти хліб нечистими руками?"

⁶ Він відповів їм: "Про вас, лицемірів, правдиво пророкував Ісая, як написано, що ви лицеміри:

**Цей народ шанує мене устами своїми,
але серце їхнє далеко від Мене.**

**⁷ Даремно поклоняються вони Мені,
навчаючи
заповіді людські.**

[Ісая 29:13].

⁸ Відкидаючи Божу заповідь, ви тримаєтеся людської традиції". ⁹ Він також сказав їм: "Ви маєте чудовий спосіб відкинути Божу заповідь, щоб встановити свою традицію! ¹⁰ Бо Мойсей сказав:

**Шануй батька твого і матір твою; а
хто лихословить батька чи матір,
того вбити треба.**

¹¹ А ви кажете: "Коли хто скаже батькові чи матері своїй: "Усяка користь, яку ти міг отримати від мене, є *корбан*" (тобто жертва, присвячена Богові)",¹² "ви вже не дозволяєте йому нічого робити для свого батька чи матері.¹³ Ви зводите нанівець слово Боже своєю традицією, яку ви передали. І ви робите багато інших подібних речей".

¹⁴ Знову скликавши натовп, він сказав їм: "Послухайте мене, всі ви, і зрозумійте:¹⁵ Ніщо, що входить у людину ззовні, не може її осквернити, але те, що з неї виходить, оскверняє її".

¹⁷ Коли Він увійшов у дім подалі від натовпу, учні запитали Його про цю притчу.¹⁸ Він відповів їм: "Невже і вам

бракує розуму? Невже ви не розумієте, що ніщо, що входить в людину ззовні, не може її осквернити? ¹⁹ Бо не в серце входить, а в шлунок, і там виводиться" (таким чином Він оголосив усю їжу чистою). ²⁰ І сказав: "Те, що виходить з людини, - це те, що її оскверняє. ²¹ Бо зсередини, з людських сердець, виходять злі помисли, розпуста, крадіжки, вбивства,²² перелюби, жадібність, лихі вчинки, обман, потурання собі, заздрість, заздрість, клеми, гордість, нерозумність. ²³ Все це зло йде зсередини і оскверняє людину".

61. Жіноча дочка

Матвія 15:21-28; L²¹ Вийшовши звідти, Ісус відійшов до Тиру та

Сидону. ²² Саме тоді прийшла одна хананеянка з тих країв і все волала: "Помилуй мене, Господи, Сину Давидів! Мою дочку жорстоко мучить біс".

²³ Ісус не сказав їй жодного слова. Учні підійшли до Нього і закликали:

"Відпусти її, бо вона кличе за нами".²⁴ Він відповів: "Я посланий лише до загублених овець дому Ізраїлевого".

²⁵ Але вона прийшла, стала перед ним на коліна і сказала: "Господи, допоможи мені!" ²⁶ Він відповів: "Не годиться забирати хліб у дітей і кидати його псам". ²⁷ "Так, Господи, - сказала вона, - але навіть собаки їдять крихти, які падають зі столу їхніх господарів".

²⁸ Тоді Ісус відповів їй: "Жінко, велика твоя віра. Нехай буде тобі так, як ти

хочеш". І з тієї миті її дочка була зцілена.

62. Глухонімі

*Мк. 7:31-37;*³¹ Знову вийшовши з Тирської області, Він пішов через Сидон до Галілейського моря, через область Декаполіса. ³² До Нього привели глухого чоловіка, який ледве говорив і благав Ісуса, щоб Він поклав на нього руку. ³³ Ісус відвів його подалі від натовпу наодинці. Вклавши пальці у вуха чоловіка і сплюнувши, він торкнувся його язика. ³⁴ Піднявши очі до неба, він глибоко зітхнув і промовив до нього: "Ефата!" (тобто "Відкрися!"). ³⁵ В ту ж мить у нього відкрилися вуха, розв'язався язик, і він почав ясно говорити. ³⁶ Він наказав їм

нікому не говорити, але чим більше він їм наказував, тим більше вони проголошували це. ³⁷ Вони були дуже здивовані і говорили: "Він все зробив добре. Він навіть глухих робить чуючими, а німих говорить".

63. Чотири тисячі

Мк 8:1-9; D Тими днями знову зібрався великий натовп, і не мали що їсти. Він покликав учнів і сказав їм:² "Змилюсердився Я над народом, бо вони вже три дні перебувають у Мене і не мають нічого їсти. ³ Якщо я відправлю їх додому голодними, вони по дорозі занедужають, а деякі з них прийшли здалеку". ⁴ Учні відповіли Йому: "Де тут, у цьому пустельному

місці, взяти стільки хліба, щоб нагодувати цих людей?".

⁵ "Скільки у вас хлібів?" - запитав він їх.

"Сім", - відповіли вони. ⁶ Він наказав натовпу сісти на землю. Взявши сім хлібів, Він подякував, переломив їх і дав Своїм учням, щоб вони поставили їх перед народом. І вони подали їх натовпу. ⁷ У них також було кілька маленьких рибок, і після того, як Ісус благословив їх, Він сказав, що їх також слід подати. ⁸ Вони поїли і були задоволені. Потім вони зібрали сім великих кошиків із залишків їжі. ⁹ Там було близько чотирьох тисяч. Він відпустив їх.

64. Брак розрізнення

Матвія 16:1-12; Підійшли фарисеї та саддукеї, і випробовували Його, просячи, щоб Він показав їм знак з неба. ² Він відповів: "Коли настає вечір, ви кажете: "Буде гарна погода, бо небо червоне". ³ А вранці: "Сьогодні буде буря, бо небо червоне і загрозове". Ви вмієте читати вигляд неба, але не вмієте читати знаки часу. ⁴ Покоління лукавого та перелюбного вимагає знаку, але не буде йому дано ніякого знаку, окрім знаку Йони". Тоді він залишив їх і пішов геть.

⁵ Учні досягли іншого берега, але забули взяти хліб. ⁶ Тоді Ісус сказав їм: "Стережіться і остерігайтеся закваски фарисейської та саддукейської".

⁷ Вони обговорювали між собою: "Ми не принесли хліба".

⁸ Усвідомлюючи це, Ісус сказав: "Ви, маловірні, чого ви говорите між собою, що не маєте хліба?" ⁹ Невже ви ще не зрозуміли? Хіба ви не пам'ятаєте п'ять хлібів для п'яти тисяч і скільки кошиків ви зібрали? ¹⁰ Або сім хлібів на чотири тисячі і скільки великих кошиків ви зібрали? ¹¹ Чому ви не розумієте, що коли Я казав вам: "Стережіться закваски фарисейської та саддукейської", то не про хліб ішлося?" ¹² Тоді вони зрозуміли, що Ісус сказав їм стерегтися не закваски в хлібі, а вчення фарисеїв і саддукеїв.

65. Хто такий Ісус?

Матвія 16:13-28; Прийшовши ж Ісус до краю Кесарії Филипової, запитав учнів Своїх: "За кого люди називають

Сина Людського?" 14 Вони ж відказали: Одні кажуть, що за Івана Хрестителя, інші - за Іллю, а ще інші - за Єремію або за одного з пророків. 15 "А як же ви?" - запитав Він. "За кого ти мене називаєш?" 16 Симон Петро відповів: "Ти Месія, Син Бога Живого". 17 Ісус відповів: "Блаженний ти, Симоне, сину Йони, бо це тобі відкрилося не від плоті й крові, але від Мого Небесного Отця. 18 А Я кажу тобі, що ти - Петро, і на цьому камені Я збудую Церкву Мою, і ворота пекла не подолають її. 19 І дам тобі ключі Царства Небесного: що ти зв'яжеш на землі, те буде зв'язане на небі, і що розв'яжеш на землі, те буде розв'язане на небі." 20 І наказав учням Своїм, щоб нікому не говорили, що Він Месія.

1st Пророцтво про смерть

21 Відтоді Ісус почав пояснювати учням Своїм, що Йому треба йти до Єрусалиму, і багато постраждати від старших, первосвящеників та вчителів Закону, і що мусить бути вбитий, а третього дня воскреснути. 22 Відвівши Його, Петро відвів Його вбік і почав докоряти Йому. "Ніколи, Господи!" - сказав він. "Ніколи не станеться з Тобою!" 23 Ісус же, обернувшись, промовив до Петра: "Відійди від Мене, сатано! Ти камінь спотикання для Мене, бо не маєш на думці Божих турбот, а тільки людських." 24 Тоді Ісус промовив до Своїх учнів: "Хто хоче бути Моїм учнем, хай зречеться себе самого, візьме на себе хрест свій і йде вслід за Мною. 25 Бо хто хоче душу

свою спасти, той погубить її, а хто погубить душу свою заради Мене, той знайде її. 26 Яка користь тому, хто здобуде весь світ, а душу свою занапастить? Або що може хто дати за душу свою? 27 Бо Син Людський прийде у славі Отця Свого з ангелами Своїми, і тоді віддасть кожному, що він учинив, згідно з тим, що вчинив. 28 Поправді кажу вам, що деякі з тих, що стоять тут, не скуштують смерті, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своїм.

66. Перетворений

*Луки 9:28-36,*²⁸ Приблизно через вісім днів після цієї розмови Він взяв Петра, Івана та Якова і пішов на гору молитися. ²⁹ Під час молитви вираз

Його обличчя змінився, а одяг став сліпучо-білим. ³⁰ Раптом до нього заговорили двоє чоловіків - Мойсей та Ілля. ³¹ Вони з'явилися у славі і говорили про його відхід, який він мав здійснити в Єрусалимі. ³² Петро і ті, що були з ним, заснули глибоким сном, а коли прокинулися, то побачили Його славу і двох чоловіків, що стояли з Ним. ³³ Коли ті двоє відходили від Нього, Петро сказав Ісусові: "Учителю, добре нам тут бути. Збудуймо три притулки: один для Тебе, один для Мойсея і один для Іллі", - не розуміючи, що він говорить.

³⁴ Коли Він це говорив, з'явилася хмара і затьмарила їх. Вони ж, увійшовши в хмару, злякалися. ³⁵ Тоді з хмари пролунав голос: "Це Син Мій, Вибраний, Його слухайте!". ³⁶ Після

того, як голос промовив, Ісус залишився сам. Вони мовчали і нікому не розповідали про те, що бачили.

67. Елайджа.

Матвія 17:9-13;⁹ Коли вони спускалися з гори, Ісус наказав їм: "Нікому не розповідайте про видіння, аж поки Син Людський не воскресне з мертвих".

¹⁰ Тоді учні запитали Його: "Чому ж книжники кажуть, що Ілля має прийти першим?"

¹¹ "Прийде Ілля і все відновить, - відповів він. ¹² "Але я вам кажу: Ілля вже прийшов, а вони не впізнали його. Навпаки, робили йому все, що хотіли. Так само і Син Людський постраждає від їхніх рук". ¹³ Тоді учні зрозуміли, що Він говорив їм про Івана Хрестителя.

68. Одержима

*Мк. 9:14-29;*¹⁴ Прийшовши до учнів, вони побачили навколо них великий натовп і книжників, що сперечалися з ними. ¹⁵ Побачивши Ісуса, весь натовп здивувався і побіг привітати Його.

¹⁶ Він запитав їх: "Про що ви сперечаєтеся з ними?". ¹⁷ Хтось із натовпу відповів йому: "Учителю, я привів до тебе свого сина. У нього є дух, який не дає йому говорити. ¹⁸ Коли він схопить його, то кидає додолу, і він з піною з рота, скрегоче зубами і закам'яніє. Я просив Твоїх учнів вигнати його, але вони не змогли".

¹⁹ Він відповів їм: "Невіруюче покоління, доки Я буду з вами? Як довго я повинен вас терпіти? Приведіть

його до мене". ²⁰ І вони привели хлопчика до нього. Коли дух побачив його, він одразу ж кинув хлопчика в конвульсії. Він впав на землю і катався по ній з піною з рота. ²¹ "Як довго це з ним відбувається?" - запитав Ісус батька. запитав Ісус батька. "З самого дитинства, - відповів той. ²² "І багато разів його кидали у вогонь і воду, щоб знищити його. Але якщо ти можеш щось зробити, змилосярдься над нами і допоможи нам". ²³ Ісус сказав йому: "Якщо можеш? Все можливо тому, хто вірить". ²⁴ І тут же батько хлопчика вигукнув: "Я вірю, допоможи моєму невір'ю!". ²⁵ Побачивши, що швидко збирається натовп, Ісус докоряє нечистому духові, кажучи йому: "Духу німий і глухий, наказую тобі: Вийди з нього і ніколи більше не ввійди в

нього". ²⁶ Тоді він вийшов, закричавши і кинувши його в страшні конвульсії. Хлопець став схожий на труп, так що багато хто сказав: "Він помер". ²⁷ Але Ісус, взявши його за руку, підняв його, і він встав. ²⁸ Після того, як Він увійшов у дім, учні запитали Його наодинці: "Чому ми не могли його вигнати?". ²⁹ Він відповів їм: "Цей рід не може вийти нічим іншим, як тільки молитвою".

[Порівняйте: *Матвія 17:19,20*;¹⁹ Тоді учні підійшли до Ісуса наодинці і запитали: "Чому ми не змогли його вигнати?"²⁰ "Через вашу малу віру, - відповів їм Ісус. "Істинно кажу вам: якщо ви матимете віру завбільшки з гірчичне зерно, то скажете цій горі: "Перейди

звідси туди", - і вона перейде. Нічого не буде для вас неможливого].

69. 2nd Пророцтво смерті

(1st Пророцтво смерті, с. 172)

Марка 9:30-32;³⁰ І пішли вони з того місця, і йшли через Галілею, а Він не хотів, щоб хто знав про це. ³¹ Бо Він навчав Своїх учнів і говорив їм: "Син Людський буде виданий у руки людські. Його вб'ють, а як уб'ють, то через три дні воскресне". ³² Але вони не розуміли цих слів і боялися Його запитати.

70. Податки *(також 114, 1st Питання з підступом, с. 312)*

Матвія 17:24- 27;²⁴ Коли вони прийшли в Капернаум, ті, що збирали

храмовий податок, підійшли до Петра і сказали: "Хіба ваш учитель не платить храмовий податок?"

²⁵ "Так", - відповів він. Коли він увійшов у дім, Ісус спершу звернувся до нього: "Як ти думаєш, Симоне? З кого земні царі збирають мито чи податки? Зі своїх синів чи з чужинців?"

²⁶ "З чужинців", - відповів той. "Тоді сини вільні", - сказав йому Ісус. ²⁷ "Але, щоб не образити їх, піди до моря, закинь гачок і візьми першу рибину, яку зловиш. Коли ти відкриєш її рот, то знайдеш монету. Візьми її і віддай їм за Мене і за себе".

71. Хто найбільший?

Марка 9:33-37;³³ Вони прийшли в Капернаум. Увійшовши в дім, Він запитав їх: "Про що ви сперечалися дорогою?".³⁴ Але вони мовчали, бо дорогою сперечалися між собою про те, хто з них більший.³⁵ Сівши, Він покликав Дванадцятьох і сказав їм: "Хто хоче бути першим, нехай буде останнім і всім слугою".³⁶ Він узяв дитину, поставив її серед них і, взявши на руки, промовив до них:³⁷ "Хто прийме одну таку дитину в ім'я Моє, той Мене приймає. А хто приймає Мене, той приймає не Мене, а Того, Хто послав Мене".

72. Інші виганяють демонів

Марка 9:38-50; ³⁸ Іван сказав йому: "Учителю, ми бачили, як хтось виганяв

бісів у твоє ім'я, і ми намагалися зупинити його, бо він не йшов за нами".
³⁹ "Не зупиняйте його, - сказав Ісус, - бо немає такого, хто вчинив би чудо в Моє ім'я, щоб незабаром після того не говорив про Мене лихого. ⁴⁰ Бо хто не проти нас, той за нас. ⁴¹ І хто подасть вам чашу води пити в Моє ім'я, бо ви належите Христові, - істинно кажу вам, не втратить своєї нагороди ніколи.
⁴² "А хто спокусить одного з малих цих, що вірують у Мене, відступити від Мене, тому краще було б, якби важке жорно повісили йому на шию та й кинули його в море. ⁴³ "І коли рука твоя спокушає тебе відпасти, відтяти її. Краще тобі увійти в життя скаліченим, аніж мати дві руки і піти в пекло, у вогонь негасимий. ⁴⁵ І коли нога твоя спокушає тебе впасти, відтяти її. Краще

тобі увійти в життя кульгавим, аніж мати дві ноги і бути вкиненим до пекла.
⁴⁷ І якщо твоє око спокушає тебе, виколи його. Краще тобі з одним оком увійти в Царство Боже, аніж з двома очима бути вкиненим до пекла,⁴⁸ де черв'як не вмирає, і вогонь не гасне.
⁴⁹ Бо всі будуть посолені вогнем. ⁵⁰ Сіль - це добре, але якщо сіль втратить свій смак, то чим ви її приправите? Майте сіль між собою, і будьте в мирі між собою".

73. Прощення

Матвія 18:15-35; ¹⁵ "Коли згрішить проти тебе брат твій, піди, скажи йому про провину його, між тобою та ним одним. Якщо послухає тебе, то ти здобув брата твого. ¹⁶ А коли не

послухає, візьми з собою одного або двох інших, щоб

**свідченнями двох-трьох свідків
можна встановити будь-який факт.**

[Втор.19:15].

¹⁷ Якщо він не звертає на них уваги, скажіть про це церкві. Коли ж і Церква не послухає, нехай буде він для вас, як поганин і митар. ¹⁸ Істинно кажу вам: що ви зв'яжете на землі, те буде зв'язане на небі, і що розв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі. ¹⁹ Знову ж таки, істинно кажу вам: якщо двоє з вас на землі погодяться про всяке ваше прохання, то буде вам від Отця мого Небесного. ²⁰ Бо де двоє чи троє зібрані в Моє ім'я, там Я серед них".

Притча про немилосердного слугу

²¹ Тоді Петро підійшов до Нього і запитав: "Господи, скільки разів я повинен прощати братові чи сестрі, які згрішили проти мене? Сім разів?"

²² "Кажу тобі, що не сім, - відповів Ісус, - а сімдесят разів по сім". ²³ "Тому

Царство Небесне можна порівняти з царем, який хотів звести рахунки зі своїми слугами. ²⁴ Коли він почав розраховуватися, перед ним з'явився один, який був винен десять тисяч талантів. ²⁵ Оскільки у нього не було грошей, щоб віддати борг, господар наказав продати його, його дружину, дітей і все, що він мав, щоб сплатити борг. ²⁶ "Тоді слуга впав перед ним обличчям додолу і сказав: "Потерпи мене, і я віддам тобі все". ²⁷ Тоді

змилюсердився пан того раба, відпустив його і простив йому борг.

²⁸ "Той слуга вийшов і знайшов одного зі своїх товаришів, що був винен йому сто динаріїв. Він схопив його, почав душити і сказав: "Віддай, що винен!

²⁹ "Тоді його товариш по службі впав і почав благати його: "Потерпи мене, і я поверну тобі гроші". ³⁰ Але він не захотів. Замість цього він пішов і кинув його до в'язниці, поки той не заплатить борг. ³¹ Коли інші слуги побачили, що сталося, вони дуже засмутилися і пішли доповісти своєму господареві про все, що сталося. ³² Тоді, покликавши його, господар сказав йому: "Злий слуго! Я простив тобі весь цей борг, бо ти благав мене. ³³ Чи не мав би ти також помилувати ближнього твого, як я помилував тебе? ³⁴ І, розгнівавшись,

віддав його пан його до катів на муки, аж поки не віддасть усього, що був винен. ³⁵ Так і Отець Мій Небесний вчинить з вами, якщо кожен з вас не простить брата свого чи сестру свою від серця свого".

[Король пробачив близько \$1,2 млн, слуга відмовився пробачити близько \$17,00].

74. Вогонь з небес

*Лк. 9:51-56;*⁵¹ Коли ж наближалися дні, коли Його мали взяти, Він вирішив іти до Єрусалиму. ⁵² Він послав посланців попереду Себе, і по дорозі вони увійшли до одного села самарянського, щоб приготуватись до зустрічі з Ним. ⁵³ Але вони не прийняли Його, бо Він

вирішив іти до Єрусалиму.

⁵⁴ Побачивши це, учні Яків та Іван сказали: "Господи, хочеш, щоб ми спустили вогонь з неба на них?" ⁵⁵ Але Він повернувся і докорив їм, ⁵⁶ і вони пішли в інше село.

75. Бездомний

*Луки 9:57-58;*⁵⁷ Коли вони йшли дорогою, хтось сказав Йому: "Я піду за Тобою, куди б Ти не пішов". ⁵⁸ Ісус відповів йому: "Лисиці мають нори, і птахи небесні гнізда, а Син Людський не має де прихилити голову".

76. "Іди за мною"

*Лк. 9:59-62;*⁵⁹ Тоді він сказав іншому: "Іди за мною!" Той каже: "Господи, -

каже, - дозволь мені спершу батька мого поховати". ⁶⁰ А Він відказав йому: "Нехай мертві ховають своїх мертвих, а ти йди і проповідуй Царство Боже".

⁶¹ Інший сказав: "Я піду за Тобою, Господи, але спершу дозволь мені піти й попрощатися з тими, що в домі моєму". ⁶² Ісус же промовив до нього: "Ніхто, хто кладе руку на плуг і озирається назад, не придатний до Царства Божого".

77. Свято кущів

*Івана 7:10-52;*¹⁰ Після того, як брати Його пішли на свято, пішов і Він, але не явно, а таємно. ¹¹ Юдеї шукали Його на святі і питали: "Де Він?". ¹² І в натовпі було багато пересудів про нього. Одні говорили: "Він добра людина". Інші

казали: "Ні, навпаки, він обманює людей". ¹³ Але ніхто не говорив про нього публічно, побоюючись юдеїв.

¹⁴ Коли свято вже наполовину закінчилося, Ісус увійшов до храму і почав навчати. ¹⁵ Тоді юдеї здивувалися і сказали: "Звідки цей чоловік такий вчений, адже його ніхто не навчав?".

¹⁶ Ісус відповів їм: "Учення Моє не від Мене, а від Того, Хто послав Мене.

¹⁷ Коли хто хоче чинити Його волю, той пізнає, чи це вчення від Бога, чи Я від себе говорю. ¹⁸ Той, хто говорить від себе, шукає своєї слави, а хто шукає слави того, хто послав його, той правдивий, і немає в ньому неправди.

¹⁹ Хіба Мойсей не дав вам Закону? Та ніхто з вас його не виконує. Чому ж ви хочете вбити Мене?" ²⁰ "У тебе біс!" - відповів натовп. "Хто хоче Тебе

вбити?" ²¹ "Я зробив одну справу, і ви всі дивуєтесь", - відповів Ісус. ²² "Ось чому Мойсей дав вам обрізання - не те, що від Мойсея, а від отців, - і ви обрізуєте людину в суботу. ²³ Якщо людина приймає обрізання в суботу, щоб не порушувався закон Мойсея, то чи гніваєтесь ви на мене за те, що я зробив людину цілком здоровою в суботу? ²⁴ Перестаньте судити за зовнішнім виглядом, а судіть за праведним судом".

Месія?

²⁵ Дехто з мешканців Єрусалиму говорив: "Чи це не той чоловік, якого вони намагаються вбити? ²⁶ Але подивіться, Він виступає публічно, а вони нічого Йому не говорять. Невже

влада знає, що Він - Месія? ²⁷ Але ми знаємо, звідки ця людина. Коли прийде Месія, ніхто не знатиме, звідки він".

²⁸ Навчаючи в храмі, Ісус вигукнув: "Ви знаєте Мене і знаєте, звідки Я прийшов. Але Я прийшов не сам, а той, хто послав Мене, - істинний. Ви Його не знаєте;²⁹ Я знаю Його, бо Я від Нього, і Він послав Мене". ³⁰ Тоді вони намагалися схопити Його. Але ніхто не підняв на Нього руку, бо його час ще не настав. ³¹ Однак багато хто з натовпу увірував у Нього і говорив: "Коли прийде Месія, чи не зробить Він більше знамень, ніж цей чоловік?". ³² Фарисеї почули, що натовп шепоче про Нього такі речі, тож первосвященики та фарисеї послали слуг, щоб схопити Його. ³³ Тоді Ісус сказав: "Я з вами лише на короткий час. Потім піду до

Того, Хто послав Мене. ³⁴ Ви будете шукати Мене, але не знайдете, і де Я, туди не можете прийти". ³⁵ Тоді юдеї говорили між собою: "Куди ж Він хоче піти, що ми не знайдемо Його? Чи не збирається він іти до юдейського народу, розпорошеного між греками, і навчати греків? ³⁶ Що це за зауваження, яке він зробив: "Шукатимете Мене, і не знайдете, і де Я, туди не можете прийти"? ³⁷ В останній і найважливіший день свята Ісус встав і вигукнув: "Хто спраглий, нехай прийде до Мене і п'є. Хто вірує в Мене, нехай п'є! ³⁸ Хто вірує в Мене, як сказано в Писанні, у того з глибини душі потечуть потоки води живої". ³⁹ Він говорив це про Духа. Ті, хто вірив в Ісуса, мали отримати Духа, бо Дух ще не був даний, бо Ісус ще не був прославлений. ⁴⁰ Коли дехто з

натовпу почув ці слова, вони сказали: "Це справді Пророк". ⁴¹ Інші казали: "Це Месія". А дехто казав: "Але ж Месія не з Галілеї прийшов, чи не так?" ⁴² Хіба в Писанні не сказано, що Месія походить з потомства Давида і з міста Вифлеєма, де жив Давид?". ⁴³ Тож натовп розділився через нього. ⁴⁴ Деякі хотіли схопити Його, але ніхто не підняв на Нього руки.

⁴⁵ Тоді слуги прийшли до первосвящеників і фарисеїв, які запитали їх: "Чому ви не привели Його?"

⁴⁶ Слуги відповіли: "Ніхто ніколи так не говорив!" ⁴⁷ Тоді фарисеї відповіли їм: "Ви теж обдурені?" ⁴⁸ Хіба хтось із начальників чи фарисеїв увірував у Нього? ⁴⁹ Але натовп цей, що не знає Закону, проклятий".

⁵⁰ ⁵¹ Никодим - той, що приходив до нього раніше і був одним з них, - сказав їм: "Наш закон не судить людину, не вислухавши від неї і не дізнавшись, що вона робить, чи не так?" ⁵² "Ти ж не з Галілеї, чи не так?" - відповіли вони. "Дослідіть, і ви побачите, що з Галілеї не виходить пророк".

78. Спійманий на перелюбі

Івана 8:1-11; І розійшлись вони всі по домах, 8:1 а Ісус пішов на гору Оливну.
2 А вдосвіта з'явився знову на подвір'ї храму, де зібрався весь народ, і сів, щоб навчати їх. 3 Учителі Закону та фарисеї привели жінку, спійману на перелюбі. Вони поставили її перед народом 4 і промовили до Ісуса: Учителю, цю жінку спіймано на

перелюбі. 5 У Законі Мойсей наказав нам побивати таких жінок камінням. А тепер що скажеш Ти?" 6 Цим запитанням вони хотіли заманити Його в пастку, щоб мати підставу для звинувачення. Але Ісус нахилився і почав писати пальцем на землі. 7 Коли ж вони продовжували допитувати Його, Він, випроставшись, промовив до них: "Нехай хто з вас, хто без гріха, перший кине в неї камінь". 8 І, знову нахилившись, написав на землі. 9 Почувши це, ті, що чули, почали відходити один за одним, старші - першими, аж поки не залишився тільки Ісус, а жінка все ще стояла там. 10 Ісус, випроставшись, запитав її: "Жінко, де вони? Чи ніхто тебе не засудив?" 11 Вона відповіла: "Ніхто, Учителю, - каже. "Тоді і Я не засуджую тебе, -

сказав Ісус. "Іди ж і покинь своє гріховне життя".

79. Світло світу

*Івана 8:12 -20;*¹² Ісус знову заговорив до них: "Я - світло для світу. Кожен, хто йде за мною, ніколи не ходитиме в темряві, але матиме світло життя".

¹³ Тоді фарисеї сказали Йому: "Ти свідчиш про себе самого. Твоє свідчення не дійсне". ¹⁴ "Навіть якщо Я свідчу про Себе, - відповів Ісус, - Моє свідчення правдиве, бо Я знаю, звідки Я прийшов і куди йду. Але ви не знаєте, звідки Я прийшов і куди йду. ¹⁵ Ви судите за людськими мірками. Я нікого не суджу. ¹⁶ А якщо суджу, то Мій суд правдивий, бо не Я один суджу, але Я і Отець, Який послав Мене. ¹⁷ Навіть у

вашому законі написано, що свідчення двох свідків є правдивим. ¹⁸ Я сам про себе свідчу, і Отець, що послав Мене, свідчить про Мене". ¹⁹ Тоді вони запитали Його: "А де Твій Отець?". "Ви не знаєте ні Мене, ні Мого Отця", - відповів Ісус. "Якби ви знали Мене, то знали б і Мого Отця". ²⁰ Ці слова Він промовив біля скарбниці, навчаючи в храмі. Але ніхто не схопив Його, бо Його година ще не настала.

80. Смерть у гріху

*Івана 8:21-59;*²¹ Тоді Він знову промовив до них: "Я йду; будете шукати Мене, та й помрете в гріхах ваших. Куди Я йду, туди не можете йти". ²² Юдеї ж знову запитали: "Чи не вб'є Він Себе, коли каже: "Куди Я йду,

туди не можете прийти"?.²³ "Ви знизу, - каже їм, - а Я згори. Ви від світу цього, а Я не від світу цього.²⁴ Тому Я сказав вам, що ви помрете у своїх гріхах. Бо якщо не повірите, що Я є Він, то помрете у своїх гріхах".²⁵ "Хто Ти?" - запитували вони. "Саме те, про що я говорив вам від самого початку", - відповів їм Ісус.²⁶ "Я маю багато чого сказати і судити про вас, але Той, Хто послав Мене, істинний, і те, що Я чув від Нього, - це Я звіщаю світові".²⁷ Вони не знали, що Він говорив їм про Отця.²⁸ Тоді Ісус промовив до них: "Коли ви піднімете Сина Людського, тоді пізнаєте, що Я є Він, і що Я нічого не роблю Сам по Собі. Але як Отець Мене навчив, так і Я кажу.²⁹ Той, хто послав Мене, зі Мною. Він не залишив мене одного, бо я завжди роблю те, що

Йому до вподоби". ³⁰ Коли він це говорив, багато хто увірував у нього.

"...правда визволить вас".

³¹ Тоді Ісус промовив до юдеїв, які увірували Йому: "Якщо ви перебуваєте в Моєму слові, то ви справді Мої учні. ³² Ви пізнаєте правду, і правда вас визволить".

³³ "Ми - нащадки Авраама, - відповіли вони Йому, - і ніколи ніким не були поневолені. Як же ти можеш казати: "Ви станете вільними"? ³⁴ Ісус відповів: "Поправді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, є раб гріха. ³⁵ Раб не залишається в домі навіки, а син залишається навіки. ³⁶ Тож якщо Син вас визволить, то справді будете вільні. ³⁷ Я знаю, що ви нащадки Авраама, але ви намагаєтеся вбити Мене, бо Моєму

слову немає місця серед вас. ³⁸ Я говорю те, що бачив у присутності Отця, а ви робіть те, що чули від свого батька".

Справжнє батьківство

³⁹ "Наш батько - Авраам", - відповіли вони. "Якби ви були Авраамовими дітьми, - сказав їм Ісус, - то робили б те, що робив Авраам. ⁴⁰ Але тепер ви намагаєтеся вбити Мене, людину, яка сказала вам істину, яку Я почув від Бога. Авраам цього не робив. ⁴¹ Ви робите те, що робить ваш батько". "Ми не народилися в сексуальній аморальності", - говорили вони. "У нас один Отець - Бог". ⁴² Ісус сказав їм: "Якби Бог був вашим Отцем, ви б любили Мене, бо Я від Бога прийшов і

перебуваю тут. Бо Я не сам прийшов, але Він послав Мене. ⁴³ Чому ж ви не розумієте, що Я вам кажу? Бо ви не можете слухати Моє слово. ⁴⁴ Ви від батька вашого диявола, і хочете виконувати бажання вашого батька. Він від початку був убивцею і не стоїть у правді, бо немає в ньому правди. Коли він говорить неправду, то говорить з власної природи, бо він брехун і батько брехні. ⁴⁵ А Я говорю правду, а ви не вірите Мені. ⁴⁶ Хто з вас може звинуватити Мене в гріху? Якщо Я кажу правду, чому ви не вірите Мені? ⁴⁷ Той, хто від Бога, слухає Божі слова. А ви не слухаєте, бо ви не від Бога".

"Я є"

⁴⁸ Юдеї відповіли Йому: "Чи не маємо ми рації, кажучи, що Ти самарянин і маєш біса?". ⁴⁹ "Я не маю біса, - відповів Ісус. "Навпаки, Я шаную Свого Отця, а ви Мене безчестите. ⁵⁰ Я не шукаю Своєї слави, є той, хто її шукає і судить. ⁵¹ Істинно кажу вам: коли хто додержує Моє слово, той смерті не побачить". ⁵² Тоді юдеї сказали: "Тепер ми знаємо, що Ти маєш біса. Авраам помер, і пророки теж. А ти кажеш: "Хто дотримається мого слова, той смерті не скуштує". ⁵³ Чи ти більший за нашого батька Авраама, який помер? І пророки померли. За кого ти себе видаєш?" ⁵⁴ "Якщо Я прославляю Себе, - відповів Ісус, - то слава Моя - ніщо. Мій Отець, про якого ви кажете: "Він наш Бог", - Він прославляє Мене. ⁵⁵ Ви Його не знаєте, а Я знаю Його. Якби Я сказав,

що не знаю Його, то був би брехуном, як і ви. Але Я знаю Його і дотримую Його слова. ⁵⁶ Ваш батько Авраам зрадів, побачивши мій день; він побачив його і зрадів". ⁵⁷ Юдеї відповіли: "Ти ще не маєш п'ятдесяти років, а вже бачив Авраама?". ⁵⁸ Ісус сказав їм: "Поправді кажу вам, що перш ніж був Авраам, Я є". ⁵⁹ І вони схопили каміння, щоб кинути в Нього. Але Ісус сховався і вийшов з храму.

81. 4th Sabbath Clash

Івана 9:1-41;¹ Проходячи повз, Він побачив чоловіка, сліпого від народження. ² Його учні запитали Його: "Учителю, хто згрішив, цей чоловік чи його батьки, що він народився сліпим?"
³ "Ні цей чоловік, ні його батьки не

згрішили, - відповів Ісус. "Це сталося для того, щоб у ньому проявилися Божі діла. ⁴ Ми повинні творити діла Того, Хто послав Мене, поки ще день. Настане ніч, коли ніхто не зможе працювати. ⁵ Поки я у світі, я є світлом для світу". ⁶ Сказавши це, він сплюнув на землю, зробив зі слини грязюку і намастив нею очі. ⁷ "Іди, - сказав він йому, - вмийся в купелі Силоам" (що означає "Посланий"). Той пішов, умився і повернувся і прозрів. ⁸ Його сусіди і ті, хто бачив його раніше як жебрака, сказали: "Чи це не той, що сидів і просив милостиню?". ⁹ Одні казали: "Так, це він". Інші казали: "Ні, але він схожий на нього". А він повторював: "Це я". ¹⁰ Тоді вони запитали його: "Тоді як тобі відкрилися очі?" ¹¹ Він відповів: "Чоловік, що

зветься Ісус, зробив грязь, поклав її мені на очі і сказав: "Іди в Силоам і вмийся". І коли я пішов і вмився, то прозрів". ¹² "Де він?" - запитали вони. "Не знаю", - відповів він.

Розслідування

¹³ Вони привели сліпого до фарисеїв.

¹⁴ День, коли Ісус зробив грязь і відкрив йому очі, був суботній. ¹⁵ Тоді фарисеї знову запитали його, як він прозрів.

"Він залив мені очі брудом, - сказав він їм. "Я вмився і бачу". ¹⁶ Деякі з фарисеїв говорили: "Цей чоловік не від Бога, бо не дотримується суботи". А інші казали: "Як грішна людина може робити такі знаки?". І між ними стався поділ. ¹⁷ Знову запитали сліпого: "Що скажеш про нього, бо він відкрив тобі

очі?". "Він пророк", - відповів той.

¹⁸ Юдеї не повірили, що він був сліпий і прозрів, аж поки не покликали батьків того, хто прозрів. ¹⁹ Вони запитали їх:

"Це ваш син, про якого ви говорите, що він народився сліпим? Як же він тепер прозрів?" ²⁰ "Ми знаємо, що це наш син і що він народився сліпим, - відповіли батьки. ²¹ "Але ми не знаємо, як він тепер бачить, і не знаємо, хто відкрив йому очі. Запитайте його, він уже повнолітній. Він сам за себе скаже".

²² Його батьки говорили так, бо боялися юдеїв, бо юдеї вже домовилися, що якщо хтось визнає Його Месією, то йому буде заборонено відвідувати синагогу. ²³ Тому батьки сказали: "Він повнолітній, запитайте його". ²⁴ Тож вдруге вони покликали сліпого і сказали йому: "Віддай славу Богові. Ми

знаємо, що цей чоловік грішний". ²⁵ Він відповів: "Грішник він чи ні, я не знаю. Одне я знаю точно: Я був сліпий, а тепер прозрів!" ²⁶ Тоді вони запитали його: "Що він тобі зробив? Як Він відкрив тобі очі?"

²⁷ "Я вже казав тобі, - сказав він, - але ти не слухав. Навіщо ви хочете почути це ще раз? Ви ж не хочете стати його учнями, чи не так?" ²⁸ Вони висміяли його: "Ти учень того чоловіка, а ми - учні Мойсея. ²⁹ Ми знаємо, що Бог говорив з Мойсеєм. Але цей чоловік - ми не знаємо, звідки він". ³⁰ "Це дивовижна річ!" - сказав їм чоловік. "Ви не знаєте, звідки він, але він відкрив мені очі. ³¹ Ми знаємо, що Бог не слухає грішників, але якщо хтось богобоязливий і виконує Його волю, Він слухає його. ³² За всю історію ніхто

ніколи не чув, щоб хтось відкрив очі сліпонародженому.³³ Якби ця людина не була від Бога, вона нічого не могла б зробити".³⁴ "Ти народився повністю в гріху, - відповіли вони, - і намагаєшся нас вчити?" Тоді вони викинули його геть.

Справжня сліпота

³⁵ Ісус почув, що того чоловіка вигнали, і, знайшовши його, запитав: "Чи віруєш ти в Сина Людського?"³⁶ "Хто Він, Учителю, щоб я увірував у Нього?" - запитав той.

³⁷ Ісус відповів: "Ви бачили Його, це Він з вами говорить".

³⁸ "Вірую, Господи!" - сказав він і вклонився Йому.³⁹ Ісус сказав: "Я прийшов у цей світ на суд, щоб ті, хто

не бачить, прозріли, а ті, хто бачить, осліпли". ⁴⁰ Деякі з фарисеїв, що були з Ним, почувши це, запитали Його: "А ми не сліпі, чи не так?" ⁴¹ "Якби ви були сліпі, - сказав їм Ісус, - то не мали б гріха. Але тепер, коли ви кажете: "Ми бачимо", гріх залишається.

82. Добрий Пастир

*Івана 10:1-21;*¹ ""Поправді кажу вам: хто не входить до кошари брамою, а заходить іншим шляхом, той злодій і розбійник. ² Хто входить брамою, той пастир овець. ³ Воротар відчиняє йому браму, і вівці чують його голос. Він кличе своїх овець на ім'я і виводить їх назовні. ⁴ Коли він виводить усіх своїх назовні, то йде попереду них. Вівці йдуть за ним, бо знають його голос.

⁵ Вони ніколи не підуть за чужинцем, а навпаки, втечуть від нього, бо не знають голосу чужинців". ⁶ Ісус сказав їм цю фразу, але вони не зрозуміли, що Він їм сказав. ⁷ Ісус знову сказав: "Поправді кажу вам: Я - ворота для овець. ⁸ Усі, хто переді мною були злодії та розбійники, а вівці їх не слухали. ⁹ А Я є брама. Хто ввійде мною, той спасеться, і ввійде, і вийде, і знайде пасовисько. ¹⁰ Злодій приходиться тільки на те, щоб красти, і вбивати, і нищити. Я прийшов, щоб вони мали життя і мали його з надлишком. ¹¹ "Я - добрий пастир. Добрий пастир кладе своє життя за овець. ¹² Найманець, оскільки він не пастир і не є власником овець, залишає їх і тікає, коли бачить, що наближається вовк. Вовк хапає овець і розкидає їх. ¹³ Це відбувається

тому, що він найманець і не дбає про овець. ¹⁴ "Я - добрий пастир. Я знаю своїх, і мої знають мене,¹⁵ так само, як Отець знає мене, і я знаю Отця. Я душу свою кладу за вівці. ¹⁶ Але маю й інших овець, що не з цієї кошари; мушу привести й їх, і вони послухають мого голосу. Тоді буде одна отара, один пастир. ¹⁷ Тому Отець любить мене, що я життя своє кладу, щоб знову його забрати. ¹⁸ Ніхто в мене його не забирає, але я сам його кладу. Я маю право його покласти, і маю право його знову взяти. Я отримав цю заповідь від Отця мого". ¹⁹ І знову юдеї розділилися через ці слова. ²⁰ Багато з них говорили: "Він має біса і він божевільний. Чому ви його слухаєте?". ²¹ Інші говорили: "Це не слова біснுவатого. Хіба біс може відкрити очі сліпим?".

83. 2nd Місійна поїздка

Луки 10:1-24;¹ Після цього Господь призначив ще сімдесят двох, і послав їх попереду Себе попарно в кожне місто і місце, куди Сам збирався йти. ² Він сказав їм: "Жнива рясні, а робітників мало. Тож моліться до Господа жнив, щоб послав робітників на Його жнива. ³ А тепер ідіть; я посилаю вас, як ягнят серед вовків. ⁴ Не носіть торбинки з грошима, дорожню сумку чи сандалі; не вітайтеся ні з ким по дорозі. ⁵ У який би дім ви не ввійшли, спершу скажіть: "Мир цьому дому". ⁶ Якщо там буде людина миру, ваш мир перейде до неї, а якщо ні, то він повернеться до вас. ⁷ Залишайтеся в тому самому домі, їжте і пийте, що вам пропонують, бо

працівник гідний своєї платні. Не переходьте з дому в дім. ⁸ Коли ввійдете в якесь місто, і вас приймуть, їжте те, що перед вами поставлено.

⁹ Оздоровлюйте недужих, що там є, і кажіть їм: "Наблизилось до вас Царство Боже". ¹⁰ Коли ввійдете в якесь місто, і не приймуть вас, вийдіть на вулиці його і скажіть:¹¹ "Ми витираємо навіть порошок міста вашого, що прилипає до ніг наших, як свідок проти вас. Знайте це напевно: Наблизилося Царство Боже".

¹² Істинно кажу вам, що того дня Содому буде легше, ніж тому місту. Нерозкаяні міста¹³ "Горе тобі, Хоразине! Горе тобі, Віфсаїдо! Коли б ті чудеса, що в вас сталися, сталися в Тирі та Сидоні, то вони давно б уже покаялися, сидячи в мішковині та попелі. ¹⁴ Але Тиру й Сидону буде

легше на суді, ніж вам. ¹⁵ А ти, Капернауме, піднесешся на небо? Ні, ти зійдеш до Аїду. ¹⁶ Хто вас слухає, той Мене слухає. Хто відкидає вас, той відкидає Мене. А хто Мене відкидає, той відкидає Того, Хто послав Мене".

Повернення сімдесяти

¹⁷ Сімдесят два повернулися з радістю, кажучи: "Господи, навіть біси підкоряються нам в ім'я Твоє". ¹⁸ Він сказав їм: "Я бачив, як сатана впав з неба, як блискавка. ¹⁹ Дивіться, Я дав вам владу топтати змії і скорпіонів і всю силу ворожу, і ніщо вам не зашкодить. ²⁰ Але не радійте, що духи коряться вам, а радійте, що ваші імена записані на небі". ²¹ Тоді він зрадів у Дусі Святому і сказав: "Прославляю

Тебе, Отче, Господи неба і землі, що Ти приховав це від мудрих і розумних і відкрив немовлятам. Так, Отче, бо на те була Твоя добра воля. ²² Усе доручив Мені Мій Отець. Ніхто не знає, хто є Син, окрім Отця, і хто є Отець, окрім Сина, і тільки той, кому Син хоче об'явити Його". ²³ Потім, звернувшись до учнів, Він промовив наодинці: "Блаженні очі, що бачать те, що ви бачите! ²⁴ Бо кажу вам, що багато пророків і царів хотіли бачити те, що ви бачите, та не бачили, і чути те, що ви чуєте, та не чули".

84. Адвокат

*Луки 10:25-37;*²⁵ Тоді один знавець закону підвівся, щоб випробувати Його, і сказав: "Учителю, що мені робити,

щоб успадкувати життя вічне?" ²⁶ "Що написано в Законі?" - запитав Він Його. "Як його читати?"

²⁷ Він відповів: "Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю", і "ближнього твого, як самого себе".

²⁸ "Ти відповів правильно", - сказав він йому. "Роби так, і ти будеш жити".

²⁹ Але, бажаючи виправдатися, він запитав Ісуса: "А хто мій ближній?".

Притча про доброго самарянина

³⁰ Ісус відповів: "Один чоловік спускався з Єрусалиму до Єрихону і потрапив до рук розбійників. Вони роздягнули його, побили і втекли, залишивши його напівмертвим." ³¹ Цією

дорогою якраз ішов священник.
Побачивши його, він перейшов на
інший бік. ³² Так само і левит, коли
прийшов на те місце і побачив його,
перейшов на інший бік. ³³ А один
самарянин, що йшов дорогою, підійшов
до нього, і, побачивши того чоловіка,
змилосердився. ³⁴ Він підійшов до нього
і перев'язав йому рани, поливаючи
оливковою олією і вином. Потім
посадив його на свого коня, привіз до
заїжджого двору і подбав про нього.
³⁵ Наступного дня він вийняв два
динарії, дав їх корчмареві і сказав:
"Подбай про нього. Коли я повернуся, я
відшкодую тобі все, що ти витратив".
³⁶ "Як ти думаєш, хто з цих трьох
виявився сусідом чоловіка, який
потрапив до рук розбійників?"

³⁷ "Той, хто помилував його", - сказав він. Тоді Ісус сказав йому: "Іди і зроби так само".

85. Марта і Марія

*Луки 10:38-42;*³⁸ Під час подорожі Ісус увійшов до одного села, і жінка на ім'я Марта прийняла Його в своєму домі.

³⁹ У неї була сестра на ім'я Марія, яка також сиділа біля ніг Господа і слухала, що Він говорить. ⁴⁰ Але Марта відволіклася від своїх численних справ, підійшла і запитала: "Господи, хіба тобі не байдуже, що моя сестра залишила мене служити саму? Скажи їй, щоб вона мені допомогла". ⁴¹ Господь відповів їй: "Марто, Марто, ти турбуєшся і засмучуєшся через багато речей,⁴² але одне є необхідним. Марія зробила

правильний вибір, і його в неї ніхто не забере".

86. Як молитися

*Луки 11:1 -13;*¹ Він молився в певному місці, а коли закінчив, один з його учнів сказав йому: "Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчав своїх учнів".

² Він промовив до них: "Коли будете молитися, кажіть, Отче, нехай святиться ім'я Твоє, як святе.

Нехай прийде Царство Твоє. ³ Хліб наш насущний дай нам на кожен день. ⁴ І прости нам гріхи наші, як і ми прощаємо всім винуватцям нашим. І не введи нас у спокусу".

Притча про наполегливого друга

⁵ Він також сказав їм: "Припустімо, що хтось із вас має приятеля і прийде до нього опівночі та й скаже йому:

"Приятелю, позич мені три хлібини,⁶ бо прийшов до мене приятель мій у дорозі, а я не маю що йому запропонувати".

⁷ Тоді він відповість зсередини і скаже: "Не турбуй мене! Двері вже зачинені, а ми з дітьми пішли спати. Я не можу встати, щоб тобі щось дати". ⁸ Кажу вам, навіть якщо він не встане і не дасть йому нічого, тому що це його друг, але через безсоромну сміливість свого друга, він встане і дасть йому стільки, скільки йому потрібно.

Запитуй, шукай і стукай

⁹ "Тому кажу вам: просіть, і дасться вам. Шукайте, і знайдете. Стукайте, і відчинять вам. ¹⁰ Бо кожен, хто просить, одержує, і той, хто шукає, знаходить, і тому, хто стукає, відчинять двері.

¹¹ Який батько між вами, коли син його попросить риби, дасть йому змію замість риби? ¹² Або, коли син його попросить яйце, дасть йому скорпіона?

¹³ Коли ж ви, злі, вмієте давати дітям вашим добрі дари, то тим більше Отець Небесний дасть Духа Святого тим, що просять у Нього?"

87. Безглузде звинувачення

*Луки 11:14-28;*¹⁴ А Він виганяв біса німого. Коли ж біс вийшов, німий заговорив, і народ дивувався. ¹⁵ Одні ж казали: "Він бісів виганяє від

Вельзевула, володаря бісівського". ¹⁶ А інші, як випробування, вимагали від Нього знамення з неба. ¹⁷ Він же, знаючи їхні думки, сказав їм: "Кожне царство, що розділилося саме в собі, йде до загибелі, і дім, що розділився сам у собі, падає. ¹⁸ Коли ж і сатана розділиться сам у собі, то чи встоїть його царство? Бо ви кажете, що Я виганяю бісів Вельзевулом. ¹⁹ А коли Я виганяю бісів Вельзевулом, то ким виганяють їх сини ваші? Тому вони будуть вам суддями. ²⁰ Якщо Я виганяю бісів перстом Божим, то Царство Боже прийшло на вас. ²¹ Коли сильний чоловік, добре озброєний, охороняє свій маєток, то він у безпеці. ²² Коли ж нападає на нього сильніший від нього і перемагає його, то забирає в нього всю зброю, на яку він покладався, і ділить

його здобич. ²³ Хто не зі Мною, той проти Мене, і хто не збирає зі Мною, той розсипається.

Повернення нечистого духа

²⁴ "Коли нечистий дух виходить з людини, він блукає по безводних місцях, шукаючи спокою, і, не знайшовши спокою, каже: "Повернуся до свого дому, з якого вийшов".

²⁵ Повернувшись, він бачить, що дім виметений і прибраний. ²⁶ Тоді він іде і приводить ще сім інших духів, ще зліших за нього, і вони входять і оселяються там. В результаті останній стан цієї людини стає гіршим, ніж перший".

Похвала Марії

²⁷ Коли Він це говорив, одна жінка з натовпу підняла голос і сказала до Нього: "Благословенна утроба, що Тебе породила, і та, що Тебе вигодувала!"

²⁸ Він же відказав: "Радше блаженні ті, що слухають слово Боже і зберігають його".

88. Йона

Луки 11:29-36; Як²⁹ А натовп збільшувався, Він почав говорити: "Рід цей - рід лукавий. Воно вимагає знаку, та не буде йому дано знаку, окрім знаку Йони. ³⁰ Бо як Йона став знаменням для народу Ніневії, так і Син Людський буде знаменням для цього покоління.

³¹ Цариця південна встане на суд з людьми цього покоління і засудить їх,

бо вона прийшла від краю землі, щоб послухати Соломонової мудрости, та ось - хтось більший за Соломона є тут.

³² Ніневітяни стануть на суд з поколінням цим і засудять його, бо вони покаялися на проповіді Йони, і ось - хтось більший за Йону тут.

Око - це лампа

³³ "Ніхто не запалює світильника і не ставить його в погребі чи під кошиком, але на світильнику, щоб ті, що входять, бачили його світло. ³⁴ Ваше око - це світильник тіла. Коли твоє око здорове, то й усе твоє тіло сповнене світла. Коли ж воно погане, то й тіло твоє сповнене темряви. ³⁵ Тож дбай, щоб світло в тобі не було темрявою. ³⁶ Отже, якщо все ваше тіло повне світла, і жодна частина

його не перебуває в темряві, то воно буде цілком освітлене, як світильник, що світить на вас своїм світлом".

89. Вечеря з фарисеєм

*Луки 11:37-54;*³⁷ Коли Він говорив, один фарисей попросив Його поужити з Ним. Він увійшов і сів за стіл. ³⁸ Побачивши це, фарисей здивувався, що той не здійснив обряд обмивання перед вечерею. ³⁹ Але Господь сказав йому: "Ви, фарисеї, чистите чашу і блюдо зовні, а всередині ви повні жадібності та зла. ⁴⁰ Дурні! Хіба Той, хто створив зовнішнє, не створив і внутрішнє? ⁴¹ Але з того, що маєте всередині, роздайте вбогим, і тоді все буде чисте для вас. ⁴² "Але горе вам, фарисеї! Ви даєте десяту частину м'яти,

рути і всякого зілля, а справедливість і любов до Бога обминаєте. Це ви повинні були б робити, не нехтуючи іншими. ⁴³ "Горе вам, фарисеї! Ви любите перші місця в синагогах і привітання на ринках." ⁴⁴ "Горе вам! Ви немов безіменні могили, а люди, що ходять по них, не знають про це". ⁴⁵ Один із знавців закону відповів йому: "Учителю, кажучи це, ти ображаєш і нас". ⁴⁶ Тоді Він сказав: "Горе вам, знавцям закону! Ви навантажуйте людей тягарем, який їм важко нести, а самі навіть пальцем не торкаєтесь цього тягаря." ⁴⁷ "Горе вам! Ви будете гробниці пророкам, а ваші батьки вбивали їх." ⁴⁸ Отже, ви свідки, що схвалюєте вчинки батьків ваших, бо вони вбивали їх, а ви будете їм пам'ятники. ⁴⁹ Через це мудрість Божа

сказала: "Я пошлю їм пророків і апостолів, а деяких із них вони вб'ють і переслідуватимуть",⁵⁰ щоб це покоління було відповідальним за кров усіх пророків, пролиту від заснування світу -⁵¹ від крові Авеля до крові Захарії, який загинув між жертовником і святинею.

"Так, кажу вам, це покоління буде нести відповідальність.⁵² "Горе вам, знавці закону! Ви забрали ключ до знання. Самі не ввійшли, а тим, що хотіли ввійти, перешкоджали."⁵³ Коли ж Він вийшов звідти, книжники та фарисеї почали люто виступати проти Нього і багато про що перехресно допитувати Його;⁵⁴ вони підстерігали Його, щоб підловити в чомусь, що Він скаже.

90. Інші основні вчення

*Луки 12:1-59;*¹ Тим часом зібрався багатотисячний натовп, так що вони топтали один одного. Він почав говорити насамперед до Своїх учнів: "Стережіться фарисейської закваски, що є лицемірство. ² Немає нічого прихованого, що не було б відкрито, нічого прихованого, що не стало б явним. ³ Тому все, що ви сказали в темряві, буде почуте при світлі, і те, що ви шепотіли на вухо в приватних кімнатах, буде проголошено на дахах будинків.

Страх Божий

⁴"Кажу вам, друзі мої, не бійтеся тих, хто вбиває тіло і після цього вже нічого

не може зробити. ⁵ Але Я покажу вам Того, Кого треба боятися: бійтеся Того, Хто має владу вкидати людей у пекло після смерті. Так, кажу вам, його треба боятися! ⁶ Хіба п'ять горобців не продаються за дві копійки? Але жоден з них не забутий в очах Божих.

⁷ Воістину, кожна волосинка на вашій голові порахована. Не бійся, ти вартий більше, ніж багато горобців. ⁸ "А Я кажу вам: кожного, хто визнає Мене перед людьми, визнає і Син Людський перед Божими ангелами, ⁹ а хто відречеться Мене перед людьми, той відречеться і перед Божими ангелами.

¹⁰ Кожному, хто скаже слово на Сина Людського, проститься, але тому, хто хулить Духа Святого, не проститься.

¹¹ Коли вас будуть приводити до синагог, до начальства та влади, не

турбуйтеся про те, як вам захищатися і що казати. ¹² Бо Дух Святий навчить вас тієї самої години, що треба говорити".

Притча про багатого дурня

¹³ Хтось із натовпу сказав Йому:
"Учителю, скажи братові моєму, щоб розділив зі мною спадщину". ¹⁴ "Друже, - відповів він йому, - хто поставив мене суддею чи арбітром над вами?" ¹⁵ І сказав їм: "Пильнуйте і стережіться всякої жадібності, бо життя людини не в достатку її маєтків". ¹⁶ Потім він розповів їм притчу: "Земля одного багатого чоловіка була дуже врожайною. ¹⁷ Він подумав: "Що ж мені робити, коли я не маю де зберігати свій врожай? ¹⁸ Я зроблю ось що, - сказав він. Знесу свої комори і збудую нові,

більші, і складу туди все своє збіжжя і все своє добро. ¹⁹ Тоді я скажу собі: "Ти маєш багато добра на багато років. Не турбуйся, їж, пий і розважайся". ²⁰ Але Бог сказав йому: "Нерозумний! Цієї ночі від тебе вимагають твого життя. А те, що ти приготував, - чиїм воно буде?" ²¹ "Так буває з тим, хто збирає скарби для себе, а для Бога не багатий".

Не хвилюйтеся

²² Тоді промовив до Своїх учнів: "Тому кажу вам: не дбайте про душу вашу, що вам їсти, ані про тіло, у що вдягнутися. ²³ Бо життя більше за їжу, а тіло більше за одягу. ²⁴ Погляньте на ворон: Вони не сіють і не жнуть, у них немає ні комори, ні клуні, але Бог їх годує. Хіба ви не варті набагато більше, ніж птахи?"

²⁵ Чи може хтось із вас додати одну мить до тривалості свого життя, турбуючись? ²⁶ Якщо ви не в змозі зробити навіть маленьку річ, то навіщо турбуватися про решту? ²⁷ "Поглянь, як ростуть польові квіти: Вони не працюють і не прядуть ниток. А Я вам кажу, що навіть Соломон у всій своїй пишноті не був прикрашений так, як ці. ²⁸ Якщо так Бог одягає траву, яка сьогодні в полі, а завтра кинута в піч, то наскільки більше Він зробить для вас, маловірних? ²⁹ Не дбайте про те, що вам їсти і що пити, і не турбуйтеся. ³⁰ Бо світ поган жадає всього цього, і Отець ваш знає, що ви цього потребуєте. ³¹ "Шукайте ж Царства Його, і це вам дасться. ³² Не бійтеся, мале стадо, бо Отець ваш бажає дати вам Царство. ³³ Продайте свої маєтки і роздайте

вбогим. Зробіть собі мішки з грошима, які не старіють, невичерпний скарб на небі, куди не підкрадається злодій і не нищить міль. ³⁴ Бо де ваш скарб, там буде і ваше серце.

Готовність

³⁵ "Будьте готові до служіння і запаліть свої світильники. ³⁶ Ви повинні бути як люди, що чекають на повернення свого господаря з весільного бенкету, щоб, коли він прийде і постукає, відразу відчинити йому двері. ³⁷ Блаженні ті слуги, яких господар, прийшовши, знайде наготові. Істинно кажу вам: він приготує, покладе їх за столом, а тоді прийде і подасть їм. ³⁸ Коли ж прийде серед ночі, чи навіть перед світанком, і знайде їх неспаними, то

блаженні ті слуги. ³⁹ Але знайте ось що: Якби господар знав, о котрій годині прийде злодій, то не дав би вломитися в дім свій. ⁴⁰ Так і ви будьте готові, бо Син Людський прийде години, якої ви не сподіваєтесь". ⁴¹ "Господи, - запитав Петро, - цю притчу ти розповідаєш нам чи всім?" ⁴² Господь відповів: "Хто ж той вірний і розумний управитель, якого господар поставить над своїми домашніми слугами, щоб він давав їм належну їм їжу в належний час?" ⁴³ Блаженний той слуга, якого знайде господар, прийшовши, що виконує свою роботу. ⁴⁴ Поправді кажу вам, що він поставить його за старшого над усім своїм маєтком. ⁴⁵ Коли ж той раб скаже в серці своїм: "Мій пан зволікає з приходом Своїм", і почне бити слуг своїх та служанок, і їсти, і пити, і

напиватися,⁴⁶ прийде пан того раба того дня, якого він не сподівався, і години, якої не знав він. І порубає його на шматки, і дасть йому місце з невірними.⁴⁷ І той слуга, що знав волю свого пана і не приготувався, і не виконав її, буде жорстоко побитий.⁴⁸ А той, що не знав і зробив те, що заслуговує на кару, отримає легке побиття. Від кожного, кому дано багато, багато й вимагатимуть; а від того, кому доручено багато, ще більше очікуватимуть.

Поділ, а не мир

⁴⁹ "Я прийшов принести вогонь на землю, і як би я хотів, щоб вона вже була запалена!⁵⁰ Але Я маю прийняти хрещення, і як воно поглинає Мене,

поки не завершиться! ⁵¹ Ви думаєте, що Я прийшов сюди, щоб принести мир на землю? Ні, кажу вам, а скоріше поділ. ⁵² Віднині п'ятеро в одному домі будуть розділені: троє проти двох, і двоє проти трьох. ⁵³ Розділені будуть: батько на сина, син на батька, мати на дочку, дочка на матір, свекруха на невістку, а невістка на свекруху".

Розуміння часу

⁵⁴ Він також говорив до народу: "Коли ви бачите хмару, що піднімається на заході, одразу ж кажете: "Буде буря", - і так воно і буває. ⁵⁵ А коли дме південний вітер, ви кажете: "Буде спека", і так і буває. ⁵⁶ Лицеміри! Ви знаєте, як тлумачити зовнішній вигляд землі і неба, але чому ви не знаєте, як

тлумачити цей теперішній час? ⁵⁷ "Чому ви не судите самі, що є правильним?"

Сплатіть свої борги

⁵⁸ Коли ти йдеш зі своїм супротивником до правителя, постарайся домовитися з ним по дорозі. Тоді він не потягне тебе до судді, суддя не передасть тебе судовому виконавцеві, а виконавець не кине тебе до в'язниці. ⁵⁹ Кажу вам, що ви ніколи звідти не вийдете, поки не заплатите все до останньої копійки".

91. Покаяння

Луки 13:1-9;¹ Того часу прийшли деякі люди і розповіли Йому про галилеян, кров яких Пилат змішав з їхніми жертвами. ² А Він відповів їм: "Чи ви

думаєте, що ці галілеяни були грішніші за всіх інших галілеян, що зазнали таких мук? ³ Ні, кажу вам, коли не покаєтеся, то й ви всі загинете. ⁴ Або ті вісімнадцять, на яких упала вежа в Силоамі і вбила їх, - чи ти думаєш, що вони були більш грішні, ніж усі інші люди, які живуть в Єрусалимі? ⁵ Ні, кажу вам, якщо не покаєтеся, то й ви всі загинете".

Притча про фігове дерево

⁶ І він розповів цю притчу: "Один чоловік мав у своєму винограднику смоківницю, посаджену в саду. Прийшов він шукати на ній плодів і не знайшов. ⁷ Він сказав виноградарю: "Слухай, ось уже три роки приходжу шукати плодів на цій смоківниці і не

знаходжу їх. Зрубай її! Навіщо їй взагалі марнувати землю?".

⁸ Він же відповів йому: "Пане, залиш його й цього року, доки я не перекопаю і не удобрю його. ⁹ Можливо, наступного року воно дасть плід, а якщо ні, то можеш його зрубати".

92. 5th Sabbath Clash

Луки 13:10-17;¹⁰ Коли Він навчав в одній із синагог у суботу,¹¹ там була жінка, яка вже понад вісімнадцять років була недієздатною духом. Вона була зігнута і зовсім не могла випростатися.

¹² Побачивши її, Ісус вигукнув до неї: "Жінко, ти вільна від своєї немочі".

¹³ Потім поклав на неї руки, і вона вмить одужала і почала прославляти Бога. ¹⁴ Начальник же синагоги,

обурений тим, що Ісус зцілив у суботу, у відповідь сказав натовпу: "Є шість днів, коли слід працювати, тож приходьте в ті дні і зцілюйтеся, а не в день суботній".¹⁵ Але Господь відповів йому і сказав: "Лицеміри! Хіба кожен з вас не відв'язує в суботу вола свого чи осла від корита і не веде його до води?"¹⁶ Сатана зв'язав цю жінку, дочку Авраама, на вісімнадцять років - чи не звільнити її від пут у день суботній?".¹⁷ Коли він це сказав, усі його супротивники були принижені, а весь натовп радів усім тим славним ділам, які він робив.

93. "Вівці мої"

*Івана 10:22-42;*²² Тоді в Єрусалимі відбувалося свято Посвячення, а була

зима. ²³ Ісус йшов до храму на Соломоновій колонаді. ²⁴ Юдеї оточили Його і запитали: "Як довго Ти збираєшся тримати нас у невіданні? Якщо ти Месія, скажи нам прямо". ²⁵ "Я вже говорив вам, але ви не вірите", - відповів їм Ісус. "Про Мене свідчать діла, які Я чиню в ім'я Отця Мого. ²⁶ Але ви не вірите, бо ви не з Моїх овець. ²⁷ Мої вівці слухають мій голос, я знаю їх, і вони йдуть за мною. ²⁸ Я даю їм життя вічне, і вони ніколи не загинуть. Ніхто не викраде їх з моєї руки. ²⁹ Мій Отець, що дав їх Мені, більший за всіх. Ніхто не може вирвати їх з руки Отця. ³⁰ Я і Отець - одне". ³¹ Знову юдеї підняли каміння, щоб побити Його. ³² Ісус відповів: "Я показав вам багато добрих діл від Отця. За яке ж із цих діл ви Мене каменуете?"

³³ "Не за добрі діла, - відповіли юдеї, - а за богохульство, бо Ти, будучи людиною, робиш себе Богом". ³⁴ Ісус відповів їм: "Хіба це не написано у вашому законі?"

Я запитав: "Ви боги?"

[Псалом 82:6].

³⁵ Якщо він назвав "богами" тих, до кого прийшло Слово Боже - а Писання не можна порушити -³⁶ ви говорите: "Ти богохульствуєш" тому, кого Отець виділив і послав у світ, тому що Я сказав: "Я Син Божий": Я Син Божий?
³⁷ Якщо Я не творю діл Отця Мого, не вірте Мені. ³⁸ Коли ж Я чиню їх, а ви не вірите Мені, то вірте ділам Моїм. Так пізнаєте і зрозумієте, що Отець у Мені, а Я в Отці". ³⁹ Тоді вони знову намагалися схопити Його, але Він

вирвався з їхніх рук. ⁴⁰ Тож він знову пішов через Йордан на місце, де раніше хрестив Іван, і залишився там. ⁴¹ Багато хто приходив до нього і говорив: "Іван ніколи не робив жодного знаку, але все, що Іван говорив про Цього Чоловіка, було правдою". ⁴² І багато хто там увірував у нього.

94. Вузькі двері

*Луки 13:22-35;*²² Він проходив через одне місто і село за іншим, навчаючи і прямуючи до Єрусалиму. ²³ "Господи, - запитали Його, - невже спасуться лише кілька людей?" Він сказав їм:²⁴ "Докладіть усіх зусиль, щоб увійти вузькими дверима, бо кажу вам, що багато хто спробує увійти і не зможе²⁵ , як тільки господар дому встане і

зачинить двері. Тоді ви станете надворі і постукаєте в двері, кажучи: "Господи, відчини нам!". Він відповість вам: "Я не знаю вас і не знаю, звідки ви прийшли".

²⁶ Тоді ви скажете: "Ми їли і пили в твоїй присутності, і ти навчав на наших вулицях". ²⁷ А Він скаже: "Кажу вам, що не знаю вас і не знаю, звідки ви.

Відійдіть від мене, всі ви, лиходії!".

²⁸ Там буде плач і скрегіт зубів, коли ви побачите Авраама, Ісаака, Якова та всіх пророків у Царстві Божому, а себе вигнаних. ²⁹ Вони прийдуть зі сходу і заходу, з півночі і півдня, щоб розділити бенкет у Царстві Божому.

³⁰ Зверніть увагу на це: Ті, що останні, будуть першими, а ті, що перші, будуть останніми".

³¹ У той час прийшли деякі фарисеї і сказали Йому: "Іди, йди звідси. Ірод

хоче тебе вбити". ³² Він же сказав їм: "Ідіть і скажіть лисиці: "Дивіться, я сьогодні і завтра виганяю бісів і зцілюю, а на третій день завершу свою справу. ³³ Але необхідно, щоб Я йшов сьогодні, завтра і післязавтра, бо не може пророк загинути поза Єрусалимом.

Скорбота за Єрусалимом

³⁴ "Єрусалиме, Єрусалиме, що пророків убиває, а посланих до тебе камінням побиває. Як часто Я хотів зібрати дітей твоїх, як квочка збирає пташенят своїх під крила, але ви не хотіли! ³⁵ Бачите, дім ваш покинутий вам. Кажу вам, що ви не побачите Мене, поки не настане час, про який ви скажете,

**"Благословенний, хто йде в ім'я
Господнє!"**

[Псалом 118:26].

95. 6th Sabbath Clash

*Луки 14:1-24;*¹ Однієї суботи, коли Він увійшов пообідати до дому одного з головних фарисеїв, вони пильно стежили за Ним. ² Перед Ним стояв чоловік, тіло якого було розпухле від рідини. ³ У відповідь Ісус запитав знавців закону і фарисеїв: "Чи дозволено зцілювати в суботу, чи ні?".

⁴ Але вони промовчали. Він узяв чоловіка, зцілив його і відпустив. ⁵ А до них сказав: "Хто з вас, чий син або віл упаде в криницю, не витягне його негайно в суботу?" ⁶ Вони не могли знайти відповіді на це.

Вчення про смирення

⁷ Він розповів запрошеним притчу, помітивши, як вони обирають для себе найкращі місця: ⁸ "Коли вас хтось запросить на весільний бенкет, не сідайте на почесне місце, бо, можливо, ваш господар запросив більш поважну людину, ніж ви. ⁹ Той, хто запросив вас обох, може прийти і сказати вам: "Віддай своє місце цьому чоловікові", і тоді ви, принижені, сядете на найнижче місце.

¹⁰ "Коли ж тебе запрошують, іди і сядь на найнижче місце, щоб, прийшовши, той, хто тебе запросив, сказав тобі: "Друже, пересядь вище". Тоді будеш ти вшанований перед усіма іншими гостями. ¹¹ Бо кожен, хто вивищується,

буде впокорений, а хто впокорюється, той вивищиться". ¹² Він також сказав тому, хто його запросив: "Коли ти влаштуєш обід чи вечерю, не запрошуй своїх друзів, братів чи сестер, родичів чи багатих сусідів, бо вони можуть запросити тебе назад, і ти отримаєш відплату. ¹³ Навпаки, коли ви влаштуєте бенкет, запрошуйте бідних, калік, кульгавих, сліпих. ¹⁴ І будете блаженні, бо вони не зможуть вам віддячити, бо вам воздасться у воскресінні праведних".

Притча про великий бенкет

¹⁵ Почувши це, один із тих, що сиділи з Ним за столом, промовив до Нього: "Блаженний той, хто буде споживати хліб у Царстві Божому!" ¹⁶ Тоді оповів

йому: "Один чоловік робив великий бенкет і запросив багатьох. ¹⁷ І послав він слугу свого, щоб сказати запрошеним: "Ідіть, бо вже все готове".

¹⁸ "Але всі без винятку почали виправдовуватися. Перший сказав йому: "Я купив поле, і мені треба вийти і подивитися на нього. Прошу мене вибачити".

¹⁹ "Інший сказав: "Я купив п'ять ярмів волів і збираюся їх випробувати. Прошу мене вибачити. ²⁰ А інший сказав: "Я щойно одружився, і тому не можу прийти". ²¹ "Тож слуга повернувся і розповів про це своєму панові. Тоді господар дому, розгнівавшись, сказав своєму слугі: "Вийди швидко на вулиці та провулки міста і приведи сюди убогих, калік, сліпих та кульгавих".

²² "Господарю, - відповів слуга, - те, що

ти наказав, зроблено, і ще є місце".

²³ Тоді господар сказав слугі: "Вийди на дороги та в'їзди, і нехай вони входять, щоб наповнився дім мій. ²⁴ Бо кажу тобі, що жоден із запрошених не буде на бенкеті моєму".

Учні повинні бути відданими

²⁵ А з Ним ішов великий натовп народу. Він же, обернувшись, промовив до них:²⁶ "Коли хто приходить до Мене, і не зненавидить свого батька й матір, і дружину та дітей, і братів та сестер, - так, навіть душу свою, - не може бути Моїм учнем. ²⁷ Хто не несе свого хреста і не йде вслід за Мною, не може бути Моїм учнем.

²⁸ "Бо хто з вас, бажаючи побудувати вежу, не сяде спершу і не підрахує

вартість, щоб побачити, чи вистачить йому коштів на її завершення?

²⁹ Інакше, коли він закладе фундамент і не зможе його закінчити, всі, хто дивиться на нього, почнуть насміхатися з нього³⁰, кажучи: "Цей чоловік почав будувати і не зміг закінчити".³¹ "Або який цар, ідучи на війну проти іншого царя, не сяде спершу і не вирішить, чи зможе він з десятьма тисячами протистояти тому, хто йде проти нього з двадцятьма тисячами?"³² Якщо ні, то, поки інший ще далеко, він посилає делегацію і просить про умови миру.

³³ Так само і кожен з вас, хто не зречеться всього свого майна, не може бути Моїм учнем.³⁴ "Сіль - це добре, але якщо сіль втратить смак, то як вона стане солоною?"³⁵ Вона не годиться ні для землі, ні для гною, її викидають.

Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає".

96. Більше притч

*Луки 15:1-16:31;*¹ Збігалися всі митарі та грішники, щоб послухати Його. ² А фарисеї та книжники нарікали: "Цей чоловік приймає грішників і їсть з ними". ³ І Він розповів їм цю притчу:

Притча про загублену вівцю

⁴ "Хто з вас, маючи сто овець і загубивши одну з них, не залишить дев'яносто дев'ять у чистому полі і не піде за загубленою, аж поки не знайде її? ⁵ Коли ж знайде, то з радістю покладе її на плечі,⁶ і, прийшовши додому, скликає друзів і сусідів, кажучи

їм: "Радійте зі мною, бо я знайшов мою загублену вівцю!". ⁷ Так само і я вам кажу, що на небі буде більше радості за одного грішника, який кається, ніж за дев'яносто дев'ять праведників, які не потребують покаєння.

Притча про загублену монету

⁸ "Або яка жінка, що має десять срібних монет, загубивши одну, не запалить світильника, не підмете хату і не шукатиме ретельно, аж поки не знайде?"

⁹ А знайшовши, скликає друзів і сусідів, кажучи: "Радійте зі мною, бо я знайшла срібну монету, яку загубила!". ¹⁰ Так само, кажу вам, радіють ангели Божі над одним грішником, який кається".

Притча про блудного сина

¹¹ Він також сказав: "Один чоловік мав двох синів. ¹² Молодший з них сказав батькові: "Батьку, дай мені частку майна, яке мені дістанеться". І він роздав їм майно. ¹³ Через кілька днів молодший син зібрав усе, що мав, і поїхав у далеку країну, де розтринькав свій маєток, живучи нерозумно. ¹⁴ Коли він витратив усе, в тій країні почався сильний голод, і він залишився ні з чим. ¹⁵ Тоді він пішов наймитувати до одного з мешканців тієї країни, який послав його на свої поля пасти свиней. ¹⁶ Йому дуже хотілося наїстися стручків, які їли свині, але ніхто не давав йому нічого. ¹⁷ Отямившись, він сказав: "Скільки наймитів мого батька мають більш ніж достатньо їжі, а я тут помираю з голоду! ¹⁸ Встану, піду до батька і скажу

йому: "Батьку, я згрішив проти неба і перед тобою. ¹⁹ Я більше не гідний називатися твоїм сином. Зроби мене, як одного з наймитів твоїх". ²⁰ І він встав і пішов до батька. Але коли син був ще далеко, батько побачив його і сповнився співчуття. Він підбіг, обійняв його за шию і поцілував. ²¹ Син сказав йому: "Батьку, я згрішив проти неба і в твоїх очах. Я більше не гідний називатися твоїм сином". ²² "Але той Батько сказав своїм слугам: "Швидко! Принесіть найкращу одягу і одягніть на нього, дайте перстень на палець, а на ноги взуйте сандалі. ²³ Потім принесіть відгодоване теля і заколіть його, і давайте святкувати бенкетом,²⁴ бо цей син мій був мертвий і ожив; він був загублений і знайшовся!". І вони почали святкувати. ²⁵ "А старший син його був

у полі, і, наблизившись до дому, почув музику та танці. ²⁶ Він покликав одного зі слуг і запитав, що б це означало.

²⁷ "Твій брат тут, - сказав йому той, - і твій батько зарізав відгодоване теля, бо повернув його цілим і неушкодженим".

²⁸ "Тоді він розсердився і не захотів заходити до хати. Тоді його батько вийшов і почав благати його. ²⁹ А він відповів батькові: "Послухай, я вже багато років служу тобі, і ніколи не порушував твоїх наказів, але ти ніколи не давав мені козеняти, щоб я міг святкувати з друзями моїми. ³⁰ А коли прийшов син твій, що проїв твоє майно з блудницями, ти зарізав для нього відгодоване теля". ³¹ "Сину, - сказав він йому, - ти завжди зі мною, і все, що я маю, - твоє". ³² Але ми повинні були святкувати і радіти, бо цей брат твій

був мертвий і ожив; він був загублений і знайшовся".

Притча про ледачого менеджера

(Лука, розділ 16)

¹ І сказав учням: "Був один багатий чоловік, на якого скаржилися, що його управитель розтрачує його маєток.

² Тож він покликав управителя і запитав: "Що це я чую про тебе? Дай звіт про своє управління, бо ти більше не можеш бути моїм управителем".

³ "Тоді управитель сказав собі: "Що я буду робити, якщо мій господар забирає в мене управління? Я не маю сили копати, мені соромно просити. ⁴ Я знаю, що я зроблю, щоб, коли мене відсторонять від управління, люди

прийняли мене в свої домівки". ⁵ "І покликав він кожного з боржників свого пана. "Скільки ти винен моєму панові?" - запитав він першого.

⁶ "Сто мір оливкової олії", - сказав він. "Візьми свій рахунок, - сказав він йому, - сідай швидше і напиши п'ятдесят".

⁷ Потім запитав іншого: "Скільки ти винен?"

"Сто мір пшениці", - сказав він.

"Візьми свій рахунок, - сказав він йому, - і напиши вісімдесят". ⁸ "І похвалив

господар неправедного управителя за те, що той вчинив розумно. Бо діти віку цього хитріші за дітей світла у відносинах з власним народом. ⁹ А Я

вам кажу: набувайте собі друзів за допомогою земного багатства, щоб, коли воно занепаде, вони прийняли вас у вічні оселі. ¹⁰ Хто вірний у малому,

той і в усьому вірний, а хто неправедний у малому, той і в усьому неправедний. ¹¹ Отож, якщо ви не були вірні в земному багатстві, то хто довірить вам справжнє? ¹² І коли не будеш вірний чужому, то хто дасть тобі те, що твоє? ¹³ Ніякий слуга не може служити двом панам, бо або одного зненавидить, а другого полюбить, або одному буде відданий, а другого зневажатиме. Не можете служити і Богові, і грошам." ¹⁴ Фарисеї ж, що любили гроші, слухали все це і насміхалися з Нього. ¹⁵ А Він сказав їм: "Це ви виправдовуєте себе перед іншими, а Бог знає ваші серця. Бо те, що в людей викликає захоплення, в Божих очах гидке.

Закон

¹⁶ "Закон і пророки були до Івана; відтоді звіщається Добра Новина про Царство Боже, і кожен настійно запрошується увійти до нього. ¹⁷ Але легше небу і землі загинути, аніж одній букві в Законі випасти з нього.

¹⁸ "Кожен, хто розлучається з дружиною своєю і одружується з іншою, чинить перелюб, і кожен, хто одружується з жінкою, розлученою з чоловіком своїм, чинить перелюб.

Притча про багача і Лазаря

¹⁹ "Був один багатий чоловік, який одягався в багрянцю та вишуканий вісон, і щодня бенкетував щедро. ²⁰ А біля його воріт лежав убогий чоловік на ім'я Лазар, весь у виразках. ²¹ Він

прагнув насититися тим, що падало зі столу багатія, але замість цього приходили собаки і лизали його виразки. ²² Одного дня бідняк помер і був перенесений ангелами до Авраама. Багач також помер і був похований. ²³ А коли він мучився в Аїді, то підняв очі й побачив далеко вдалині Авраама, а поруч з ним Лазаря. ²⁴ "Отче Аврааме!" - закричав він, - "Змилуйся наді мною і пошли Лазаря, щоб він умочив кінчик свого пальця у воду і охолодив мій язик, бо я мучуся в цьому полум'ї!" ²⁵ "Сину, - сказав Авраам, - пам'ятай, що за життя ти отримав своє добро, як і Лазар отримав зло, але тепер він втішається тут, а ти мучишся. ²⁶ Крім того, між нами і тобою велика прірва, так що ті, хто хоче перейти звідси до тебе, не можуть, і ті, хто звідти, не

можуть перейти до нас". ²⁷ "Отче, - сказав він, - прошу тебе, пошли його до дому мого батька -²⁸ , бо маю п'ять братів, - хай попередить їх, щоб і вони не прийшли на це місце мук". ²⁹ А Авраам відказав: "Вони мають Мойсея та пророків, нехай їх слухають". ³⁰ "Ні, отче Аврааме, - відповів той. Але якщо хтось із мертвих прийде до них, то вони покаються.

³¹ Він же сказав йому: "Коли вони не слухають Мойсея та пророків, то не переконають їх, якщо хтось воскресне з мертвих".

97. Кривдити інших

*Луки 17:1-10;*¹ Він сказав Своїм учням: "Неодмінно прийдуть кривди, але горе тому, через кого вони прийдуть!

²Краще було б йому, якби йому повісили жорно на шию і вкинули його в море, ніж щоб він спотикнув одного з малих цих. ³Будьте на сторожі. Коли згрішить брат твій, докори йому, і коли покається, пробач йому. ⁴І якщо він згрішить проти тебе сім разів за день, і сім разів повернеться до тебе, каючись: "Каюсь!", - пробач йому".

Господи, примнож нашу віру...

⁵Апостоли сказали Господу: "Примнож нашу віру". ⁶ "Якщо ви маєте віру завбільшки з гірчичне зерно, - сказав Господь, - то можете сказати цій шовковиці: "Вирвися з коренем і посадися в морі", - і вона послухається вас".

⁷ "Хто з вас, маючи раба, що пасе вівці або оре, скаже йому, коли він прийде з поля: "Ходи негайно, сідай їсти"? ⁸ Чи не скаже йому: "Приготуй мені їсти, приготуйся і прислужи мені, поки я буду їсти і пити, а потім можеш їсти і пити"? ⁹ Чи подякує він тому слугі за те, що той зробив те, що було наказано? ¹⁰ Так і ви, виконавши все, що вам було наказано, повинні сказати: "Ми недостойні слуги, ми лише виконали свій обов'язок".

98. Лазар

*Івана 11:1-57;*¹ Захворів один чоловік, Лазар із Віфанії, що в селі Марії та сестри її Марти. ² Марія була тією, що намастила Господа пахощами і обтерла Йому ноги своїм волоссям, а хворів її

брат Лазар. ³ Тож сестри послали до нього послання: "Господи, той, кого ти любиш, хворий". ⁴ Почувши це, Ісус сказав: "Ця хвороба не закінчиться смертю, але вона на славу Божу, щоб через неї прославився Син Божий".

⁵ Ісус любив Марту, її сестру і Лазаря.

⁶ Тому, почувши, що той хворий, Він залишився ще на два дні на тому місці, де був. ⁷ А потім сказав учням: "Ходімо знову в Юдею". ⁸ "Учителю, - кажуть

йому учні, - щойно юдеї хотіли побити тебе камінням, а ти знову йдеш туди?"

⁹ "Хіба в добі не дванадцять годин?"

Відповів Ісус. "Хто ходить удень, той не спіткнеться, бо бачить світло цього світу, а хто ходить уночі, той не спіткнеться. ¹⁰ А хто ходить уночі, той спотикається, бо світла немає в ньому."

¹¹ Він сказав це, а потім сказав їм:

"Друг наш Лазар заснув, але я йду розбудити його." ¹² Тоді учні сказали Йому: "Господи, якщо він заснув, то одужає". ¹³ Ісус, однак, говорив про свою смерть, але вони подумали, що Він говорить про природний сон. ¹⁴ Тоді Ісус сказав їм прямо: "Лазар помер. ¹⁵ Я радий за вас, що Я не був там, щоб ви могли повірити. Але ходімо до нього". ¹⁶ Тоді Тома (званий "Близнюк") сказав своїм товаришам учням: "Ходімо й ми, щоб померти з ним". ¹⁷ Коли Ісус прийшов, то побачив, що Лазар вже чотири дні лежить у гробі. ¹⁸ Віфанія була недалеко від Єрусалиму (менше двох миль). ¹⁹ Багато юдеїв прийшли до Марти і Марії, щоб потішити їх про брата.

Ісус втішає Марту і Марію

¹⁷ Коли Ісус прийшов, то побачив, що Лазар вже чотири дні лежить у гробі.

¹⁸ Віфанія була недалеко від Єрусалиму (менше двох миль). ¹⁹ Багато юдеїв прийшли до Марти та Марії, щоб потішити їх про брата. ²⁰ Як тільки Марта почула, що Ісус іде, вона вийшла Йому назустріч, а Марія залишилася сидіти в будинку. ²¹ Тоді Марта сказала Ісусові: "Господи, якби Ти був тут, мій брат не помер би. ²² Але й тепер я знаю, що все, чого попросиш у Бога, Бог дасть тобі". ²³ "Твій брат воскресне", - сказав їй Ісус. ²⁴ Марта відповіла: "Я знаю, що він воскресне останнього дня у воскресінні". ²⁵ Ісус сказав їй: "Я є воскресіння і життя. Хто вірує в мене, якщо й помре, житиме. ²⁶ Кожен, хто

живе і вірує в мене, ніколи не помре. Чи віриш ти в це?" ²⁷ "Так, Господи, - відповіла вона Йому, - вірую, що Ти є Месія, Син Божий, який приходить у світ". ²⁸ Сказавши це, вона повернулася і покликала свою сестру Марію, сказавши наодинці: "Учитель тут і кличе тебе". ²⁹ Як тільки Марія почула це, вона швидко встала і пішла до Нього. ³⁰ Ісус ще не ввійшов у село, але все ще був на тому місці, де його зустріла Марта. ³¹ Юдеї, які були з нею в будинку і втішали її, побачили, що Марія швидко встала і вийшла. Вони пішли за нею, припускаючи, що вона йде до гробу, щоб там поплакати. ³² Як тільки Марія прийшла туди, де був Ісус, і побачила Його, вона впала Йому в ноги і промовила: "Господи, якби Ти був тут, мій брат не помер би!" ³³ Коли

Ісус побачив її плач і плач юдеїв, які прийшли з нею, Він глибоко зворушився духом і занепокоївся.
³⁴ "Куди ви його поклали?" - запитав Він. "Господи, - відповіли йому, - прийди і подивися". ³⁵ Ісус заплакав.
³⁶ Тоді юдеї сказали: "Бачите, як Він Його любить!" ³⁷ Але деякі з них говорили: "Чи не міг би Той, хто відкрив очі сліпому, не дати померти і цьому чоловікові?"

Воскресіння Лазаря

³⁸ Тоді Ісус, знову глибоко зворушений, підійшов до гробу. Це була печера, а на ній лежав камінь. ³⁹ "Відвали камінь", - сказав Ісус. Марта, сестра померлого, сказала Йому: "Господи, тут уже стоїть сморід, бо він помер чотири дні тому".

⁴⁰ Ісус сказав їй: "Хіба я не казав тобі, що коли увіруєш, то побачиш славу Божу?" ⁴¹ І вони відвалили камінь. Тоді Ісус підняв очі і сказав: "Отче, дякую тобі, що ти мене вислухав. ⁴² Я знаю, що ти завжди мене чуєш, але через натовп, що стоїть тут, я сказав це, щоб вони повірили, що ти послав мене".

⁴³ Сказавши це, він гучним голосом закричав: "Лазарю, виходь!" ⁴⁴ Мертвий вийшов, зв'язаний по руках і ногах лляними ременями і з обличчям, обмотаним полотном. Ісус сказав їм: "Розгорніть його і відпустіть".

Багато хто вірить.

⁴⁵ Тому багато юдеїв, які прийшли до Марії і побачили, що Він зробив, увірували в Нього. ⁴⁶ А деякі з них

пішли до фарисеїв і розповіли їм про те, що Ісус зробив. ⁴⁷ Тоді первосвященики та фарисеї скликали синедріон і говорили: "Що ж нам робити, коли цей Чоловік чинить багато знамень? ⁴⁸ Якщо ми дозволимо Йому продовжувати, то всі увірують у Нього, і прийдуть римляни і заберуть і наше місце, і наш народ". ⁴⁹ Один з них, Каяфа, який був того року первосвящеником, сказав їм: "Ви нічого не знаєте! ⁵⁰ Ви не враховуєте, що для вас краще, щоб один чоловік помер за народ, аніж загинув увесь народ". ⁵¹ Він сказав це не сам, але будучи первосвящеником того року, він пророкував, що Ісус помре за народ, ⁵² і не тільки за народ, але й щоб об'єднати розпорошених дітей Божих. ⁵³ Тому з того дня вони задумали вбити Його. ⁵⁴ Тому Ісус більше не ходив

відкрито серед юдеїв, але пішов звідти в сільську місцевість поблизу пустелі, в місто, яке називалося Ефраїм, і залишився там з учнями.

99. Один з десяти

*Луки 17:11-19;*¹¹ По дорозі до Єрусалиму Він проходив між Самарією та Галілеєю. ¹² Коли Він увійшов в одне село, Його зустріли десять чоловіків, хворих на проказу. Вони стояли на відстані¹³ і підвищили голос, кажучи: "Ісусе, Учителю, помилуй нас!" ¹⁴ Побачивши їх, він сказав їм: "Ідіть і покажіться священикам". І поки вони йшли, вони очистилися. ¹⁵ Один же з них, побачивши, що він зцілювся, повернувся і гучним голосом прославив Бога. ¹⁶ І припав лицем до ніг

Його, дякуючи Йому. А був він самарянин.

¹⁷ Тоді Ісус сказав: "Хіба десять не очистилися? А де дев'ятеро?" ¹⁸ Хіба ніхто не повернувся, щоб прославити Бога, окрім цього чужинця?" ¹⁹ І сказав йому: "Устань і йди своєю дорогою. Віра твоя спасла тебе".

100. Царство Боже

*Лука 17:20-37;*²⁰ Коли Його запитали фарисеї, коли прийде Царство Боже, Він відповів їм: "Царство Боже не прийде з чимось видимим;²¹ ніхто не скаже: "Дивіться тут!" або "Там!". Бо ви бачите, що Царство Боже посеред вас".
²² Тоді Він сказав учням: "Настають дні, коли ви бажатимете побачити один із днів Сина Людського, але не побачите

його. ²³ Вам казатимуть: "Дивись туди!" або "Дивись сюди!". Не йдіть і не біжіть за ними. ²⁴ Бо як блискавка блискає від обрію до обрію і осяває небо, так і Син Людський буде свого часу. ²⁵ Але спершу треба, щоб Він багато вистраждав і був відкинутий цим родом.

²⁶ "Як було за днів Ноя, так буде за днів Сина Людського: ²⁷ Люди їли, пили, одружувалися і виходили заміж, аж поки Ной не ввійшов у ковчег, і не прийшов потоп, і не знищив їх усіх.

²⁸ Це буде так само, як і за часів Лота: Люди їстимуть, питимуть, купуватимуть, продаватимуть, садитимуть, будуватимуть. ²⁹ Але в день, коли Лот покинув Содом, з неба пролився дощ з вогню і сірки, який знищив їх усіх. ³⁰ Так буде і в день

об'явлення Сина Людського. ³¹ Того дня той, хто сидить на даху будинку, чії речі знаходяться в будинку, не повинен спускатися, щоб забрати їх. Так само і той, хто в полі, не повинен повертатися назад. ³² Згадайте дружину Лота! ³³ Хто намагається зберегти своє життя, той його втратить, а хто втрачає своє життя, той його збереже. ³⁴ Кажу вам, що тієї ночі двоє будуть в одному ліжку: одного візьмуть, а другого залишать. ³⁵ Дві жінки будуть разом молоти зерно; одна з них буде взята, а друга залишиться". ³⁷ "Куди, Господи?" - запитали Його. Він сказав їм: "Де труп, там і стерв'ятники злетяться".

101. Притчі про молитву

Луки 18:1-14;

Притча про вдову та несправедливого суддю

Тепер він розповів їм притчу про те, що потрібно завжди молитися і не здаватися. ² "В одному місті був суддя, який не боявся Бога і не поважав людей. ³ І приходила до нього одна вдова з того міста, кажучи: "Віддай мені правосуддя над моїм супротивником". ⁴ Якийсь час він не хотів, але потім сказав собі: "Хоч я не боюся Бога і не поважаю людей,⁵ але через те, що ця вдова продовжує докучати мені, я віддам їй правосуддя, щоб вона не втомлювала мене своїми настирливими приходами".

⁶ Тоді Господь сказав: "Послухайте, що говорить несправедливий суддя.

⁷ Невже Бог не дасть справедливості Своїм обранцям, які волають до Нього вдень і вночі? Чи зволікатиме з допомогою їм? ⁸ Кажу вам, що Він швидко дасть їм справедливість. Але коли прийде Син Людський, чи знайде він віру на землі?"

Притча про фарисея і митаря

⁹ Він також розповідав цю притчу тим, хто вважав себе праведним і дивився на інших зверхньо:¹⁰ "Два чоловіки прийшли до храму помолитися: один фарисей, а другий митар. ¹¹ Фарисей стояв і молився про себе так: "Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди - жадібні, неправедні, перелюбні, або навіть як цей митар. ¹² Я постую двічі на тиждень, віддаю десяту частину

всього, що маю". ¹³ А митар, що стояв далеко, навіть очей до неба не піднімав, а все бив себе в груди і казав: "Боже, помилуй мене, грішного!". ¹⁴ Кажу вам, що цей пішов у дім свій оправданий, а не той, бо кожен, хто вивищується, буде впокорений, а хто впокорюється, той вивищиться".

102. Діти

*Марка 10:13-16;*¹³ Люди підводили до Нього малих дітей, щоб Він міг до них доторкнутися, але учні докоряли їм.

¹⁴ Побачивши це, Ісус обурився і сказав їм: "Дозвольте дітям приходити до Мене. Не забороняйте їм, бо таких є Царство Боже. ¹⁵ Істинно кажу вам, хто не прийме Царства Божого, як дитина, той ніколи не ввійде до нього".

¹⁶ Взявши їх на руки, він поклав на них руки і благословив їх.

103. Багатий молодий правитель

*Марка 10:17-31;*¹⁷ Коли Він вирушав у дорогу, підбіг до Нього один чоловік, став перед Ним на коліна і запитав: "Учителю добрий, що мені робити, щоб успадкувати життя вічне?" ¹⁸ "Чому ти називаєш мене добрим?" запитав його Ісус. "Ніхто не є добрий, як тільки один Бог. ¹⁹ Ти знаєш заповіді:

Не вбивай, не чини перелюбу, не кради, не свідчи неправдиво, не обманюй, шануй батька твого і матір твою".

[Вихід 20:12-17].

²⁰ Він сказав Йому: "Учителю, все це я зберіг від юності моєї". ²¹ Ісус, подивившись на нього, полюбив його і сказав йому: "Одного тобі бракує: піди, продай усе, що маєш, і роздай убогим, і будеш мати скарб на небі. Тоді приходь і йди за Мною". ²² Але він злякався цієї вимоги і пішов, засмучений, бо мав багато майна. ²³ Ісус озирнувся і сказав учням: "Як важко тим, хто має багатство, увійти в Царство Боже!". ²⁴ Учні були вражені Його словами. Ісус знову промовив до них: "Діти, як важко ввійти в Царство Боже! ²⁵ Легше верблюдові пройти крізь вушко голки, аніж багатому ввійти в Царство Боже". ²⁶ Вони здивувалися ще більше, кажучи один одному: "Тоді хто ж може спастися?". ²⁷ Ісус, дивлячись на них, сказав: "Людині це неможливо, а Богові

- ні, бо Богові все можливо". ²⁸ Петро почав говорити Йому: "Дивись, ми покинули все і пішли за Тобою".

²⁹ "Поправді кажу вам, - сказав Ісус, - немає такого, хто покинув би дім, чи братів, чи сестер, чи матір, чи батька, чи дітей, чи поле заради Мене та заради Євангелії,³⁰ хто не одержав би у стократ більше тепер, у цей час, - і домів, і братів, і сестер, і матерів, і дітей, і полів, і переслідувань, - і життя вічне в майбутньому віці. ³¹ Але багато з тих, що були першими, стануть останніми, а останні першими".

104. Працівники виноградника

*Матвія 20:1-16;*¹ "Бо Царство Небесне подібне до господаря, що рано-вранці вийшов найняти робітників до свого

виноградника. ² Домовившись із робітниками про один динарій, він послав їх на день у свій виноградник. ³ Коли він вийшов близько дев'ятої ранку, то побачив інших, що стояли на ринку і нічого не робили. ⁴ Він сказав їм: "Ви теж ідіть у мій виноградник, і я дам вам усе, що потрібно". І вони пішли. ⁵ Близько полудня і близько третьої години він знову вийшов і зробив те саме. ⁶ А десь о п'ятій побачив інших, що стояли навколо, і запитав їх: "Чому ви стоїте тут цілий день і нічого не робите?". ⁷ "Тому що нас ніхто не наймав", - відповіли йому. "А ви йдіть у мій виноградник", - сказав він їм. ⁸ Коли настав вечір, господар виноградника сказав своєму майстрові: "Поклич робітників і видай їм платню, починаючи з останнього і закінчуючи

першим". ⁹ "Коли прийшли ті, кого було найнято, близько п'яти, вони отримали по одному динарію. ¹⁰ Тож коли прийшли перші, вони думали, що отримають більше, але теж отримали по динарію. ¹¹ Отримавши це, вони почали скаржитися землевласнику:¹² "Ці останні люди поклали одну годину, а ти прирівняв їх до нас, які несли тягар денної праці і пекучої спеки". ¹³ Він відповів одному з них: "Друже, я не роблю тобі нічого поганого. Хіба ти не погодився зі мною про динарій? ¹⁴ Бери своє і йди. Я хочу дати цьому останньому чоловікові стільки ж, скільки дав тобі. ¹⁵ Хіба я не маю права робити з тим, що мені належить, що хочу? Ти заздриш, бо я щедрий? ¹⁶ "Тож останні будуть першими, а перші останніми".

105. 3-тє пророцтво про смерть

Марка 10:32-34,³² Вони були в дорозі, піднімаючись до Єрусалиму, а Ісус ішов попереду них. Учні були здивовані, але ті, хто йшов за Ним, були налякані. Відвівши Дванадцятьох вбік, Він знову почав розповідати їм про те, що з Ним станеться.³³ "Ось ми йдемо до Єрусалиму. Сина Людського видадуть первосвященикам і книжникам, і вони засудять Його на смерть. Тоді видадуть Його поганам,³⁴ і вони знущатимуться з Нього, плюватимуть на Нього, битимуть Його батогами, і вб'ють Його, а Він воскресне по трьох днях".

106. Прохання матері

Матвія 20:20-28;²⁰ Тоді підійшла до Нього мати синів Зеведеєвих зі своїми синами. Вона стала на коліна, щоб попросити його про щось. ²¹ "Чого ти хочеш?" - запитав він її. "Пообіцяй, - сказала вона йому, - що ці два мої сини сядуть, один праворуч, а другий ліворуч від тебе, у твоєму Царстві".

²² Ісус відповів: "Ти не знаєш, про що просиш. Чи можете ви пити чашу, яку Я зараз вип'ю?" "Можем", - відповіли вони йому. ²³ Він сказав їм: "Справді, ви будете пити Мою чашу, але сидіти праворуч і ліворуч Мене не Мені давати, а тим, кому приготував її Мій Отець". ²⁴ Коли десять учнів почули це, вони обурилися на двох братів. ²⁵ Ісус підкликав їх до себе і сказав: "Ви знаєте, що правителі поган панують над

ними, і ті, хто займає високе становище, чинять над ними як тирані.²⁶ Так не повинно бути між вами. Навпаки, хто хоче між вами бути великим, нехай буде вам слугою,²⁷ і хто хоче бути першим між вами, нехай буде вам рабом,²⁸ як і Син Людський не на те прийшов, щоб Йому служили, а щоб послужити і віддати душу Свою на викуп за багатьох".

107. Бартімею!

*Марка 10:46-52;*⁴⁶ Вони прибули до Єрихону. А коли Він виходив з Єрихону з учнями Своїми та великим натовпом, при дорозі сидів сліпий жебрак Вартимей (син Тимея).

⁴⁷ Почувши, що це Ісус з Назарету, він почав кричати: "Ісусе, Сину Давидів,

помилуй мене!" ⁴⁸ Багато хто застерігав його, щоб він замовк, але він ще більше кричав: "Помилуй мене, Сину Давидів!" ⁴⁹ Ісус зупинився і сказав: "Покличте його". Вони покликали сліпого і сказали йому: "Сміливіше! Вставай, він тебе кличе". ⁵⁰ Сліпий скинув з себе плащ, підхопився і підійшов до Ісуса. ⁵¹ Тоді Ісус відповів йому: "Чого хочеш, щоб я зробив для тебе?" "*Раббоні*, - відповів сліпий, - я хочу прозріти". ⁵² Ісус сказав йому: "Іди, твоя віра спасла тебе". Відразу ж він прозрів і почав слідувати за Ісусом по дорозі.

108. Закхей!

*Луки 19:1-28;*¹ В'їхав Він до Єрихону і проходив повз нього. ² Там був чоловік на ім'я Закхей, який був головним

митарем і був багатий. ³ Він намагався побачити, хто такий Ісус, але не зміг через натовп, бо був невисокого зросту.

⁴ Тож, забігаючи наперед, він виліз на явір, щоб побачити Ісуса, бо той саме проходив тим шляхом. ⁵ Коли Ісус підійшов до того місця, Він подивився на нього і сказав: "Закхею, поспішай злізти, бо сьогодні Мені треба бути в твоєму домі".

⁶ Тож він швидко спустився і радісно привітав його. ⁷ Всі, хто бачив це, почали нарікати: "Він пішов до грішного чоловіка". ⁸ А Закхей стояв і говорив до Господа: "Поглянь, Господи, половину маєтку мого роздам убогим. І якщо я щось у когось вимагав, то поверну вчетверо більше". ⁹ "Нині прийшло спасіння в дім цей, - сказав йому Ісус, - бо й він син Авраамів. ¹⁰ Бо

Син Людський прийшов, щоб знайти і спасти те, що загинуло".

Притча про десять мін

¹¹ Коли вони слухали це, Він продовжив розповідати притчу, бо був недалеко від Єрусалиму, і вони думали, що Царство Боже має з'явитися негайно.

¹² Тому він сказав: "Один вельможа поїхав у далеку країну, щоб здобути собі владу бути царем, а потім повернутися. ¹³ Він покликав десятюх своїх слуг, дав їм по десять мін і сказав: "Займайтеся справами, поки я не повернуся". ¹⁴ Але піддані зненавиділи його і послали за ним делегацію, кажучи: "Ми не хочемо, щоб цей чоловік правив нами".

¹⁵ "Повернувшись і отримавши владу царя, він покликав тих слуг, яким дав гроші, щоб дізнатися, скільки вони заробили в бізнесі. ¹⁶ Перший вийшов і сказав: "Пане, твоя міна заробила на десять мін більше". ¹⁷ "Молодець, добрий слуго!" - сказав він йому. За те, що ти був вірний у дуже малій справі, я маю владу над десятьма містами.

¹⁸ Другий прийшов і каже: "Пане, твоя міна принесла п'ять мін". ¹⁹ Той відповів йому: "Ти будеш над п'ятьма містами.

²⁰ А третій прийшов і каже: "Учителю, ось твоя міна. Я сховав її в ганчірці²¹, бо боявся тебе, бо ти людина жорстока: збираєш те, чого не покладав, і жнеш те, чого не сів". ²² Він же промовив до нього: "Засуджу тебе за те, що ти сказав, лукавий слуго! Якщо ти знав, що я людина жорстока, збираю те, чого

не клала, і жну те, чого не сіяла,²³ чому ж ти не поклав моїх грошей у банк? А коли б я повернувся, то забрав би їх з відсотками".²⁴ І сказав до тих, що стояли там: "Візьміть у нього міну і дайте тому, хто має десять мін".²⁵ "Вони ж кажуть Йому: Учителю, він має десять мін."²⁶ "А Я кажу вам, що кожному, хто має, дасться ще більше, а в того, хто не має, відніметься й те, що він має."²⁷ Але приведи сюди цих ворогів Моїх, що не хотіли, щоб Я володарював над ними, і заріж їх перед Моїми очима."

109. Остання поїздка до Єрусалиму

*Івана 12:12-19;*¹² Наступного дня, коли великий натовп, що прийшов на свято, почув, що Ісус іде до

Єрусалиму,¹³ взяли пальмове гілля і вийшли Йому назустріч. Вони продовжували кричати:

"Осанна! Благословенний той, хто йде в ім'я Господнє - Цар Ізраїля!"

[Псалом 118:26].

¹⁴ Ісус знайшов молодого осла і сів на нього, як написано в Писанні:

**¹⁵ Не бійся,
дочко Сіону. Дивись, твій Цар їде на
осляті, сидячи на осляті.**

[Захарія 9:9].

¹⁶ Його учні спочатку не розуміли цих речей. Однак, коли Ісус був прославлений, вони згадали, що це було написано про Нього і що вони зробили це з Ним.

¹⁷ Тим часом натовп, який був з Ним, коли Він покликав Лазаря з гробу і воскресив його з мертвих, продовжував свідчити. ¹⁸ Тому й вийшов натовп назустріч Йому, бо чули, що Він зробив це знамення. ¹⁹ Тоді фарисеї говорили один до одного: "Бачите? Ви нічого не досягли. Подивіться, весь світ пішов за Ним!"

110. Плач над Єрусалимом

Луки 19:36-44; А ³⁶ Коли ж Він ішов, вони розстеляли одержу свою на дорозі. ³⁷ І ось Він наблизився до дороги, що спускалася з Оливної гори, і весь натовп учнів почав радісно славити Бога гучним голосом за всі чудеса, які вони бачили:

**³⁸ Благословенний Цар, що гряде
в ім'я Господнє.**

Мир вам і слава на вишніх небесах!

³⁹ Деякі фарисеї з натовпу сказали Йому: "Учителю, докори учням Твоїм".

⁴⁰ Він відповів: "Кажу вам, якби вони мовчали, то каміння закричало б".

⁴¹ Наблизившись і побачивши місто, Він заплакав за ним,⁴² кажучи: "Якби ви знали цей день, що принесе мир, - але тепер він прихований від ваших очей.

⁴³ Бо прийдуть на тебе дні, коли вороги твої збудують навколо тебе барикаду, оточать тебе і обступлять з усіх боків.

⁴⁴ Вони розчавлять тебе і дітей твоїх серед тебе дощенту, і каменя на камені не залишать серед тебе, бо ти не розпізнав часу, коли Бог відвідав тебе".

[Виконано за: Йосип Флавій,
"Юдейські війни", кн. 6].

111. 2nd Прибирання храму

Матвія 21:10-46;¹⁰ Коли Він увійшов до Єрусалиму, все місто заворушилося, запитуючи: "Хто це?".¹¹ Натовп відповідав: "Це пророк Ісус з Назарету, що в Галілеї".¹² Ісус увійшов до храму і вигнав усіх, хто купував і продавав. Він перевернув столи міняйл і стільці тих, хто продавав голубів.¹³ Він сказав їм: "Написано,

**Дім мій назветься
будинок молитви,**

[Ісаї 56:7].

а ви робите з нього розбійницьке лігво!"¹⁴ Сліпі та криві приступали до Нього в храмі, і Він оздоровлював їх.

¹⁵ Первосвященики та книжники, побачивши чудеса, які Він творив, і дітей, що кричали в храмі: "Осанна Синові Давидовому!", обурилися¹⁶ і сказали Йому: "Ти чуєш, що ці діти говорять?"

Ісус відповів: "Так, ти ніколи не читав:

**Ти приготував хвалу
з уст немовлят і немовлят, що
годують немовлят?"**

[Псалом 8:2].

¹⁷ Тоді Він залишив їх, вийшов з міста до Віфанії і заночував там.

Фігове дерево

¹⁸ Рано вранці, коли він повертався до міста, він був голодний. ¹⁹ Побачивши при дорозі самотню смоківницю, він

підійшов до неї і не знайшов на ній нічого, крім листя. І сказав йому: "Нехай більше ніколи не буде з тебе плоду!". І враз смоківниця засохла. ²⁰ Учні, побачивши це, здивувалися і запитали: "Як це смоківниця так швидко засохла?". ²¹ Ісус відповів їм: "Істинно кажу вам: якщо ви вірите і не сумніваєтеся, то не тільки те, що сталося зі смоківницею, але навіть якщо ви скажете цій горі: "Піднімись і кинься в море", - буде зроблено. ²² І якщо ви вірите, то отримаєте все, що попросите в молитві".

Питання влади

²³ Коли Він увійшов до храму, первосвященики та старші народу підійшли до Нього, коли Він навчав, і

сказали: "Якою владою Ти це робиш? Хто дав Тобі цю владу?" ²⁴ Ісус відповів їм: "Я також запитаю вас одне питання, і якщо ви відповісте мені на нього, то скажу вам, якою владою чиню це.

²⁵ Хрещення Івана прийшло з неба, чи воно було людського походження?". Вони ж радилися між собою: "Якщо скажемо: "З неба", то Він скаже нам: "То чому ж ви не повірили йому?". ²⁶ А якщо скажемо: "Людського походження", то злякаємося натовпу, бо всі вважають Івана пророком". ²⁷ Вони відповіли Ісусові: "Не знаємо". А Він промовив до них: "І Я не скажу вам, якою владою це роблю.

Притча про двох синів

²⁸ "Що ви думаєте? Один чоловік мав двох синів. Він підійшов до першого і сказав: "Сину, піди сьогодні попрацюй на винограднику".

²⁹ Він відповів: "Я не хочу", але потім передумав і пішов. ³⁰ Тоді чоловік пішов до іншого і сказав те саме. Той відповів: "Я піду, пане", але не пішов.

³¹ Хто з них двох виконав волю батька?". Вони відповіли: "Перший". Ісус промовив до них: "Поправді кажу вам, що митарі та блудниці випереджують вас у Царство Боже. ³² Бо Іван прийшов до вас дорогою правди, а ви не повірили йому. Митарі та блудниці повірили Йому, а ви, побачивши, навіть не змінили тоді своєї думки й не увірували Йому.

Притча про господаря

³³ "Послухайте ще одну притчу: Був один землевласник, який посадив виноградник, обгородив його огорожею, вкопав у ньому прес для вина і побудував сторожову вежу. Він здав його в оренду фермерам-орендарям і пішов геть. ³⁴ Коли прийшов час збирати врожай, він послав своїх слуг до фермерів, щоб ті зібрали його плоди. ³⁵ Селяни схопили його слуг, одного побили, другого вбили, а третього закидали камінням. ³⁶ Знову він послав інших слуг, більше, ніж перша група, і вони вчинили з ними те саме. ³⁷ Нарешті, він послав до них свого сина. "Вони будуть поважати мого сина", - сказав він. ³⁸ Але коли селяни-орендарі побачили сина, вони

сказали один одному: "Це спадкоємець. Ходімо, вб'ємо його і заберемо його спадщину". ³⁹ І вони схопили його, викинули з виноградника і вбили. ⁴⁰ Тому, коли прийде власник виноградника, що він зробить з тими фермерами?". ⁴¹ "Він повністю знищить тих жахливих людей, - відповіли Йому, - і віддасть його виноградник в оренду іншим хліборобам, які будуть віддавати йому його плоди під час жнив". ⁴² Ісус сказав їм: "Ви що, ніколи не читали в Писанні?

**Камінь, який відкинули
будівельники.
став наріжним каменем.
Ось що вчинив Господь.
і це чудово в наших очах?**

[Псалом 118:22,23].

⁴³ Тому кажу вам, що Царство Боже відніметься від вас і дасться народові, що плід його приносить. ⁴⁴ Хто впаде на цей камінь, той розіб'ється, а на кого впаде, того він розтратить."

⁴⁵ Коли первосвященики і фарисеї почули Його притчі, вони зрозуміли, що Він говорить про них. ⁴⁶ Хоча вони шукали способу заарештувати Його, вони боялися натовпу, тому що люди вважали Його пророком.

112. 4th Пророцтво смерті

*Івана 12:20-50;*²⁰ А між тими, що прийшли на свято поклонитися, були деякі греки. ²¹ І приступили вони до Пилипа, що з Вифсаїди Галилейської, та й просили його: "Учителю, ми

хочемо бачити Ісуса". ²² Пилип пішов і сповістив Андрія, а Андрій і Пилип пішли і сповістили Ісуса. ²³ Ісус же відповів їм: "Прийшла година, щоб Син Людський прославився. ²⁴ Поправді кажу вам: якщо пшеничне зерно, впавши на землю, не помре, то залишиться при собі. Коли ж умре, то принесе багато плоду. ²⁵ Хто любить своє життя, той погубить його, а хто ненавидить своє життя на цьому світі, той збереже його для життя вічного. ²⁶ Хто служить Мені, нехай іде за Мною. Де Я, там і слуга Мій буде. Хто служить Мені, того Отець вшанує. ²⁷ "А тепер душа моя занепокоєна. Що мені сказати - Отче, врятуй мене від цієї години? Але для того я й прийшов у цю годину. ²⁸ Отче, нехай прославиться ім'я твоє".

І пролунав голос з неба: "Я прославив його, і прославлю його знову".

²⁹ Натовп, що стояв там, почув це і сказав, що це грім. Інші казали: "Ангел промовляв до Нього". ³⁰ Ісус відповів:

"Цей голос з'явився не мені, а вам.

³¹ Нині є суд над світом цим. Нині правитель світу цього буде вигнаний.

³² А Я, як піднімуся від землі, то притягну до Себе всіх людей". ³³ Він сказав це, щоб показати, якою смертю мав померти. ³⁴ Тоді натовп відповів

йому: "Ми чули із Закону, що Месія перебуватиме вічно. Тож як ти можеш казати: "Син Людський має бути воскреслий"? Хто цей Син Людський?"

³⁵ Ісус відповів: "Світло буде з вами ще недовго. Ходіть, поки маєте світло, щоб темрява не наздогнала вас. Хто ходить у темряві, той не знає, куди йде. ³⁶ Поки

ви маєте світло, вірте у світло, щоб ви стали дітьми світла". Ісус сказав це, а потім пішов і сховався від них.

Невіра

³⁷ І хоча Він здійснив стільки знамень у їхній присутності, вони не повірили в Нього. ³⁸ Це сталося на виконання слова пророка Ісаї, який сказав:

**Господи, хто повірив нашій вістці?
І кому відкрилася рука Господня?**

[Ісаї 53:1].

³⁹ Ось чому вони не могли повірити, бо Ісая також говорив:

**⁴⁰ Він засліпив їхні очі
і закам'янив їхні серця,**

**щоб вони не бачили очима своїми
і не зрозуміли серцем своїм,
і не навернулися,
і Я зцілив би їх.**

[Ісая 6:10].

⁴¹ Ісая говорив це, бо бачив Його славу і говорив про Нього. ⁴² Проте багато хто вірив у Нього навіть серед начальників, але через фарисеїв не сповідували Його, щоб не бути вигнаними з синагоги. ⁴³ Бо вони любили людську похвалу більше, ніж похвалу від Бога. ⁴⁴ Ісус вигукнув: "Хто вірує в Мене, той не в Мене вірує, а в Того, Хто послав Мене. ⁴⁵ І той, хто бачить Мене, бачить Того, хто послав Мене.

"Я прийшов як світло..."

⁴⁶ Я прийшов на світ як світло, щоб кожен, хто вірує в Мене, не залишився в темряві. ⁴⁷ Коли хто слухає Мої слова, та не дотримується їх, Я не суджу його, бо Я прийшов не судити світ, а світ спасти. ⁴⁸ Хто відкидає Мене і не приймає Моїх слів, той має це за суддю собі: Слово, яке Я говорив, судитиме його останнього дня. ⁴⁹ Бо не від Себе Я говорив, але Сам Отець, що послав Мене, дав Мені повеління сказати все, що Я сказав. ⁵⁰ Я знаю, що Його заповідь - життя вічне. Тож усе, що Я говорю, Я говорю так, як Отець сказав Мені".

113. Весільний бенкет

*Матвія 22:1-14;*¹ Ісус знову говорив до них притчами: ² "Царство Небесне

подібне до царя, що дав весільний бенкет для свого сина. ³ Він послав своїх слуг покликати запрошених на бенкет, але вони не захотіли прийти. ⁴ Тоді він знову послав інших слуг і сказав: "Скажіть запрошеним: Ось, я приготував вечерю, зарізав волів і відгодовану худобу, і все готово. Приходьте на весільний бенкет". ⁵ Та вони не послухали і пішли, один на своє господарство, інший у свою справу,⁶ а решта схопили його слуг, знущалися з них і повбивали їх. ⁷ Цар розгнівався, послав військо своє, повбивав тих убивць, а місто їхнє спалив. ⁸ І сказав він своїм слугам: "Бенкет готовий, але запрошені не були гідні. ⁹ Тож ідіть туди, де дороги виходять з міста, і запросіть на бенкет усіх, кого знайдете". ¹⁰ І ті слуги вийшли на

дороги і зібрали всіх, кого знайшли, і злих, і добрих. Весільний бенкет був наповнений гостями. ¹¹ Коли цар прийшов подивитися на гостей, він побачив там чоловіка, який був одягнений не по-весільному. ¹² Він запитав його: "Друже, як ти потрапив сюди без весільного одягу?". Чоловік занімів. ¹³ Тоді цар сказав слугам: "Зв'яжіть його по руках і ногах і киньте в темряву зовнішню, де буде плач і скрегіт зубів". ¹⁴ "Бо багато запрошених, а вибраних мало".

114. 1st Питання з підступом

Матвія 22:15-22;¹⁵ Тоді фарисеї пішли й замислили, як Його впіймати на тому, що Він говорив. ¹⁶ І послали до Нього своїх учнів разом з іродівцями.

"Учителю, - сказали вони, - ми знаємо, що ти правдивий і правдиво навчаєш Божої дороги. Тобі байдуже, що думають інші, і ти не виявляєш упередженості. ¹⁷ Тож скажи нам, що ти думаєш. Чи законно платити податки кесареві, чи ні?"

¹⁸ Зрозумівши їхній злий намір, Ісус сказав: "Чого ви Мене випробовуєте, лицеміри? ¹⁹ Покажіть Мені монету, якою берете податок". Вони принесли Йому динарій. ²⁰ "Чиє це зображення і напис?" - запитав він їх.

²¹ "Кесареве", - кажуть вони Йому. Тоді Він їм промовив: "Віддайте ж кесареве кесареві, а Богові Боже". ²² Почувши це, вони здивувалися. І, покинувши Його, пішли геть.

115. 2nd Питання з підступом

Лк. 20:27-40;²⁷ Деякі з саддукеїв, які стверджували, що воскресіння не існує, підійшли до Нього і запитали Його:
²⁸ "Учителю, Мойсей написав нам, що коли брат людини має дружину, а вмирає бездітним, то брат його повинен узяти ту жінку і породити потомство для брата свого". [Втор. 25:5-10]²⁹ Було в нього сім братів. Перший узяв дружину і помер бездітним.³⁰ Так само взяв її другий³¹ і третій. Так само всі семеро померли і не залишили дітей.
³² Врешті-решт, жінка теж померла.
³³ Отже, у воскресінні, чиєю дружиною буде та жінка? Бо всі семеро одружилися з нею".³⁴ Ісус сказав їм: "Діти цього віку одружуються і виходять заміж."³⁵ А ті, що пораховані гідними брати участь у тому віці та у

воскресінні з мертвих, не одружуються і не виходять заміж. ³⁶ Бо вони вже не можуть вмирати, бо вони подібні до ангелів і є дітьми Божими, бо вони є дітьми воскресіння. ³⁷ Мойсей навіть вказує в уривку про палаючий кущ, що мертві воскресають, де він закликає Господа

Бог Авраама, і Бог Ісаака, і Бог Якова.

[Вихід 3:2-6].

³⁸ Він не є Богом мертвих, але живих, бо всі для Нього живі".

³⁹ Деякі з книжників відповіли:

"Учителю, ти добре говориш". ⁴⁰ І більше не наважувалися його ні про що питати.

116. Найбільша заповідь

*Марка 12:28-34;*²⁸ Підійшов один із книжників. Почувши їхню суперечку і побачивши, що Ісус добре відповідає їм, він запитав Його: "Яка заповідь найважливіша з усіх?" ²⁹ Ісус відповів: "Найважливішою є

**Слухай, Ізраїлю! Господь, Бог наш,
Господь єдиний. ³⁰ Люби Господа,
Бога твого, всім серцем твоїм, і всією
душею твоєю, і всією думкою твоєю, і
всією силою твоєю.**

[Повторення Закону 6:4,5].

³¹ Друге,

**Полюби ближнього свого, як самого
себе.**

[Лев.19:18].

Немає іншої заповіді, більшої від них."

³² Тоді книжник сказав Йому: "Ти маєш рацію, Учителю. Ти вірно сказав, що Він один, і немає нікого іншого, крім Нього. ³³ І любити Його всім своїм серцем, всім своїм розумінням і всією своєю силою, і любити ближнього свого, як самого себе, - це набагато важливіше за всі цілопалення і жертви".

³⁴ Побачивши, що він мудро відповів, Ісус сказав йому: "Ти недалеко від Царства Божого". І ніхто більше не наважився його розпитувати.

117. Ісус ставить запитання

*Луки 20:41-47;*⁴¹ Тоді Він сказав їм:
"Як вони можуть говорити, що Месія -

син Давидів? ⁴² Бо сам Давид говорить у Книзі Псалмів:

**Господь сказав моєму Господу,
"Сядь праворуч мене.**

**⁴³ доки не покладу ворогів твоїх до
підніжжя ніг твоїх.**

[Псалом 110:1].

⁴⁴ Давид називає його "Господом". Як же він може бути його сином?" ⁴⁵ Поки всі слухали, Він сказав Своїм учням: ⁴⁶ "Стережіться книжників, які хочуть ходити в довгих шатах і люблять вітання на ринках, найкращі місця в синагогах і почесні місця на бенкетах. ⁴⁷ Вони розоряють будинки вдів і промовляють довгі молитви лише для годиться. Вони отримають суворіший суд".

118. Судження про лідерів

Матвія 23:1-39; Тоді Ісус промовив до натовпу і до Своїх учнів: ² "Книжники та фарисеї сидять на Мойсеєвому престолі. ³ Тож робіть усе, що вони вам скажуть, і виконуйте. Але не робіть того, що роблять вони, бо вони не виконують того, чого навчають. ⁴ Вони прив'язують важкі вантажі, які важко нести, і кладуть їх на плечі людей, але самі не бажають і пальцем поворухнути, щоб зрушити їх з місця. ⁵ Вони роблять все, щоб їх бачили інші: Вони збільшують свої філактерії і подовжують китиці. ⁶ Вони люблять почесні місця на бенкетах, перші місця в синагогах, ⁷ привітання на ринках і те, що люди називають їх "рабинами".

⁸ "А рабинами не називайтеся, бо один у вас Учитель, і всі ви - брати і сестри.

⁹ Не називайте нікого на землі батьком, бо один у вас Отець, що на небі. ¹⁰ Не називайте себе також наставниками, бо у вас один Учитель - Месія.

¹¹ Найбільший між вами буде вашим слугою. ¹² Хто вивищується, той буде впокорений, а хто впокорюється, той вивищиться.

Сім бід

¹³ "Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! Ви зачиняєте перед людьми двері Царства Небесного. Бо самі не входите, і тим, що входять, не даєте ввійти. ¹⁵ "Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! Ви ходите по суші й морю, щоб навернути людину, а коли

вона навернеться, ви робите її вдвічі
більшим дитям пекла, ніж ви самі!

¹⁶ Горе вам, сліпі поводитирі, що кажете:
"Хто присягає при храмі, той нічого не
значить. А хто клянеться золотом
храму, той зв'язаний своєю клятвою".

¹⁷ Сліпі дурні! Що більше: золото чи
храм, що освятив золото? ¹⁸ І ще: "Хто
присягається жертовником, той нічого
не значить, а хто присягається даром,
що на ньому, той зв'язаний клятвою
своєю". ¹⁹ Сліпі! Що більше: дар чи
жертвник, що освячує дар? ²⁰ Тому
той, хто присягає при жертовнику,
присягає ним і всім, що на ньому.

²¹ Той, хто присягає храмом, присягає
ним і тим, хто в ньому живе. ²² А хто
присягає небом, той присягає Божим
престолом і тим, хто на ньому сидить.

²³ "Горе вам, книжники та фарисеї,

лицеміри! Ви платите десятину за м'яту, кріп і кмин, але занедбали найважливіші речі Закону - справедливість, милосердя і вірність. Ці речі слід було б виконувати, не нехтуючи іншими. ²⁴ Сліпі поводитири! Ви вичавлюєте комаху, але ковтаєте верблюда!

²⁵ "Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! Ви чистите чашу і блюдо зовні, а всередині вони сповнені жадібності та потурання собі. ²⁶ Сліпий фарисей! Очисти спочатку внутрішню частину чаші, щоб і зовнішня її частина стала чистою.

²⁷ "Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! Ви подібні до побілених гробів, що зовні гарні, а всередині повні кісток мертвих і всякої нечистоти. ²⁸ Так само і ви зовні здаєтеся людям

праведними, а всередині сповнені лицемірства і беззаконня. ²⁹ "Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! Ви будете гробниці пророків і прикрашаєте могили праведників,³⁰ і говорите: "Якби ми жили за часів наших предків, то не брали б участі з ними в пролитті крові пророків".

³¹ Таким чином, ви свідчите проти самих себе, що ви є нащадками тих, хто вбивав пророків. ³² Наповніть же міру гріхів ваших предків! ³³ "Змії! Виводок гадюк! Як ви можете врятуватися від пекельної кари? ³⁴ Ось чому Я посилаю вам пророків, мудреців і книжників. Одних ви вб'єте і розіп'єте, а інших будете бичувати у своїх синагогах і переслідувати з міста в місто. ³⁵ І вся кров праведників, пролита на землі, буде вам зарахована, від крові

праведного Авеля аж до крові Захарії, сина Берехії, що його ви вбили між святинею та жертвником. ³⁶ По правді кажу вам, що все це прийде на цей рід. ³⁷ "Єрусалиме, Єрусалиме, що пророків убиває, а посланих до тебе камінням побиває! Як часто Я хотів зібрати дітей твоїх, як квочка збирає пташенят своїх під крила свої, та ви не хотіли! ³⁸ Ось, дім ваш залишено вам на поталу. ³⁹ Бо кажу вам, що не побачите Мене більше, доки не скажете,

**"Благословенний, хто йде в ім'я
Господнє!"**

[Псалом 118:26].

119. Бідна вдова

Марка 12:41-44;⁴¹ Сидячи навпроти храмової скарбниці, Він спостерігав, як натовп кидав гроші в скарбницю. Багато багатих людей клали великі суми. ⁴² Потім прийшла бідна вдова і поклала дві крихітні монети, які коштували дуже мало. ⁴³ Прикликавши Своїх учнів, Він сказав їм: "Поправді кажу вам, що ця вбога вдова поклала до скарбниці більше, ніж усі інші. ⁴⁴ Бо всі вони дали з надлишку свого, а вона з убогості своєї поклала все, що мала, - все, що мала на життя".

120. Друге пришествя

Матвія 24:1-51; Ісус вийшов з храму. Коли Ісус вийшов з храму, Його учні підійшли до Нього і звернули Його увагу на будівлі храму. ² Він відповів

їм: "Бачите все це? Істинно кажу вам: каменя на камені не залишиться тут, що не буде повалений".

Ознаки кінця світу

³ Коли Він сидів на Оливній горі, учні підійшли до Нього наодинці і запитали: "Скажи нам, коли це станеться? І яка ознака Твого приходу і кінця віку?"

⁴ Ісус відповів їм: "Пильнуйте, щоб ніхто вас не обманув. ⁵ Бо багато хто прийде в ім'я Моє, кажучи: "Я Месія", і багатьох обмануть. ⁶ Ви будете чути про війни та чутки про війни. Дивіться, щоб ви не лякалися, бо це має статися, але ще не кінець. ⁷ Бо повстане народ на народ, і царство на царство. Будуть голод і землетруси в різних місцях. ⁸ Всі ці події є початком пологових болів.

Передбачені переслідування

⁹ "Тоді видадуть вас на переслідування, і вб'ють вас. І зненавидять вас усі народи за ім'я Моє. ¹⁰ Тоді багато хто відпаде, і будуть зраджувати один одного, і зненавидять один одного.

¹¹ Повстане багато фальшивих пророків, і багатьох обмануть. ¹² Беззаконня примножиться, і любов багатьох охолоне. ¹³ Але той, хто перетерпить до кінця, врятується. ¹⁴ Ця Добра Новина про Царство буде проголошена по всьому світу, як свідчення всім народам, і тоді настане кінець. ¹⁵ "Отож, коли ви побачите

гидоту запустіння,

[Даниїла 9:27].

про який говорив пророк Даниїл, стоячи на святому місці" (нехай читач зрозуміє),¹⁶ "то ті, що в Юдеї, мусять тікати в гори.¹⁷ Чоловік на даху будинку не повинен спускатися, щоб винести речі з дому свого,¹⁸ і чоловік у полі не повинен повертатися назад, щоб забрати свій плащ.¹⁹ Горе вагітним жінкам і матерям-годувальницям у ті дні!²⁰ Моліться, щоб ваша втеча не була взимку або в суботу.²¹ Бо в той час буде велике лихо, якого не було від початку світу і дотепер, і ніколи не буде.²² Якщо ті дні не обірвуться, ніхто не врятується. Але ці дні будуть перервані через вибраних.²³ "Якщо хтось скаже вам тоді: "Ось Месія!" або: "Ось він!", - не вірте йому.²⁴ Бо повстануть фальшиві месії та

лжепророки, і будуть чинити великі знамення та чуда, щоб звести, якщо можливо, навіть вибраних. ²⁵ Зверніть увагу: Я вам наперед сказав. ²⁶ Тож коли скажуть вам: "Дивіться, Він у пустині!" - не виходьте; або: "Дивіться, Він у коморах!" - не вірте. ²⁷ Бо як блискавка від сходу спалахує і аж до заходу сяє, так буде прихід Сина Людського. ²⁸ Де буде труп, туди злетяться стерв'ятники.

Пришестя Сина Людського

²⁹ "Відразу ж після лиха тих днів сонце затьмариться, і місяць не пролле свого світла, зорі з неба впадуть, і сили небесні захитаються. ³⁰ Тоді з'явиться на небі знак Сина Людського, і тоді заплачуть усі народи землі, і побачать

Сина Людського, що йтиме на хмарах небесних із силою та великою славою.
³¹ Він пошле Своїх Ангелів із голосною сурмою, і вони зберуть Його вибраних від чотирьох вітрів, від одного кінця неба до другого.

Притча про фігове дерево

³² "Вивчіть цей урок у фігового дерева: Як тільки її гілка стає ніжною і проростає листям, знайте, що літо близько. ³³ Так само й ви, коли побачите все це, пізнаєте, що Він близько - при дверях. ³⁴ Поправді кажу вам, що рід цей не минеться, аж поки не станеться все це. ³⁵ Небо і земля минуть, але слова Мої не минуть ніколи.

Ніхто не знає ні дня, ні години...

³⁶ "Про той день і годину ніхто не знає - ні ангели небесні, ні Син, - тільки Отець один. ³⁷ Як були дні Ноя, так буде прихід Сина Людського. ³⁸ Бо в ті дні перед потопом їли й пили, одружувалися й виходили заміж, аж до того дня, як Ной увійшов у ковчег. ³⁹ Вони не знали, аж поки не прийшов потоп і не змив їх усіх. Так буде і з приходом Сина Людського. ⁴⁰ Тоді двоє чоловіків будуть на полі; одного візьмуть, а другого залишать. ⁴¹ Дві жінки будуть молоти зерно ручним млином; одну візьмуть, а другу залишать. ⁴² Тож пильнуйте, бо не знаєте, якого дня приходить Господь ваш. ⁴³ Але знайте ось що: Якби господар знав, коли прийде злодій, він би пильнував і не дозволив би

вломитися в свій дім. ⁴⁴ Ось чому і ви повинні бути готовими, бо Син Людський прийде в годину, коли ви не чекаєте.

Хто ж тоді вірний і мудрий слуга...?"

⁴⁵ "Хто ж слуга вірний і мудрий, якого пан його поставив над своїми домашніми, щоб давав їм їжу в належний час? ⁴⁶ Блаженний той слуга, що його знайде господар, коли прийде, за роботою своєю. ⁴⁷ Поправді кажу вам, що він поставить його за старшого над усім маєтком своїм. ⁴⁸ Коли ж лукавий слуга скаже в серці своїм: "Мій пан затримується", ⁴⁹ і почне бити слуг своїх, і їсть та п'є з п'яницями, ⁵⁰ прийде пан того раба того дня, коли він не сподівається, і години, якої не знає. ⁵¹ І

порубає його на шматки, і посадить з лицемірами, де буде плач і скрегіт зубів.

121. Більше притч

Притча про десять дів

Матвія 25:1-46; "Того часу Царство Небесне буде подібне до десяти дів, які взяли свої світильники і вийшли назустріч нареченому. ² П'ять з них були нерозумні, а п'ять мудрі.

³ Нерозумні, взявши світильники, не взяли з собою оливи;⁴ а мудрі взяли з собою оливу в глечиках зі світильниками. ⁵ Коли наречений затримувався, їх усіх охопила дрімота, і вони заснули. ⁶ "Серед ночі пролунав крик: "Ось наречений! Виходьте його

зустрічати". ⁷ "Тоді всі діви встали і засвітили свої світильники. ⁸ Нерозумні сказали мудрим: "Дайте нам оливи, бо наші світильники гаснуть".

⁹ Мудрі ж відповіли: "Ні, не вистачить ні нам, ні вам. Підіть краще до тих, що продають оливу, і купіть собі трохи".

¹⁰ "Коли вони пішли купувати, прибув наречений, і ті, що були готові, увійшли з ним на весільний бенкет, і зачинили двері. ¹¹ Згодом прийшли й решта дів і кажуть: "Наставнику, наставнику, відчини нам!".

¹² Він відповів: "Поправді кажу вам, що не знаю вас! ¹³ "Тож будьте пильні, бо не знаєте ні дня, ні години.

Притча про мішки із золотом

¹⁴ "Бо він подібний до чоловіка, що збирається в дорогу. Він покликав своїх слуг і доручив їм своє майно. ¹⁵ Одному дав п'ять талантів, другому - два таланти, а третьому - один талант, залежно від здібностей кожного. Потім він вирушив у подорож. Одразу ж ¹⁶ чоловік, який отримав п'ять талантів, пішов, вклав їх у справу і заробив ще п'ять. ¹⁷ Так само і той, хто мав два, заробив ще два. ¹⁸ А той, що отримав один талант, пішов, викопав яму в землі і сховав гроші свого господаря. ¹⁹ "По довгому часі прийшов господар тих слуг і розрахувався з ними. ²⁰ Підійшов той, що отримав п'ять талантів, подав ще п'ять талантів і сказав: "Пане, ти дав мені п'ять талантів. Дивись, я заробив ще п'ять талантів". ²¹ А господар сказав йому:

"Молодець, слуго добрий і вірний! Ти був вірний у небагатьох речах, а тепер я доручаю тобі багато справ. Розділи радість свого пана". ²² "Підійшов також чоловік з двома талантами. Він сказав: "Учителю, ти дав мені два таланти. Дивись, я заробив ще два таланти". ²³ А господар сказав йому: "Молодець, добрий і вірний слуго! Ти був вірний у небагатьох речах, а тепер я доручаю тобі багато справ. Розділи радість свого пана". ²⁴ Підійшов і той, що отримав один талант, і сказав: "Учителю, я знаю тебе. Ти людина сувора, ти жнивуєш там, де не сіяв, і збираєш там, де не розкидав насіння. ²⁵ Тому я злякався і пішов, і сховав твій талант у землю. Бачиш, ти маєш те, що твоє". ²⁶ "Відповів йому пан його: "Злий, ледачий слуго! Якби ти знав, що я жну,

де не сів, і збираю, де не розсипав,²⁷ то поклав би мої гроші до банкірів, і я, повернувшись, одержав би їх назад з відсотками.²⁸ "Тож візьми в нього талант і дай тому, хто має десять талантів.²⁹ Бо кожному, хто має, дасться ще більше, і він матиме більш ніж достатньо. А в того, хто не має, і те, що має, відніметься.³⁰ І вкиньте цього нікчемного слугу в темряву зовнішню, де буде плач і скрегіт зубів".

Притча про овець та козлів

³¹ "Коли прийде Син Людський у славі своїй і всі ангели з ним, тоді сяде на престолі слави своєї.³² І зберуться перед ним усі народи, і він відділить їх один від одного, як пастир відділяє овець від козлів.³³ Він поставить овець

праворуч себе, а козлів ліворуч. ³⁴ Тоді Цар скаже тим, що праворуч від Нього: "Прийдіть, благословенні Отцем Моїм, успадкуйте Царство, уготоване вам від створення світу".

³⁵ "Бо алкав Я, і ви дали Мені їсти; мав спрагу, і ви напоїли Мене; був чужинцем, і ви прийняли Мене;³⁶ був нагий, і ви зодягли Мене; був хворий, і ви піклувалися про Мене; був у в'язниці, і ви відвідали Мене".

³⁷ Тоді праведники скажуть Йому: "Господи, коли ми бачили Тебе голодним, і нагодували Тебе, або спраглим, і напоїли Тебе? ³⁸ Коли ми бачили Тебе чужинцем і прийняли Тебе, або без одягу і зодягли Тебе?

³⁹ Коли ми бачили тебе хворим, чи у в'язниці, і не відвідали тебе? ⁴⁰ "А Цар скаже їм у відповідь: Поправді кажу

вам: усе, що ви зробили одному з моїх братів і сестер найменших цих - ви Мені зробили. ⁴¹ Тоді скаже їм тим, що ліворуч: "Ідіть від Мене, прокляті, у вогонь вічний, уготований дияволу та ангелам його!" ⁴² Бо голодував Я, і ви не дали Мені їсти, спраглий був, і ви не дали Мені пити, ⁴³ був прихоськом, і ви не прийняли Мене, нагий був, і ви не зодягли Мене, хворий і в темниці був, і ви не подбали про Мене". ⁴⁴ Тоді їм вони скажуть: "Господи, коли ми бачили Тебе голодним, або спраглим, або чужинцем, або без одягу, або хворим, або у в'язниці, і не допомогли Тобі?" ⁴⁵ Тоді Він відповість їм: "Істинно кажу вам: усе, що ви не зробили одному з цих найменших, ви Мені не зробили. ⁴⁶ "І підуть вони на вічну кару, а праведники - у вічне життя".

122. В гостях у Лазаря

*Івана 11:55- 12:11;*⁵⁵ Наближалася юдейська Пасха, і багато хто йшов до Єрусалиму з країни, щоб очиститися перед Пасхою. ⁵⁶ Вони шукали Ісуса і, стоячи в храмі, запитували один одного: "Як ви думаєте? Він не прийде на свято, чи не так?" ⁵⁷ Первосвященики та фарисеї віддали наказ, що якщо хтось знає, де Він перебуває, нехай повідомить про це, щоб вони могли Його заарештувати.^{12:1} За шість днів до Пасхи Ісус прийшов у Віфанію, де був Лазар, якого Ісус воскресив з мертвих. ² Там для нього влаштували вечерю; Марта прислужувала їм, а Лазар був одним із тих, хто сидів за столом разом із Ним. ³ Тоді Марія взяла фунт

пахощів, чистого і дорогого нардуну, намастила Ісусові ноги і витерла їх своїм волоссям. Так дім наповнився пахощами пахощів.

⁴Тоді один з Його учнів, Юда Іскаріот (який збирався зрадити Його), сказав:⁵ "Чому б не продати ці пахощі за триста динаріїв і не роздати бідним?"

⁶Він сказав це не тому, що піклувався про бідних, а тому, що був злодієм. Він був відповідальним за мішок з грошима і міг вкрасти частину того, що туди було покладено.

⁷Ісус відповів: "Облиште її, вона зберегла це на день мого поховання.

⁸Бо ви завжди маєте з собою вбогих, а Мене не завжди маєте".

Вбити Лазаря?

⁹Тоді великий натовп юдеїв дізнався, що Він там. Вони прийшли не тільки через Ісуса, але й щоб побачити Лазаря, якого Він воскресив з мертвих. ¹⁰Але первосвященики вирішили вбити і Лазаря,¹¹ тому що через нього багато євреїв покидали їх і вірили в Ісуса.

123. Змова

*Матвія 26:14-16;*¹⁴ Тоді один із Дванадцятьох, на ім'я Юда Іскаріот, пішов до первосвящеників¹⁵ і сказав: "Що ви дасте мені, якщо я видам Його вам?" І вони відважили йому тридцять срібняків. ¹⁶І з того часу він почав шукати слушної нагоди, щоб зрадити Його.

124. Підготовка

*Луки 22:7-13;*⁷ Настав день опрісноків, коли потрібно було принести в жертву пасхальне ягня. ⁸ Ісус послав Петра та Івана, кажучи: "Ідіть, приготуйте нам пасху".

⁹ "Де ти хочеш, щоб ми її приготували?" - запитали вони Його. ¹⁰ "Слухайте, - сказав він їм, - коли ви ввійдете в місто, вас зустріне чоловік з глечиком води. Ідіть за ним до будинку, в який він увійде. ¹¹ Скажіть господареві будинку: "Учитель запитує вас: "Де тут кімната для гостей, де я можу їсти пасху з моїми учнями?""". ¹² Тоді він покаже вам велику, мебльовану кімнату нагорі. Приготуйтеся там".

¹³ І пішли вони, і знайшли його, як Він їм сказав, і приготували пасху.

125. Таємна вечеря

Івана 13:1-16:33;¹ Перед святом Пасхи Ісус знав, що прийшла Його година відійти зі світу до Отця. Він полюбив Своїх, що були у світі, і полюбив їх до кінця.

² Коли настав час вечері, диявол уже вклав у серце Юди, сина Симона Іскаріота, намір зрадити Його. ³ Ісус знав, що Отець віддав усе в Його руки, що Він прийшов від Бога і що Він повернеться до Бога. ⁴ Тому Він встав з вечері, відклав свій верхній одяг, взяв рушник і обв'язався ним. ⁵ Потім налив води в таз і почав омивати ноги учням і витирати їх рушником, обв'язаним навколо себе. ⁶ Підійшовши до Симона Петра, Він запитав його: "Учителю, чи будеш ти вмивати мені ноги?". ⁷ Ісус

відповів йому: "Те, що Я роблю, ти не розумієш зараз, але потім зрозумієш".

⁸ "Ти ніколи не помиєш мені ноги", - сказав Петро.

Ісус відповів: "Якщо не омию тебе, не матимеш частки зі Мною". ⁹ Симон Петро сказав Йому: "Господи, не тільки ноги мої, але й руки, і голову мою".

¹⁰ "Той, хто омився, - сказав йому Ісус, - не має потреби мити нічого, крім ніг, але він цілком чистий. Ти чистий, але не весь". ¹¹ Бо він знав, хто його зрадить. Ось чому він сказав: "Не всі ви чисті".

Миття ніг

¹² Коли Ісус умив їм ноги й одягнув верхній одяг, Він знову нахилився й промовив до них: "Чи знаєте, що Я вам

зробив? ¹³ Ви називаєте Мене Учителем і Господом - і правильно говорите, бо Я є тим, ким є. ¹⁴ Тож коли Я, Господь і Учитель ваш, умив вам ноги, то й ви повинні вмивати ноги один одному.

¹⁵ Бо Я дав вам приклад, щоб і ви чинили так, як Я вам учинив.

¹⁶ "Поправді кажу вам: слуга не більший від свого пана, і посланець не більший від того, хто його послав. ¹⁷ Якщо ви це знаєте, то ви блаженні, якщо виконуєте це.

Зрадили!

¹⁸ "Не про всіх вас говорю, бо знаю тих, кого Я вибрав. Але Писання має бути виконане:

**Той, хто їсть мій хліб, підняв на мене
п'яту свою.**

[Псалом 41:9].

¹⁹ Говорю вам тепер, перш ніж станеться, щоб, коли станеться, ви увірували, що Я - це Він. ²⁰ Істинно кажу вам: хто приймає кожного, кого Я послав, приймає Мене, а той, хто приймає Мене, приймає Того, Хто послав Мене". ²¹ Сказавши це, Ісус занепокоївся духом і засвідчив: "Істинно кажу вам, що один із вас видасть Мене". ²² Учні почали презиратися, не розуміючи, про кого саме Він говорить. ²³ Один з учнів, якого Ісус любив, лежав поруч з Ісусом. ²⁴ Симон Петро підійшов до нього, щоб з'ясувати, про кого він говорить. ²⁵ Тож він нахилився до Ісуса і запитав Його:

"Господи, хто це?" ²⁶ Ісус відповів: "Це той, кому я даю шматок хліба після того, як вмочу його". Вмочивши хліб, Він дав його Юді, синові Симона Іскаріота. ²⁷ Після того, як Юда з'їв хліб, до нього увійшов сатана. Ісус сказав йому: "Те, що ти робиш, роби швидко". ²⁸ Ніхто з тих, хто сидів за столом, не знав, чому Ісус сказав йому це. ²⁹ Оскільки Юда тримав мішок з грошима, дехто подумав, що Ісус сказав йому: "Купи, що нам потрібно на свято", або що він повинен віддати щось бідним. ³⁰ Отримавши шматок хліба, він одразу ж пішов. А вже була ніч.

Заперечення Петра передбачувані

³¹ Коли він відійшов, Ісус сказав: "Нині прославився Син Людський, і Бог прославився в Ньому. ³² Якщо Бог прославився в Ньому, то й Бог прославить Його в Собі, і прославить Його враз. ³³ Дітоньки, Я з вами ще трохи. Ви будете шукати Мене, і як Я сказав юдеям, так і вам кажу: "Куди Я йду, туди ви не можете прийти". ³⁴ "Я даю вам нову заповідь: Любіть один одного. Як Я полюбив вас, так і ви любіть один одного. ³⁵ По тому пізнають усі, що ви учні Мої, якщо будете любити один одного".

³⁶ "Господи, - запитав Його Симон Петро, - куди Ти йдеш?" Ісус відповів: "Туди, куди Я йду, ти не можеш іти за Мною зараз, але підеш пізніше".

³⁷ "Господи, - запитав Петро, - чому я не можу йти за Тобою зараз? Я душу свою

за тебе віддам". ³⁸ Ісус відповів:

"Віддаси своє життя за Мене? Істинно кажу вам: півень не заспіває, доки ви тричі не відречетесь від мене.

"Нехай ваші серця не тривожаться"

^{14:1} "Нехай серце ваше не тривожиться.

Вірте в Бога, вірте і в Мене. ² У домі Отця Мого багато кімнат. Коли б це було не так, чи сказав би Я вам, що йду приготувати вам місце? ³ Коли піду і приготую вам місце, то прийду знову і візьму вас до Себе, щоб і ви були, де Я. Ви знаєте дорогу, якою Я йду. ⁴ Ти знаєш дорогу туди, куди Я йду".

⁵ "Господи, - сказав Тома, - ми не знаємо, куди Ти йдеш. Звідки нам знати дорогу?"

⁶ Ісус сказав йому: "Я є дорога, істина і життя. Ніхто не приходить до Отця, як тільки через Мене. ⁷ Якщо знаєте Мене, то знатимете й Мого Отця. Віднині ти знаєш Його і бачив Його".

"...покажи нам Отця..."

⁸ "Господи, - сказав Пилип, - покажи нам Отця, і досить нам". ⁹ Ісус промовив до нього: "Невже Я весь цей час був між вами, а ти, Пилипе, не знаєш Мене? Хто бачив Мене, той бачив Отця. Як же ти можеш казати: "Покажи нам Отця"? ¹⁰ Хіба ви не вірите, що Я в Отці і Отець в Мені? Слова, які Я говорю вам, Я говорю не від Себе. Отець, що живе в мені, творить свої діла. ¹¹ Повірте Мені, що Я

в Отці і Отець у Мені. А якщо ні, то вірите через самі діла.

"Про що б ви не попросили в моє ім'я..."

¹² "Поправді кажу вам: хто вірує в Мене, той і діла, що Я чиню, чинитиме. І ще більші вчинить діла, ніж ці, бо Я йду до Отця. ¹³ Усе, що попросите в Моє ім'я, Я зроблю, щоб Отець прославився в Сині. ¹⁴ Коли попросите Мене про що-небудь в Моє ім'я, Я все зроблю.

Інший радник

¹⁵ "Якщо ви любите Мене, то будете дотримуватися Моїх заповідей. ¹⁶ І Я попрошу Отця, і Він дасть вам іншого Порадника, щоб перебував з вами повік.

¹⁷ Він є Дух істини. Світ не може Його прийняти, бо не бачить Його і не знає Його. Але ви знаєте Його, бо Він перебуває з вами і перебуватиме у вас.

¹⁸ "Я не залишу вас сиротами, Я йду до вас. ¹⁹ Через деякий час світ мене вже не побачить, але ви мене побачите. Тому що Я живу, ви теж будете жити. ²⁰ Того дня ви знатимете, що Я в Отці Моєму, ви в Мені, а Я у вас. ²¹ Хто має Мої заповіді і виконує їх, той любить Мене. А той, хто любить Мене, той буде любимий Моїм Отцем. І Я полюблю його і об'явлюся йому". ²² Юда (не Іскаріот) запитав Його: "Господи, як це Ти збираєшся об'явитися нам, а не світові?" ²³ Ісус відповів: "Хто любить Мене, той дотримає Моє слово. Отець Мій полюбить його, і ми прийдемо до нього, і станемо в нього домі. ²⁴ А хто

Мене не любить, той слів Моїх не дотримає. Слово, яке ви чуєте, не Моє, але від Отця, що послав Мене.²⁵ "Це Я вам говорив, поки перебуваю з вами.²⁶ Наставник же, Дух Святий, що Його Отець пошле в Моє ім'я, навчить вас усього і нагадає вам усе, що Я вам говорив.

Дар миру

²⁷ "Мир залишаю вам. Мир Мій даю вам. Я даю вам не так, як дає світ. Нехай ваше серце не тривожиться і не боїться.²⁸ Ви чули, що Я сказав вам: "Я йду і йду до вас". Якби ви любили Мене, то раділи б, що Я йду до Отця, бо Отець більший за Мене.²⁹ Я говорю вам тепер, перш ніж це станеться, щоб, коли це станеться, ви увірували.³⁰ Я не буду

більше говорити з вами, бо прийде володар світу. Він не має влади наді мною. ³¹ Навпаки, щоб світ знав, що Я люблю Отця, Я роблю так, як заповідав Мені Отець.

[Марка 14:26, "І, проспівавши гімн, вийшли вони на Оливну гору" - Можливо, сказано по дорозі на Оливну гору].

Істинна Лоза

^{15:1} "Я є правдива виноградина, а Отець Мій - Садівник. ² Усяку гілку в Мені, що не приносить плоду, Він відтинає, а кожну гілку, що приносить плід, Він підрізає, щоб вона приносила більше плоду. ³ Ви вже чисті через слово, яке Я вам сказав. ⁴ Залишайтеся в Мені, а Я в

вас. Як гілка не може сама приносити плоду, якщо не залишається на лозі, так і ви не можете, якщо не перебуваєте в Мені. ⁵ Я - лоза, а ви - гілки. Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той приносить багато плоду, бо без Мене нічого не можете робити. ⁶ Коли ж хто в Мені не перебуває, той відкидається, як гілля, і всихає. Збирають їх, кидають у вогонь, і вони згорають. ⁷ Якщо ви перебуваєте в Мені, і Мої слова перебувають у вас, просіть, чого хочете, і буде вам зроблено. ⁸ Цим прославиться Отець Мій, якщо ви принесете багато плоду і будете Моїми учнями.

Як полюбив мене Отець...

⁹ "Як Отець полюбив Мене, так і Я полюбив вас. Перебувайте в моїй

любіві. ¹⁰ Якщо ви будете дотримуватися Моїх заповідей, то перебуватимете в Моїй любові, як і Я дотримувався заповідей Отця Мого і перебуваю в Його любові. ¹¹ "Я сказав вам це, щоб радість Моя була у вас, і щоб ваша радість була повна. ¹² "Ось Моя заповідь: Любіть один одного, як Я полюбив вас. ¹³ Ніхто не має більшої від тієї любові, як хто душу свою покладе за друзів своїх. ¹⁴ Ви Мої друзі, якщо чините те, що Я вам заповідаю. ¹⁵ Я вже не називаю вас рабами, бо раб не знає, що робить його пан. Я назвав вас друзями, бо передав вам усе, що чув від Отця Мого. ¹⁶ Не ви Мене вибрали, а Я вас вибрав. Я вас поставив, щоб ви йшли і приносили плід, і щоб плід ваш залишився, щоб, чого б ви не попросили в Отця в Моє ім'я, Він дав

вам. ¹⁷ "Це те, що Я заповідаю вам:
Любіть один одного.

Ненависть до світу

¹⁸ "Якщо світ ненавидить вас,
зрозумійте, що він зненавидів Мене,
перш ніж зненавидів вас. ¹⁹ Якби ви
були від світу, світ любив би вас, як
своїх. Але через те, що ви не від світу,
але Я вибрав вас із нього, світ
ненавидить вас. ²⁰ Пам'ятайте слова, які
Я сказав вам: "Слуга не може бути
більшим за свого пана". Якщо Мене
переслідували, то переслідуватимуть і
вас. Якщо дотримали Моє слово,
дотримають і ваше. ²¹ Але все це
зроблять вам за ім'я Моє, бо не знають
Того, Хто Мене послав. ²² Якби Я не
прийшов і не промовив до них, вони не

були б винні в гріху. Тепер вони не мають виправдання за свій гріх. ²³ Хто ненавидить Мене, той ненавидить і Мого Отця. ²⁴ Якби Я не робив серед них діл, яких ніхто інший не робив, вони не були б винні в гріху. Тепер же вони побачили і зненавиділи і Мене, і Мого Отця. ²⁵ Але це сталося для того, щоб збулося те, що написано в їхньому законі:

Вони ненавиділи мене без причини.

[Псалми 35:19; 69:4; 109:3].

Служіння Святого Духа

²⁶ "Коли ж прийде Утішитель, Котрого Я пошлю вам від Отця - Духа істини, що від Отця походить, - Він засвідчить про Мене. ²⁷ І ви будете свідчити, бо ви

були зі Мною від початку. ^{16:1} "Це Я сказав вам, щоб ви не спіткнулися. ² Вас виженуть із синагог. Насправді, настане час, коли кожен, хто вб'є вас, буде думати, що служить Богові. ³ Вони чинитимуть це, бо не знають ні Отця, ні Мене. ⁴ Але Я сказав вам це, щоб, коли прийде їхній час, ви згадали, що Я сказав вам це. Я не говорив вам цього від початку, бо був з вами. ⁵ А тепер Я відходжу до Того, Хто послав Мене, і ніхто з вас не питає Мене: "Куди Ти йдеш?". ⁶ Але через те, що Я сказав вам це, смуток наповнив ваше серце. ⁷ А втім, правду кажу вам. Я йду для вашого блага, бо якщо не піду, то Порадник не прийде до вас. Якщо піду, то пошлю його до вас. ⁸ Коли він прийде, то переконає світ про гріх, праведність і суд: ⁹ Про гріх, бо в Мене

не вірять;¹⁰ про праведність, бо Я йду до Отця і ви Мене вже не побачите;¹¹ і про суд, бо засуджено володаря світу цього. ¹²"Я маю ще багато чого сказати вам, але тепер ви не можете цього знести. ¹³Коли ж прийде Дух істини, то наставить вас на всяку правду. Бо Він не буде говорити від Себе, але буде говорити все, що почує. Він також об'явить вам, що має статися. ¹⁴Він прославить Мене, бо візьме з того, що Моє, і об'явить вам. ¹⁵Все, що має Отець, - Моє. Тому я й сказав вам, що Він візьме з того, що Моє, і об'явить вам.

Від скорботи до радості

¹⁶ "Через деякий час ти мене більше не побачиш, а ще через деякий час ти мене побачиш".

¹⁷ Тоді деякі з Його учнів сказали один до одного: "Що це Він нам каже: "За малий час не побачите Мене, а за малий час побачите Мене" і "Тому що Я йду до Отця"?" ¹⁸ Вони кажуть: "Що це Він каже: "За якийсь час"? Ми не знаємо, про що він говорить".

¹⁹ Ісус знав, що вони хочуть Його запитати, і сказав їм: "Ви питаєте один одного про те, що Я сказав: "За малий час ви Мене не побачите, і за малий час побачите Мене"? ²⁰ Поправді кажу вам: ви будете плакати і ридати, а світ радітиме. Ви будете сумувати, але ваша печаль обернеться на радість. ²¹ Коли жінка народжує, їй боляче, бо прийшов її час. Але коли вона народила дитину,

вона вже не пам'ятає про страждання, бо радіє, що на світ з'явилася людина. ²² Так і ви зараз маєте скорботу. Але Я ще побачу вас. Ваші серця будуть радіти, і ніхто не забере у вас вашої радості. ²³ "Того дня ви не питатимете Мене ні про що. Істинно кажу вам: про що тільки попросите в Отця в Моє ім'я, дасть вам. ²⁴ Досі ви нічого не просили в Моє ім'я. Істинно кажу вам: Просіть і отримаєте. Просіть і отримаєте, щоб ваша радість була повна. ²⁵ "Я говорив вам це в переносному значенні. Наближається час, коли Я вже не буду говорити з вами образами, але скажу вам про Отця відверто. ²⁶ Того дня ви будете просити в Моє ім'я. А Я не кажу вам, що буду просити Отця від вашого імені. ²⁷ Бо Сам Отець любить вас, бо ви Мене полюбили і увірували, що Я від

Бога прийшов. ²⁸ Я походив від Отця і прийшов у світ. І знову залишаю світ і йду до Отця".

²⁹ Його учні сказали: "Подивіться, тепер Ти говориш прямо і не вживаєш ніяких образних слів. ³⁰ Тепер ми знаємо, що Ти все знаєш і не потребуєш, щоб Тебе хтось запитував. Тому ми віримо, що Ти прийшов від Бога". ³¹ Ісус відповів їм: "Тепер ви вірите? ³² Справді, настає і вже настала година, коли кожен з вас розійдеться по своїх домівках, і Мене одного залишите. Але Я не один, бо Отець зі Мною. ³³ Я сказав вам це, щоб у Мені ви мали мир. У цьому світі ви будете страждати. Будьте мужні! Я переміг світ".

126. Велика молитва Ісуса

Івана, розділ 17:1-26; А Ісус,
промовляючи це, поглянув на небо та й
промовив: "Отче, ось година настала.
Прослав Сина Твого, щоб Син
прославив Тебе,² бо Ти дав Йому владу
над усіма людьми, щоб Він дав життя
вічне всім, кого Ти дав Йому.³ Це
життя вічне, щоб пізнали Тебе, єдиного
істинного Бога, і того, кого Ти послав, -
Ісуса Христа.⁴ Я прославив Тебе на
землі, виконавши справу, яку Ти мені
доручив.⁵ Тепер, Отче, прослав мене в
Твоїй присутності тією славою, яку я
мав з Тобою ще до того, як світ існував.
⁶"Я відкрив Твоє ім'я людям, яких Ти
дав мені зі світу. Вони були Твої, Ти
дав їх Мені, і вони дотримали Твого
слова.⁷ Тепер вони знають, що все, що
ти дав мені, походить від тебе,⁸ бо я
передав їм слова, які ти дав мені. Вони

прийняли їх і достеменно знають, що Я походив від Тебе. Вони повірили, що Ти послав Мене. ⁹ "Я молюся за них. Я молюся не за весь світ, а за тих, кого Ти мені дав, бо вони Твої. ¹⁰ Все, що маю, - Твоє, і все, що маєш, - Моє, і Я в них прославляюся. ¹¹ Я вже не у світі, але вони у світі, а я йду до Тебе. Святий Отче, бережи їх ім'ям Твоїм, яке Ти дав мені, щоб вони були одно, як і ми одно. ¹² Коли я був з ними, я оберігав їх в ім'я Твоє, що дав мені. Я оберігав їх, і жоден з них не загинув, окрім сина погібелі, щоб збулося Писання. ¹³ Тепер я приходжу до вас і говорю це у світі, щоб у них сповнилася моя радість. ¹⁴ Я передав їм слово Твоє. Світ зненавидів їх, бо вони не від світу, як і Я не від світу. ¹⁵ Я молюся не про те, щоб Ти забрав їх зі світу, але щоб Ти

захистив їх від лукавого. ¹⁶ Вони не від світу, як і я не від світу.

¹⁷ Освятити їх правдою, бо Твоє слово є істина. ¹⁸ Як Ти послав Мене на світ, так і Я послав їх на світ. ¹⁹ Я освячую Себе за них, щоб і вони освятилися правдою.

Ісус молиться за всіх віруючих

²⁰ "Молюся не тільки за них, але й за тих, хто вірує в Мене через їхнє слово.

²¹ Нехай будуть усі одно, як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі. Нехай і вони будуть у нас, щоб світ увірував, що Ти послав Мене. ²² Я дав їм славу, яку Ти дав Мені, щоб вони були одно, як і ми одно.

²³ Я в них, а ти в мені, щоб були одно,

щоб світ пізнав, що ти мене послав і
полюбив їх, як мене полюбив. ²⁴ "Отче,
я хочу, щоб ті, кого ти дав мені, були зі
мною, де я є, щоб вони бачили мою
славу, яку ти дав мені, бо полюбив мене
ще перед створенням світу.

²⁵ Праведний Отче, світ не пізнав Тебе.
Я ж пізнав Тебе, і вони пізнали, що Ти
послав Мене. ²⁶ Я звіщав їм ім'я Твоє і
звіщатиму й надалі, щоб любов, якою
Ти полюбив мене, була в них, а я в
них".

127. Агонія в молитві

*Марка 14:32-42;*³² І прийшли вони на
місце, що зветься Гефсиманія, і сказав
Він Своїм учням: "Посидьте тут, поки Я
помолюся". ³³ Він узяв із Собою Петра,
Якова та Івана, а сам був дуже

засмучений і занепокоєний. ³⁴ Він сказав їм: "Я глибоко засмучений аж до смерті. Залишайтеся тут і не спите".

³⁵ Відійшовши трохи далі, впав на землю і молився, щоб, якщо можливо, минула від нього ця година. ³⁶ І сказав: "Авва, Отче! Тобі все можливо. Візьми цю чашу від мене. Але не те, що я хочу, а що Ти хочеш". ³⁷ І, прийшовши, знайшов їх, що спали. Він сказав Петрові: "Симоне, ти спиш? Чи не міг ти не спати хоча б годину?" ³⁸ Не спи і молися, щоб не впасти в спокусу. Дух хоче, а плоть немічна". ³⁹ Він знову пішов і молився, кажучи те саме. ⁴⁰ І знову прийшовши, знайшов їх сплячими, бо вони не могли зімкнути очей. Вони не знали, що йому сказати. ⁴¹ Тоді він прийшов втретє і сказав їм: "Ви все ще спите і відпочиваєте?"

Досить! Час прийшов. Бачите, Син Людський видається в руки грішників.
42 Вставайте, ходімо. Бачите, мій зрадник близько".

III. Суд, смерть і воскресіння Ісуса

128. Арешт

*Івана 18:1-14;*¹ Сказавши це, Ісус вийшов з учнями Своїми через долину Кідронську, де був сад, і ввійшов у нього з учнями Своїми. ² Юда, який зрадив Його, також знав це місце, бо Ісус часто зустрічався там зі своїми учнями. ³ Тож Юда взяв із собою воїнів та деяких чиновників від первосвящеників і фарисеїв і прийшов туди з ліхтарями, смолоскипами та зброєю.

⁴Тоді Ісус, знаючи все, що мало статися з Ним, вийшов і сказав їм: "Кого ви шукаєте?"

⁵"Ісус з Назарету", - відповіли вони. "Я - це Він", - сказав їм Ісус. Юда, який зрадив його, також стояв з ними.

[Ісус зрадив поцілунком, Лука, розділ 22: "47 Коли Він ще говорив, підійшов натовп, а чоловік, на ім'я Юда, один із Дванадцятьох, вів їх. Він підійшов до Ісуса, щоб поцілувати Його, 48 а Ісус запитав його: "Юдо, чи ти Сина Людського поцілунком зраджуєш?"].

⁶Коли Ісус сказав їм: "Я є Він", вони відступили назад і впали на землю. ⁷Тоді Він знову запитав їх: "Кого ви шукаєте?"

"Ісус з Назарету", - сказали вони. ⁸ "Я ж казав вам, що Я - це Він", - відповів Ісус. "Тож, якщо ви шукаєте Мене, відпустіть цих людей". ⁹ Це було для того, щоб виконати сказані ним слова: "Я не втратив жодного з тих, кого ти мені дав". ¹⁰ Тоді Симон Петро, який мав меч, вихопив його, вдарив слугу первосвященника і відтяв йому праве вухо. (Слугу того звали Малх).¹¹ Тоді Ісус сказав Петрові: "Сховай меч твого! Хіба Я не повинен пити чашу, яку дав Мені Отець?" ¹² Тоді загін воїнів, воєначальник та юдейські урядовці схопили Ісуса і зв'язали Його. ¹³ Спершу вони привели Його до Анни, бо він був тестем Каяфи, який того року був первосвященником. ¹⁴ Саме Кайяфа порадив юдеям, що краще, щоб один чоловік помер за весь народ.

129. Понтій Пілат

*Івана 18:15-40;*¹⁵ Симон Петро йшов за Ісусом разом з іншим учнем. Цей учень був знайомим первосвященика, тому він зайшов з Ісусом у двір первосвященика.¹⁶ Але Петро залишився стояти на вулиці біля дверей. Тоді інший учень, знайомий первосвященика, вийшов, поговорив з дівчиною, яка була сторожем, і ввів Петра всередину.

Перше заперечення Пітера

¹⁷ Тоді служниця, яка була швейцаром, запитала Петра: "Чи ти не один з учнів цього чоловіка?"

"Ні", - відповів він. ¹⁸ Слуги та чиновники розпалили вогнище, бо було холодно. Вони стояли і грілися, а Петро стояв поруч з ними, зігріваючись.

Слухання

¹⁹ Первосвященик розпитував Ісуса про Його учнів і про Його вчення. ²⁰ "Я відкрито говорив світові, - відповів йому Ісус. "Я завжди навчав у синагозі і в храмі, де збираються всі юдеї, і нічого не говорив таємно. ²¹ Чого ж ти Мене запитуєш? Запитайте тих, хто чув, що я їм говорив. Подивіться, вони знають, що я говорив". ²² Коли Він сказав ці слова, один з чиновників, що стояв поруч, вдарив Ісуса, кажучи: "Так Ти відповідаєш первосвященикові?".

²³ "Якщо Я сказав неправду, - відповів йому Ісус, - свідчи про неправду, а якщо правду, то за що ти Мене б'єш?"

²⁴ Тоді Анна послала Його зв'язаного до первосвященика Каяфи.

Друге і третє заперечення Петра

²⁵ А Симон Петро стояв і грівся. Вони запитали його: "Чи ти не один з Його учнів?"

Він заперечив це і сказав: "Я не такий".

²⁶ Один із слуг первосвященика, родич чоловіка, якому Петро відтяв вухо, запитав: "Хіба я не бачив тебе з ним у саду?" ²⁷ Петро знову заперечив. І тут прокукурикав півень.

Суд Пілата

²⁸ Потім вони повели Ісуса від Каяфи до палацу правителя. Був ранній ранок. Самі вони не увійшли до палати, бо інакше були б осквернені і не змогли б їсти Пасху. ²⁹ Тоді Пилат вийшов до них і запитав: "Яке звинувачення ви висуваєте проти цієї людини?" ³⁰ Вони відповіли йому: "Якби цей чоловік не був злочинцем, ми б не видали його тобі". ³¹ Пилат сказав їм: "Візьміть Його і судіть за своїм законом". "Ми не маємо права нікого засуджувати на смерть", - заявили юдеї. ³² Вони сказали це, щоб справдилися слова Ісуса про те, якою смертю Він має померти.

"Ти цар юдейський?"

³³ Тоді Пилат повернувся до штабу, покликав Ісуса і запитав Його: "Чи Ти Цар Юдейський?"

³⁴ Ісус відповів: "Ти сам про це запитуєш, чи тобі хтось розповів про мене?" ³⁵ "Я ж не юдей, чи не так?"

Пилат відповів. "Твій власний народ і первосвященики видали Тебе мені. Що ж ти вчинив?" ³⁶ "Моє Царство не від світу цього", - сказав Ісус. "Якби Моє Царство було від світу цього, то слуги Мої билися б, щоб Мене не видали юдеям. Але так є, що Царство Моє не від світу цього".

³⁷ "Значить, Ти - Цар?" запитав Пилат. "Ви кажете, що Я Цар, - відповів Ісус. "Я на те народився і на те прийшов у світ, щоб засвідчити правду. Кожен, хто є в істині, слухає мій голос". ³⁸ "А що таке істина?" - запитав Пилат.

Варавва

Сказавши це, Він знову вийшов до юдеїв і сказав їм: "Я не знаходжу підстав для звинувачення. ³⁹ У вас є звичай, що на Пасху я відпускаю вам одного в'язня. То чи хочете ви, щоб я відпустив вам юдейського царя?"

⁴⁰ Вони закричали у відповідь: "Не цього, а Варавву!" А Варавва був революціонером.

130. Вирок

*Івана 19:1-16;*¹ Тоді Пилат узяв Ісуса і наказав бити Його батою. ² І сплели воїни терновий вінець, і поклали Йому на голову, і зодягли Його в пурпурову одягу. ³ А вони все підходили до Нього

і кричали: "Радуйся, Царю
Юдейський!" - і били Його по обличчю.
⁴ Пилат знову вийшов надвір і сказав їм:
"Дивіться, я виводжу Його до вас, щоб
ви знали, що я не знаходжу підстав для
звинувачення Його". ⁵ Тоді вийшов Ісус
у терновому вінку і пурпуровому одязі.
Пилат сказав їм: "Ось ця людина!"
⁶ Первосвященики і служителі храму,
побачивши Його, закричали: "Розіпни!
Розіпни!" Пилат відповів: "Візьміть
Його і розіпніть самі, бо я не знаходжу
підстав для звинувачення". ⁷ "У нас є
закон, - відповіли йому юдеї, - і за цим
законом Він повинен померти, бо
назвався Сином Божим".
⁸ Коли Пилат почув цю заяву, він
злякався ще більше, ніж будь-коли.
⁹ Він повернувся до штабу і запитав
Ісуса: "Звідки Ти?". Але Ісус не дав

йому відповіді. ¹⁰ Тоді Пилат сказав Йому: "Ти відмовляєшся говорити зі мною? Хіба не знаєш, що я маю владу відпустити Тебе і владу розіп'яти?"

¹¹ "Ти не мав би наді Мною ніякої влади, - відповів йому Ісус, - якби вона не була дана тобі згори. Ось чому той, хто передав Мене тобі, має більший гріх".

¹² З цього моменту Пилат намагався відпустити Його. Але юдеї закричали: "Якщо ти відпустиш цього чоловіка, то ти не друг кесареві. Кожен, хто робить себе царем, виступає проти кесаря!"

¹³ Почувши ці слова, Пилат вивів Ісуса на вулицю. Він сів на місце судді на місці, яке називалося Кам'яною Мостовою (арамейською - *Габбата*).

¹⁴ Це був день підготовки до Пасхи, і

було близько полудня. Тоді Він сказав юдеям: "Ось ваш Цар!"

¹⁵ Вони кричали: "Заберіть його! Заберіть його! Розіпни Його!" Пилат сказав їм: "Царя вашого розп'ясти?" "У нас немає іншого царя, крім кесаря!" - відповіли первосвященики.

[Матвія 27:24,25;²⁴ Коли Пилат побачив, що нічого не виходить, а натомість починається бунт, він набрав води, умив руки перед натовпом і сказав: "Я не винен у крові цієї людини. Переконайтеся в цьому самі!"²⁵ Весь народ відповів: "Його кров на нас і на наших дітях!"].

¹⁶ Потім він віддав його на розп'яття.

131. Юда

Матвія 27:3-10;³ Тоді Юда, Його зрадник, побачивши, що Ісуса засуджено, сповнився каяття і повернув тридцять срібняків первосвященикам та старшим. ⁴ "Я згрішив, зрадивши невинну кров", - сказав він. "А нам що з того?" - казали вони. "Дивіться самі!" ⁵ І він кинув срібло в храм і пішов. А потім пішов і повісився. ⁶ Первосвященики взяли срібло і сказали: "Не можна вносити його в храмову скарбницю, бо це криваві гроші". ⁷ Вони порадилися і купили на нього гончарне поле як місце для поховання чужинців. ⁸ Тому це поле до сьогоднішнього дня називається "Поле крові". ⁹ Тоді збулося те, що було сказано через пророка Єремію:

Взяли вони тридцять срібняків, ціну
того, кому ціну встановили
ізраїльтяни,¹⁰ і віддали їх за гончарне
поле, як наказав мені Господь.

[Захарія 11:13].

132. Хрест

*Луки 23:26-43;*²⁶ Коли ж вели Його,
схопили Симона, киринеянина, що
йшов з села, і поклали на нього хрест,
щоб він ніс його за Ісусом.²⁷ За ним
ішов великий натовп людей, серед яких
були жінки, що оплакували Його і
плакали.

"...плачте за собою..."

²⁸ А Ісус, звернувшись до них,
промовив: "Дочки Єрусалиму, не

плачте за Мною, але плачте за собою та за дітьми вашими. ²⁹ Дивіться, настають дні, коли скажуть: "Блаженні жінки, що не мають дітей, утроби, що ніколи не родили, і груди, що ніколи не годували!" ³⁰ Тоді вони почнуть говорити горам: "Падайте на нас!" і пагорбам: "Покрийте нас!". ³¹ Бо якщо вони роблять це, коли дерево зелене, то що станеться, коли воно висохне?"

"Отче, прости їм..."

³² Двох інших - злочинців - також повели на страту разом з ним. ³³ Коли вони прибули на місце, яке називалося "Череп", вони розіп'яли Його там разом із злочинцями, одного праворуч, а іншого ліворуч. ³⁴ Тоді Ісус сказав: "Отче, прости

їх, бо не знають, що чинять". І вони розділили його одяг і кинули жереб.
³⁵ Народ стояв і дивився, і навіть начальники насміхалися: "Він рятував інших, нехай і себе врятує, якщо це Месія Божий, Обраний!". ³⁶ Воїни також насміхалися з Нього. Вони підійшли, запропонували йому кисле вино³⁷ і сказали: "Якщо ти Цар Юдейський, то спасися!". ³⁸ Над ним був напис: Це Цар Юдейський.

Розбійник на хресті

³⁹ Тоді один із злочинців, що висів там, почав викрикувати на нього образи: "Хіба ти не Месія? Врятуй себе і нас!"
⁴⁰ Але інший відповів, докоряючи йому: "Невже ти не боїшся Бога, якщо несеш таку саму кару?" ⁴¹ Нас карають

справедливо, бо ми отримуємо те, що заслужили за те, що зробили, а цей чоловік не зробив нічого поганого".

⁴² Тоді він сказав: "Ісусе, пом'яни мене, коли прийдеш у Царство Своє". ⁴³ А Він сказав йому: "Істинно кажу тобі, що сьогодні ж будеш зі Мною в раю".

133. Ісус і Марія

*Івана 19:25-27;*²⁵ Біля хреста Ісуса стояли Його мати, сестра Його матері, Марія, дружина Клопи, і Марія Магдалина. ²⁶ Побачивши матір і учня, якого Він любив, Ісус сказав матері: "Жінко, ось твій син". ²⁷ А до учня сказав: "Ось твоя мати". І з тієї години учень взяв її до себе додому.

134. Смерть Ісуса

*Матвія 27:45-56;*⁴⁵ Від полудня до третьої години пополудні по всій землі запанувала темрява. ⁴⁶ Близько третьої години дня Ісус закричав гучним голосом,

"Elí, Elí, lemá sabachtháni?"

тобто,

**"Боже мій, Боже мій, чому ти мене
покинув?"**

[Псалом 22:1].

⁴⁷ Почувши це, деякі з тих, що стояли, сказали: "Він кличе Іллю". ⁴⁸ Один з них одразу ж побіг, приніс губку, наповнив її кислим вином, надів на палицю і запропонував йому випити. ⁴⁹ Решта ж сказали: "Побачимо, чи прийде Ілля,

щоб його врятувати". ⁵⁰ Але Ісус знову закричав гучним голосом і віддав свій дух. ⁵¹ Раптом завіса святилища розірвалася надвоє зверху донизу, земля затряслася, а скелі розкололися.

⁵² Гроби також відкрилися, і багато тіл святих, що заснули, піднялися. ⁵³ І вийшли вони з гробів по воскресінні Його, увійшли до святого міста і багатьом явилися.

⁵⁴ Коли сотник і ті, що були з ним, які стерегли Ісуса, побачили землетрус і те, що сталося, вони жахнулися і сказали: "Воістину цей Чоловік був Син Божий!"

⁵⁵ Багато жінок, які слідували за Ісусом з Галілеї і доглядали за Ним, були там, спостерігаючи здалеку. ⁵⁶ Серед них були Марія Магдалина, Марія, мати Якова та Йосипа, а також мати синів Зеведея.

[Передбачено в Старому Завіті, Пс.22

"¹ Боже мій, Боже мій, чому ти покинув мене? Чому Ти так далеко від мого визволення і від слів мого стогону? ² Боже мій, вдень я волаю, але Ти не відповідаєш, вночі, але я не маю спокою. ³ Але Ти святий, на престолі на славу Ізраїля. ⁴ Наші предки уповали на Тебе, уповали, і Ти врятував їх. ⁵ Вони взивали до Тебе і були визволені; вони уповали на Тебе і не були зганьблені. ⁶ А я хробак, а не людина, зневажений людством і зневажений людьми.⁷ Кожен, хто бачить мене, насміхається наді мною, насміхається і хитає головою:

⁸ "Він покладається на Господа; нехай він його врятує;

нехай Господь його врятує, бо Він має насолоду від нього. Це ви вивели мене з утроби матері, приклавши до грудей моєї матері, щоб я був у безпеці. ¹⁰ Я був відданий Тобі при народженні; Ти був моїм Богом від утробы матері моєї. ¹¹ Не віддаляйся від мене, бо біда близько, а допомогти нікому. ¹² Багато биків оточують мене, сильні башанські бики оточують мене.

¹³ Вони роззявляють на мене пащі - леви, шматують і ревуть. ¹⁴ Я виливаюся, як вода, і всі кості мої роз'єднані, серце моє, як віск, тане в мені. ¹⁵ Сили мої висохли, як глина, і язик мій прилип до піднебіння мого. Ти поклав мене в порох смерті. ¹⁶ Бо пси обступили мене, згряя лиходіїв накинулася на

мене, прокололи мені руки й ноги.

¹⁷ Я можу порахувати всі мої кості,
люди дивляться і витріщаються на
мене.

¹⁸ Вони поділили між собою мою
одежу, і кидали жереб на мою одежу.

¹⁹ Але ти, Господи, не будь далеко.

Сила моя, прийди скоріше на
допомогу мені. ²⁰ Врятуй моє життя
від меча,

моє єдине життя від влади цих псів.

²¹ Врятуй мене від пащі лева,
від рогів диких волів.

Ти відповів мені! ²² Я звіщатиму ім'я

Твоє моїм братам і сестрам
, я прославлятиму Тебе на зборах.

²³ Ви, що боїтеся Господа,
прославляйте Його!

Всі ви, нащадки Якова, шануйте
Його!

**Всі ви, нащадки Ізраїля, шануйте
Його!**

**²⁴ Бо Він не погордував і не
зненавидів
мук пригноблених.**

**Він не ховав від нього обличчя свого
, але вислухав, коли він кликав до
нього про допомогу. ²⁵ Я буду хвалити
тебе у великому зібранні, і виконаю
обітниці мої перед тими, хто боїться
тебе.**

**²⁶ Смиренні будуть їсти і наситяться;
ті, що шукають Господа, будуть
прославляти Його.**

Нехай ваші серця живуть вічно!

**²⁷ Всі кінці землі згадають
і навернуться до Господа. І
вклоняться перед тобою всі роди
народів,**

²⁸ бо Господнє царство,

Він панує над народами. ²⁹ Всі, хто процвітає на землі, будуть їсти і вклоняться; всі, хто зійде до пороху, стануть перед ним на коліна - навіть той, хто не може зберегти своє життя. ³⁰ Їхні нащадки служитимуть йому; наступному поколінню розповідатимуть про Господа. ³¹ Вони прийдуть і сповістять про Його праведність; народові, який ще не народився, вони сповістять про те, що Він вчинив"].

135. Поховання

*Івана 19:31-42;*³¹ Оскільки це був день підготовки, юдеї не хотіли, щоб тіла залишалися на хресті в суботу (бо субота була особливим днем). Вони

попросили Пилата переламати чоловікам ноги і забрати їхні тіла.

³² Тож прийшли воїни і перебили ноги першому чоловікові і другому, який був розп'ятий разом з ним. ³³ Коли вони підійшли до Ісуса, то не стали ламати йому ноги, бо побачили, що він уже мертвий. ³⁴ Але один з воїнів простромив йому бік списом, і зразу ж потекла кров і вода. ³⁵ Той, хто це бачив, засвідчив, щоб і ви увірували. Свідчення його правдиве, і він знає, що говорить правду. ³⁶ Бо це сталося на те, щоб збулося Писання:

Жодна з його кісток не буде зламана.

[Вих.12:46; Пс.34:20].

³⁷ Крім того, в іншому місці Писання сказано:

**Вони подивляться на того, кого
прокололи.**

[Зах. 12:10; Пс. 22:16,17].

³⁸ Після цього Йосип з Ариматеї, який був учнем Ісуса, але таємно, через страх перед юдеями, попросив Пилата дозволити йому забрати тіло Ісуса.

Пилат дав йому дозвіл, і він прийшов і забрав тіло Ісуса. ³⁹ Прийшов також Никодим (який раніше приходив до нього вночі), принісши суміш із сімдесяти п'яти фунтів смирни та алое.

⁴⁰ Вони взяли тіло Ісуса і загорнули його в лляне полотно з пахучими пахощами, згідно з юдейським поховальним звичаєм. ⁴¹ На місці, де його розіп'яли, був сад. У саду була нова гробниця, в яку ще нікого не клали. ⁴² Ісуса поклали туди, бо в юдеїв

був день підготовки до поховання, а гробниця була поруч.

[Передбачено в Старому Завіті,
Ісаія 53:1-12

"Хто повірив тому, що ми чули? І кому відкрилася рука Господня? ² Він виріс перед ним, як молода рослина, як корінь із сухої землі. Він не мав ні вражаючої форми, ні величі, щоб ми дивилися на нього, ні вигляду, щоб ми його бажали. ³ Він був зневажений і відкинутий людьми, людина страждання, яка знала, що таке хвороба. Він був як той, від кого люди відверталися; його зневажали, і ми не цінували його. ⁴ Але Він сам ніс наші хвороби, ніс наші болі, а ми, в свою чергу, вважали Його пронизаним, враженим Богом і

стражденним. ⁵ Але Він був
пронизаний через наш бунт,
розчавлений через наші беззаконня;
покарання за наш спокій було на
Ньому, і ми зцілилися Його ранами.

⁶ Всі ми заблукали, як вівці, всі ми
звернули на свою дорогу,
і Господь покарав Його
за беззаконня всіх нас. ⁷ Він був
гноблений і страждав
, але не відкривав своїх уст.

Як ягня, що
його
вели на заклання
, і як вівця, що мовчала перед
стригальниками, Він не відкривав
уст своїх.

⁸ Його забрали через утиски та осуд, а
хто думав про його долю?
Бо він був відрізаний від землі

живих, він був уражений через повстання мого народу.⁹ Йому призначено було могилу з нечестивими, а він по смерті був з багатцем, бо не чинив насильства і не говорив неправди.¹⁰ І все ж Господу було вгодно жорстоко його покарати. Коли ви принесете його в жертву за провину, він побачить своє насіння, він продовжить свої дні, і його рукою буде виконано Господнє благовоління.

¹¹ Після мук своїх він побачить світло і буде задоволений. Своїм знанням праведний слуга Мій багатьох виправдає, а провини їхні понесе на собі

¹² Тому дам йому багатьох як частку, а сильних прийме як здобич, бо він

**добровільно пішов на смерть і був
зарахований до бунтівників
, але поніс на собі гріх багатьох і
заступився за бунтівників".**

136. Наймання охоронців

*Матвія 27:62-66;*⁶² Наступного дня, що настав після дня приготування, первосвященики та фарисеї зібралися перед Пилатом⁶³ і сказали: "Пане, ми пам'ятаємо, що цей обманщик, коли був ще живий, сказав: "По трьох днях воскресну".⁶⁴ Тож накажи, щоб гріб був під охороною до третього дня. Інакше учні Його можуть прийти, вкрасти Його і сказати народу: "Він воскрес із мертвих", і останній обман буде гіршим за перший".

⁶⁵ "Візьміть варту, - сказав їм Пилат.
"Ідіть і захистіть її так, як ви вмієте".
⁶⁶ Вони пішли і захистили гробницю,
поклавши печатку на камінь і
виставивши варту.

137. Воскресіння

*Івана 20:1-29;*¹ У перший день тижня
Марія Магдалина прийшла до гробу
рано, коли ще було темно. Вона
побачила, що камінь з гробу відвалили.
² Тоді вона побігла до Симона Петра та
іншого учня, якого любив Ісус, і сказала
їм: "Вони вийняли Господа з гробу, і ми
не знаємо, куди вони Його поклали!"
³ Тоді Петро з іншим учнем вийшли на
вулицю і попрямували до гробу. ⁴ Вони
бігли разом, але другий учень
випередив Петра і першим дістався до

гробу. ⁵ Нахилившись, він побачив, що там лежать лляні плащаниці, але не увійшов всередину. ⁶ Тоді, слідом за ним, прийшов і Симон Петро. Він увійшов до гробу і побачив, що там лежать лляні плащаниці. ⁷ Обгортка, що була на голові Ісуса, не лежала разом з полотном, а була складена в окремому місці. ⁸ Інший учень, який першим дійшов до гробу, також увійшов до нього, побачив і увірував. ⁹ Бо вони ще не розуміли Писання, що Він має воскреснути з мертвих. ¹⁰ Тоді учні повернулися до місця, де вони зупинилися.

Ісус з'являється Марії Магдалині

¹¹ А Марія стояла біля гробу і плакала. Плачучи, вона нахилилася, щоб

зазирнути в гріб. ¹² Вона побачила двох ангелів у білому, які сиділи на місці, де лежало тіло Ісуса, один біля голови, а другий біля ніг. ¹³ Вони запитали її: "Жінко, чому ти плачеш?". "Тому що забрали мого Господа, - відповіла вона їм, - і я не знаю, куди вони його забрали". ¹⁴ Сказавши це, вона обернулася і побачила Ісуса, який стояв там, але вона не знала, що це був Ісус. ¹⁵ "Жінко, - сказав їй Ісус, - чого ти плачеш? Кого ти шукаєш?" Припустивши, що це був садівник, вона відповіла: "Учителю, якщо ти забрав його, скажи мені, де ти його поклав, і я заберу його". ¹⁶ Ісус сказав їй: "Маріє". Обернувшись, вона сказала йому арамейською: "*Раббоні!*" - що означає "Учителю". ¹⁷ "Не чіпляйся до Мене, - сказав їй Ісус, - бо Я ще не вознісся до

Отця. Але йди до Моїх братів і скажи їм, що Я возношуся до Отця Мого і Отця вашого, до Бога Мого і Бога вашого".

¹⁸ Марія Магдалина пішла і сповістила учням: "Я бачила Господа!" І розповіла їм, що Він сказав їй.

Ісус з'являється учням

¹⁹ Коли настав вечір першого дня тижня, учні зібралися разом, зачинивши двері, бо боялися юдеїв. Ісус прийшов, став серед них і промовив до них: "Мир вам!". ²⁰ Сказавши це, Він показав їм свої руки і бік. І зраділи учні, побачивши Господа. ²¹ Ісус знову промовив до них: "Мир вам! Як Отець послав Мене, так і Я вас посилаю".

²² Сказавши це, Він дихнув на них і

промовив: "Прийміть Духа Святого.
²³ Якщо кому прощаєте гріхи, то прощаються їм; якщо кому затримуєте гріхи, то затримуються".

Ісус з'являється Томі

²⁴ Але Тома (званий "Близнюк"), один з Дванадцяти, не був з ними, коли прийшов Ісус. ²⁵ Тож інші учні казали йому: "Ми бачили Господа!" Він же сказав їм: "Якщо не побачу рани від цвяхів на руках Його, і не вкладу пальця мого в рану від цвяхів, і не вкладу руки моєї в бік Його, то не повірю". ²⁶ Через тиждень учні знову були вдома, і Фома був з ними. Хоча двері були замкнені, Ісус увійшов, став між ними і сказав: "Мир вам". ²⁷ Потім промовив до Томи: "Поклади свій

палець сюди і подивись на мої руки.
Простягни руку і вклади її в мій бік. Не
будь невірним, але віруй". ²⁸ Тома
відповів йому: "Господь мій і Бог мій!"
²⁹ Ісус сказав: "Тому що ти побачив
Мене, ти увірував. Блаженні ті, що не
бачили й увірували".

138. Підкуп охоронців

*Матвія 28:11-15;*¹¹ Коли вони йшли,
деякі з вартових увійшли в місто і
доповіли первосвященикам про все, що
сталось. ¹² Після того, як священики
зібралися зі старійшинами і узгодили
план, вони дали воїнам велику суму
грошей¹³ і сказали їм: "Скажіть так:
"Учні Його прийшли вночі і вкрали
Його, коли ми спали". ¹⁴ Якщо це дійде
до вух правителя, ми розберемося з ним

і вбережемо вас від неприємностей".

¹⁵ Вони взяли гроші і зробили так, як їм було наказано, і ця історія поширюється серед єврейського народу донині.

139. Емаус

Лука 24:13-35; Тепер¹³ Того ж дня двоє з них прямували до села, що називалося Емаус, яке знаходилося приблизно за сім миль від Єрусалиму. ¹⁴ Разом вони обговорювали все, що сталося. ¹⁵ І поки вони обговорювали і сперечалися, наблизився Сам Ісус і почав йти разом з ними. ¹⁶ Але вони не могли Його впізнати. ¹⁷ Тоді Він запитав їх: "Що це за суперечка, яку ви маєте між собою, коли йдете?". Вони зупинилися і виглядали пригніченими. ¹⁸ Той, на ім'я Клеопа, відповів Йому: "Невже Ти

єдиний гість в Єрусалимі, який не знає, що сталося в ньому цими днями?"

¹⁹ "Що саме?" - запитав він їх. Вони ж сказали йому: "Про Ісуса з Назарету, що був пророком сильним у ділі та слові перед Богом і всім народом,²⁰ і про те, як наші первосвященики та начальники видали Його на смерть, і розіп'яли Його. ²¹ Але ми сподівалися, що він був тим, хто мав викупити Ізраїль. Крім того, вже третій день, як все це сталося. ²² Більше того, деякі жінки з нашої групи вразили нас. Вони рано прийшли до гробниці²³ і, не знайшовши його тіла, повідомили, що бачили видіння ангелів, які сказали, що він живий. ²⁴ Деякі з тих, хто був з нами, пішли до гробу і знайшли його, як і говорили жінки, але не побачили його". ²⁵ Він сказав їм: "Які ж ви

нерозумні, і як повільно вірите всьому, що говорили пророки! ²⁶ Хіба не треба було Месії постраждати від цього і ввійти у славу Свою?" ²⁷ І, почавши від Мойсея та всіх пророків, витлумачив їм те, що про Себе в усьому Писанні говорилося. ²⁸ Вони наблизилися до села, куди йшли, і Він створив враження, що збирається йти далі.

²⁹ Але вони просили Його: "Залишся з нами, бо вже майже вечір, а день майже закінчився". Тож він зайшов до них, щоб залишитися з ними.

³⁰ Коли ж Він присів з ними за столом, узяв хліб, поблагословив, переломив і подав їм. ³¹ Тоді очі їхні відкрилися, і вони впізнали Його, але Він зник з очей їхніх. ³² Вони ж говорили один до одного: "Чи не палали в нас серця, коли Він розмовляв з нами в дорозі і

пояснював нам Писання?" ³³ Тієї ж години вони встали і повернулися до Єрусалиму. Вони знайшли Одинадцятьох і тих, що були з ними, зібраних разом, ³⁴ які сказали: "Господь воістину воскрес і явився Симонові!". ³⁵ Тоді вони почали розповідати про те, що сталося в дорозі, і про те, як Він об'явився їм під час ламання хліба.

140. Біля Галілейського моря

Івана 21:1-25; Після цього Ісус знову об'явився Своїм учням біля Тиверіадського моря. Він об'явив себе таким чином: ² Симон Петро, Фома (званий "Близнюк"), Нафанаїл з Кани Галілейської, сини Зеведея та двоє інших учнів були разом.

³ "Я йду на риболовлю", - сказав їм Симон Петро. "Ми йдемо з тобою", - відповіли вони йому. Вони вийшли і сіли в човен, але тієї ночі нічого не впіймали.

⁴ На світанку Ісус стояв на березі, але учні не знали, що це був Ісус. ⁵ "Друзі, - звернувся до них Ісус, - чи немає у вас риби?" "Ні", - відповіли вони.

⁶ "Закиньте сітку на правий бік човна, - сказав їм Ісус, - і знайдете рибу". Вони так і зробили, але через велику кількість риби не змогли її витягнути.

⁷ Учень, якого любив Ісус, сказав Петрові: "Це Господь!" Почувши, що це Господь, Симон Петро обв'язав себе верхнім одягом (бо він його зняв) і пірнув у море. ⁸ Оскільки вони були недалеко від берега (близько ста ярдів),

інші учні припливли на човні, тягнучи за собою сіті, повні риби.

⁹ Коли вони вийшли на сушу, то побачили багаття, на якому лежала риба і хліб. ¹⁰ "Принесіть трохи риби, яку ви щойно впіймали", - сказав їм Ісус.

¹¹ Симон Петро піднявся і витягнув на берег сітку, повну великих рибин - 153 штуки. Незважаючи на те, що їх було так багато, сітка не порвалася.

¹² "Прийдіть і поснідайте", - сказав їм Ісус. Ніхто з учнів не наважився запитати Його: "Хто Ти?", бо знали, що це Господь. ¹³ Ісус підійшов, взяв хліб і дав їм. Так само Він вчинив і з рибою.

¹⁴ Це був третій раз, коли Ісус з'явився учням після того, як воскрес із мертвих.

Ісус прощає Петра

¹⁵ Коли вони поснідали, Ісус запитав Симона Петра: "Симоне, сину Йонин, чи любиш ти Мене більше за них?" "Так, Господи, - відповів той, - ти знаєш, що я люблю тебе". "Паси ягнят Моїх", - сказав він йому. ¹⁶ Вдруге запитав його: "Симоне, сину Йонин, чи любиш ти Мене?" "Так, Господи, - відповів той, - ти знаєш, що я люблю Тебе". "Паси моїх овець", - сказав він йому. ¹⁷ Він запитав його втретє: "Симоне, сину Йонин, чи любиш ти Мене?" Петро засмутився, що Ісус запитав його втретє: "Ти любиш мене?". Він відповів: "Господи, Ти все знаєш, Ти знаєш, що я люблю Тебе". "Паси моїх овець", - сказав Ісус. ¹⁸ "Істинно кажу тобі: коли ти був молодий, то підв'язував свій пояс і ходив, куди хотів. А як постарієте, то простягнете

руки ваші, і хтось інший зв'яже вас і понесе, куди ви не хочете йти". ¹⁹ Він сказав це, щоб показати, якою смертю Петро прославить Бога. Сказавши це, він сказав йому: "Іди за мною".

А як щодо Джона?

²⁰ Петро обернувся і побачив учня, якого Ісус любив і який йшов за ними, того самого, що притулився до Ісуса під час вечері і запитав: "Господи, хто ж той, що зрадить Тебе?". ²¹ Побачивши його, Петро запитав Ісуса: "Господи, що з ним робити?" ²² "Якщо Я хочу, щоб він залишився, аж поки прийду, - відповів Ісус, - то що тобі до того? А тобі - йди за Мною". ²³ Так серед братів і сестер поширилася чутка, що цей учень не помре. Але Ісус не сказав

йому, що він не помре, а сказав: "Якщо Я хочу, щоб він залишився, аж поки прийду, то що тобі до того?". ²⁴ Це той самий учень, який свідчить про ці речі і який їх записав. Ми знаємо, що його свідчення правдиві. ²⁵ І є також багато інших речей, які зробив Ісус, які, якби кожну з них записати, я думаю, що навіть сам світ не зміг би вмістити книги, які були б написані.

141. Мета Євангелій

*Івана 20:30-31;*³⁰ Ісус здійснив багато інших знамень у присутності Своїх учнів, про які не написано в цій книзі.

³¹ Але вони написані для того, щоб ви повірили, що Ісус є Месія, Син Божий, і щоб, повіривши, ви могли мати життя в Його ім'я.

142. Велике доручення

Матвія 28:16-20;¹⁶ Одинадцять учнів вирушили до Галілеї, на гору, куди вказав їм Ісус. ¹⁷ Побачивши Його, вони вклонилися, але деякі засумнівалися. ¹⁸ Ісус наблизився і промовив до них: "Дана Мені всяка влада на небі й на землі. ¹⁹ Тож ідіть, і навчіть всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа,²⁰ навчаючи їх зберігати все, що Я вам заповідав. І пам'ятайте, що Я з вами по всі дні до кінця віку".

[Передбачено в Старому Завіті,

Ісаї 49:1-7:

**¹ Береги і острови, слухайте мене,
далекі народи, зверніть увагу.**

Господь покликав мене ще до того,

як я народився.

**Він покликав мене, коли я був ще в
утробі матері моєї.² Він зробив мої
слова гострим мечем, сховав мене в
тіні своєї руки. Він зробив мене, як
вігострену стрілу, і сховав мене в
сагайдаку Своєму.³ Він сказав мені:**

**"Ти мій слуга, Ізраїлю, в тобі Я
прославлюся".⁴ Але я сам сказав:**

**Даремно я трудився, даремно й
марно силу свою витрачав, а
виправдання моє в Господа, і**

**нагорода моя в Бога мого.⁵ А тепер,
говорить Господь, що вчинив мене
від утроби матері на раба Свого, щоб
повернути до Нього Якова, щоб**

**Ізраїль зібрався до Нього, бо я
вшанований в очах Господніх, і Бог
мій - моя сила, -**

⁶ Він каже: "Не досить тобі бути Моїм

слугою, щоб підняти племена Якова та відновити Ізраїлевих захисників.

Я також зроблю тебе світлом для народів, щоб ти був Моїм спасінням аж до краю землі".⁷ Так говорить

Господь, Відкупитель Ізраїля, його Святий, до того, кого зневажають, до того, кого ненавидять люди, до слуги володарів: "Царі побачать, князі встануть, і всі вклоняться перед Господом, вірним, Святим Ізраїлевим, що вибрав тебе".

143. Вознесіння

*Дії 1:3 -11;*³ Після того, як він постраждав, він також показав їм себе живим, з багатьма переконливими доказами, з'являючись їм протягом

сорока днів і розповідаючи про Царство Боже. Святий Дух обіцяв

⁴ Перебуваючи з ними, Він наказав їм не виходити з Єрусалиму, але чекати на обітницю Отця. "Про яку, - сказав Він, - ви чули, як Я говорив вам:⁵ бо Іван хрестив водою, а ви за кілька днів будете хрещені Духом Святим".

⁶ І, зійшовшись, вони запитали Його: "Господи, чи в цей час Ти відновлюєш Царство Ізраїлеві?" ⁷ Він же промовив до них: "Не вам знати часів та періодів, що Отець постановив Своєю владою, але ви приймете силу, коли зійде на вас Дух Святий. ⁸ Але ви приймете силу, коли зійде на вас Дух Святий, і будете Моїми свідками в Єрусалимі, і по всій Юдеї та Самарії, і аж до краю землі".

⁹ Сказавши це, Він піднявся, як вони дивилися, і хмара забрала Його з-перед

їхніх очей. ¹⁰ Коли Він ішов, вони дивилися на небо, аж раптом двоє чоловіків у білому одязі стали біля них. ¹¹ Вони сказали: "Галилеяни, чого ви стоїте і дивитеся на небо? Той самий Ісус, що був узятий від вас на небо, прийде так само, як ви бачили, як Він ішов на небо".

144. Святий Дух

*Дії 2:1-47;*¹ Коли настав день П'ятидесятниці, вони були всі разом в одному місці. ² Раптом з неба почувся шум, схожий на сильний вітер, і він наповнив увесь дім, де вони перебували. ³ Вони побачили язики, схожі на полум'я вогню, які розділилися і поклалися на кожного з них. ⁴ Тоді всі вони сповнилися Святим Духом і

почали говорити різними мовами, як їм давав Дух.

⁵ В Єрусалимі перебували юдеї, побожні люди з усіх народів під небом.

⁶ Коли пролунав цей звук, зійшовся натовп і розгубився, бо кожен почув, що вони говорять своєю мовою. ⁷ Вони були вражені і дивувалися, кажучи:

"Погляньте, хіба всі ці, що говорять, не галілеяни? ⁸ Як це так, що кожен з нас

чує їх рідною мовою? ⁹ Парфяни, мідяни, еламіти; ті, що живуть у

Месопотамії, в Юдеї та Каппадокії, Понті та Азії,¹⁰ Фригії та Памфілії,

Єгипті та частинах Лівії біля Кірени; приїжджі з Риму (як юдеї, так і

навернені),¹¹ критяни та араби - ми

чуємо, як вони сповіщають про величні діла Божі нашими рідними мовами".

¹² Всі вони були вражені і спантеличені,

кажучи один одному: "Що це означає?".

¹³ Але дехто насміхався і казав: "Вони сп'яніли від нового вина".

Петро проповідує

¹⁴ Петро встав з Одинадцятьма, підвищив голос і промовив до них: "Брати юдеї та всі мешканці Єрусалиму, нехай буде вам відомо, і слухайте мої слова. ¹⁵ Бо ці люди не п'яні, як ви гадаєте, бо зараз лише дев'ята година ранку. ¹⁶ Навпаки, це те, що було сказано через пророка Йоїла:

¹⁷ І буде в останні дні, говорить Бог, що Я виллю Духа Свого на всіх людей, і будуть пророкувати сини ваші та дочки ваші, і юнаки ваші будуть бачити видіння, а старі ваші

будуть бачити сни. ¹⁸ Навіть на рабів
Своїх виллю Я Духа Свого в ті дні, на
чоловіків і жінок, і вони будуть
пророкувати.

¹⁹ Я покажу чудеса на небі вгорі, а
знаки на землі внизу: кров, і вогонь, і
хмару диму. ²⁰ Сонце обернеться в
темряву, а місяць у кров
перед тим, як прийде великий і
славний день Господній. ²¹ Тоді
кожен, хто покличе
покличе ім'я Господнє, врятується.

[Йоїл 2:28-32].

²² "Ізраїльтяни, послухайте ці слова:
Цей Ісус із Назарету був чоловік,
засвідчений вам Богом чудесами та
знаменнями, що їх Бог чинив між вами
через Нього, як ви самі знаєте. ²³ Хоч
Він був виданий на розп'яття згідно з

Божим планом і передбаченням, ви використали беззаконників, щоб прибити Його до хреста і вбити. ²⁴ Бог же воскресив Його, припинивши смертні муки, бо смерть не могла Його втримати. ²⁵ Бо Давид говорить про нього:

Я бачив Господа завжди перед собою;

бо Він праворуч мене,

**я не захитаюся. ²⁶ Тому радіє серце
моє, і веселиться язик мій.**

І тіло моє в надії спочиває,

**²⁷ бо Ти не покинеш мене в Аїді і не
даси святому Твоєму бачити тління.**

**²⁸ Ти відкрив мені шляхи життя, ти
наповниш мене радістю
у Твоїй присутності.**

[Псалом 16:8-11].

²⁹ "Брати і сестри, я можу з упевненістю говорити вам про патріарха Давида: він і помер, і похований, і його могила донині з нами. ³⁰ Оскільки він був пророком, то знав, що Бог дав йому клятву посадити на свій престол одного зі своїх нащадків. ³¹ Бачачи, що має статися, він говорив про воскресіння Месії: Він не був покинутий в Аїді, і плоть Його не зазнала тління.

³² "Бог воскресив цього Ісуса, і ми всі є свідками цього. ³³ Тому, як Він був піднесений праворуч Бога і прийняв від Отця обіцяного Святого Духа, Він вилив те, що ви бачите і чуєте. ³⁴ Бо не Давид вознісся на небо, але Він сам говорить:

**Господь сказав моєму Господеві,
"Сядь праворуч Мене³⁵ , аж поки не**

**покладу ворогів Твоїх до підніжжя
ніг Твоїх".**

[Псалом 110:1].

³⁶ "Тож нехай увесь Ізраїлів дім знає з певністю, що Бог зробив цього Ісуса, якого ви розіп'яли, і Господом, і Месією".

Покайтеся і охрестіться!

³⁷ Почувши це, вони були пронизані в саме серце і сказали Петру та іншим апостолам: "Брати, що нам робити?"

³⁸ Петро відповів: "Покайтеся та охрестіться всі в ім'я Ісуса Христа на прощення ваших гріхів, і ви приймете дар Святого Духа. ³⁹ Бо обітниця ця для вас, і для дітей ваших, і для всіх, хто далеко, скільки покличе Господь, Бог

наш". ⁴⁰ Багато інших слів він свідчив і сильно закликав їх, кажучи: "Спасайтесь від цього розбещеного роду!". ⁴¹ Тож ті, хто прийняв його послання, охрестилися, і в той день до них додалося близько трьох тисяч осіб.

Церковна спільнота

⁴² Вони присвятили себе навчанню апостолів, спілкуванню, ламанню хліба та молитві. ⁴³ Всі були сповнені благоговіння, а через апостолів відбувалося багато чудес і знамень.

⁴⁴ Тепер усі віруючі були разом і мали все спільне. ⁴⁵ Вони продавали свої маєтки і майно, а виручені гроші роздавали всім, хто мав потребу.

⁴⁶ Щодня вони присвячували себе спільним зібранням у храмі, а хліб

розносили по домівках. Вони їли їжу з радісним і щирим серцем,⁴⁷ прославляючи Бога і насолоджуючись прихильністю всього народу. Щодня Господь поповнював їх число тими, хто спасався.

145. Сім літер

1 Об'явлення Ісуса Христа, яке Бог дав йому, щоб показати своїм слугам, що незабаром має відбутися. Він сповістив про це, пославши свого ангела до раба свого Івана,² який свідчив про слово Боже і про свідчення Ісуса Христа, що б він не бачив. ³ Блаженний той, хто читає вголос слова цього пророцтва, і блаженні ті, хто слухає слова цього

пророцтва і зберігає написане в ньому,
бо час його близький.

⁴ Іван: До семи азійських церков.
Благодать і мир вам від Того, хто є, і
хто був, і хто прийде, і від семи духів
перед престолом Його,⁵ і від Ісуса
Христа, вірного свідка, Первенця з
мертвих і Владики царів земних. Тому,
що любить нас і визволив нас від гріхів
наших Кров'ю Своєю,⁶ і зробив нас
Царством, священиками Свого Бога і
Отця, - Йому слава і влада на віки віків.
Амінь.

**⁷ Погляньте, він іде на хмарах,
і кожне око його побачить,
навіть ті, що прокололи Його.
І всі племена земні
будуть плакати над ним.**

[Мт.24:30; Мк.13:26; Лк.21:27].

Так і буде. Амінь.

⁸ "Я є Альфа і Омега, - говорить
Господь Бог, - Той, хто є, хто був і хто
прийде, Вседержитель".

Бачення Івана про Ісуса

⁹ Я, Іван, ваш брат і співучасник у
скорботі, царстві та витривалості, що в
Ісусі, був на острові, що зветься
Патмос, через слово Боже та свідчення
Ісуса. ¹⁰ Я був у Дусі Господньому в
день Господній, і почув за собою голос
гучний, немов сурма¹¹ , що говорив,

"Напишіть на сувої те, що побачите, і
пошліть до семи церков: Ефес, Смирну,

Пергам, Солунь, Фіатіру, Сарди,
Філадельфію та Лаодикію".

¹² Тоді я обернувся, щоб побачити, чий то голос до мене промовляє.

Обернувшись, я побачив сім золотих світильників,¹³ а між світильниками стояв один, подібний до Сина

Людського, одягнений у ризу і з золотим поясом, оперезаним навколо грудей. ¹⁴ Волосся на голові Його було біле, як вовна, - біле, як сніг, а очі Його - як полум'я вогненне. ¹⁵ Ноги Його були немов чиста бронза, що її виплавляють у горнилі, а голос - немов шум води, що дзюркоче. ¹⁶ У правиці його було сім зірок, а з уст його виходив гострий двосічний меч, і обличчя його сяяло, як сонце в повній силі.

¹⁷ Коли я побачив його, то впав до його ніг, як мертвий. Він поклав на мене правицю свою і промовив: "Не бійся. Я є Перший і Останній,¹⁸ і Живий. Я був мертвий, але ось Я живий на віки віків, і маю ключі від смерті та Аїду. ¹⁹ Тому напишіть, що ви бачили, що є і що буде після цього. ²⁰ Таємниця семи зірок, які ви бачили в моїй правиці, і семи золотих світильників ось у чому: Сім зірок - це ангели семи церков, а сім світильників - це сім церков.

Сім літер

Лист до Ефесу

2 "Напиши до ангела церкви в Ефесі: Так говорить Той, що тримає сім зірок у правиці Своїй і ходить між сімома

золотими світильниками: ² Знаю твої діла, твою працю й твою витривалість, і що ти не можеш терпіти злих людей. Ти випробовував тих, що називають себе апостолами, а не є ними, і знайшов, що вони брехуни. ³ Знаю, що ви витривали і зносили злигодні за Моє ім'я, і не втомилися. ⁴ Але ось що Я маю проти вас: Ви покинули ту любов, яку мали спочатку. ⁵ Тож згадай, як низько ти впав, покайся і роби те, що робив спершу. А якщо ні, то прийду до тебе і зніму твого світильника з місця, де він стоїть, якщо не покаєшся. ⁶ Але ви маєте це: Ти ненавидиш звичаї миколаїтів, які ненавиджу і я.

⁷ "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам. Тому, хто перемагає, дам

право їсти з дерева життя, що в раю
Божому.

Лист до Смирни

⁸ "Напиши до ангела Смирнської церкви: Так говорить Перший і Останній, Той, що був мертвий і воскрес:⁹ Знаю ваші убогість і бідність, але ви багаті. Знаю наклепи тих, що кажуть, ніби вони юдеї, а насправді не юдеї, а синагога сатанинська. ¹⁰ Не бійтеся того, що вам доведеться пережити. Дивіться, диявол збирається кинути декого з вас до в'язниці, щоб випробувати вас, і ви будете відчувати страждання протягом десяти днів. Будьте вірні аж до смерті, і Я дам вам вінець життя.

¹¹ "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам. Той, хто перемагає, ніколи не постраждає від другої смерті.

Лист до Пергама

¹² "Напишіть до ангела церкви в Пергамі: Так говорить той, хто має гострий, двосічний меч:¹³ Я знаю, де ти живеш - там, де престол сатани. Але ви тримаєтеся мого імені і не відреклися віри в мене, навіть за днів Антипи, мого вірного свідка, що був убитий серед вас, де живе сатана. ¹⁴ Але маю дещо проти вас. У вас є дехто, хто дотримується вчення Валаама, який навчив Балака поставити камінь спотикання перед ізраїльтянами: їсти м'ясо, принесене в жертву ідолам, і

чинити статеву розпусту. ¹⁵ Так само і у вас є ті, хто дотримується вчення миколаїтів. ¹⁶ Тож покайтеся! Інакше Я швидко прийду до вас і буду боротися з ними мечем уст Моїх.

¹⁷ "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам. Тому, хто перемагає, дам частину манни сокровенної. І дам йому камінь білий, а на камені напишу нове ім'я, якого ніхто не знає, окрім того, хто його отримає.

Лист до Фіатіри

¹⁸ "Напиши до ангела церкви в Солуні: Так говорить Син Божий, що має очі, як полум'я, і ноги, як бронза:¹⁹ Знаю твої діла - твою любов, вірність, служіння і

витривалість. Знаю, що останні твої діла більші за перші. ²⁰ Але ось що Я маю проти вас: Ви терпите жінку Єзавель, яка називає себе пророчицею і навчає та обманює Моїх слуг, щоб вони чинили блуд і їли м'ясо, принесене в жертву ідолам. ²¹ Я дав їй час на покаяння, але вона не хоче каятися у своїй розпусті. ²² Ось, Я вкину її на лікарняне ліжко, а тих, хто чинить з нею перелюб, у велике горе. Якщо вони не покаються в ділах її, ²³ Я вб'ю дітей її. Тоді всі церкви пізнають, що Я є Той, Хто досліджує уми й серця, і кожному з вас віддам за ділами вашими. ²⁴ Решті ж вас у Солуні, які не тримаються цього вчення, які не знають "так званих таємниць сатани", - як вони кажуть, - кажу: я не покладаю на вас ніякого іншого тягаря. ²⁵ Тримайтеся лише того,

що маєте, доки Я не прийду. ²⁶ Той, хто перемагає і хто зберігає мої справи до кінця: Я дам йому владу над народами.

²⁷ і залізним скіпетром буде правити ними, і розтратить їх, як глиняний посуд -²⁸ так само, як Я прийняв це від Отця Мого. І дам йому зорю ранкову.

²⁹ "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам.

Лист до Сардиса

З "Напиши до ангела церкви в Сардах: Так говорить той, хто має сім Божих духів і сім зірок: Знаю твої діла; ти маєш славу живого, але ти мертвий.

² Пильнуйте та зміцнюйте те, що лишилося, що має вмерти, бо Я не

знайшов ваших діл досконалими перед Богом Моїм. ³ Пам'ятайте, отже, що ви прийняли і що чули; зберігайте це і покайтеся. Коли ж не будете пильнувати, то прийду, як злодій, і не знаєте, в яку годину прийду на вас.

⁴ Але є у вас у Сардах кілька людей, які не занечистили одежі своєї, і вони підуть зі Мною в білому, бо вони гідні.

⁵ "Так само й той, хто перемагає, зодягнеться в білу одежу, і Я ніколи не викреслю його імені з книги життя, але визнаю його ім'я перед Отцем Моїм і перед ангелами Його. ⁶ "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам.

Лист до Філадельфії

⁷ "Напишіть до ангела церкви у Філадельфії: Так говорить Святий, істинний, той, що має ключ Давидів, що відчиняє, і ніхто не замкне, і що замикає, і ніхто не відчинить: ⁸ Знаю діла твої. Поглянь, Я поставив перед тобою двері відчинені, що їх ніхто не може зачинити, бо ти не маєш сили, але ти дотримав Моє слово і не відрікся від імені Мого. ⁹ Поглянь на це: Я зроблю так, що ті з синагоги сатанинської, що називають себе юдеями, а не є ними, але брешуть, - Я зроблю так, що вони прийдуть і вклоняться Тобі в ноги, і пізнають, що Я полюбив Тебе. ¹⁰ За те, що ви витримали Мій заповідь терпіти, Я збережу вас і від години випробування, яка прийде на весь світ,

щоб випробовувати тих, хто живе на землі. ¹¹ Я скоро прийду. Тримайся того, що маєш, щоб ніхто не забрав твого вінця.

¹² "Переможця Я поставлю стовпом у храмі Бога Мого, і він ніколи не вийде звідти. Я напишу на ньому ім'я мого Бога й ім'я міста мого Бога, нового Єрусалиму, що сходить з неба від мого Бога, і моє нове ім'я. ¹³ "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам.

Послання до Лаодикії

¹⁴ "Напиши ангелові церкви в Лаодикії: Так говорить Амін, вірний і правдивий свідок, творець Божого творіння:

¹⁵ Знаю твої діла, що ти ні холодний, ні

гарячий. Я хотів би, щоб ти був ні холодний, ні гарячий. ¹⁶ А тому, що ти теплий, і не гарячий, і не холодний, я вивергну тебе з моїх уст. ¹⁷ Бо ти кажеш: "Я багатий, я розбагатів і нічого не потребую", а сам не усвідомлюєш, що ти нещасний, жалюгідний, бідний, сліпий і голий. ¹⁸ Я раджу тобі купити в Мене золото, очищене в огні, щоб ти був багатий, білу одягу, щоб ти був одягнений і щоб не було видно твоєї ганебної наготи, і мазь, щоб намастити очі, щоб ти міг бачити. ¹⁹ Кого Я люблю, тих Я докоряю і наставляю. Тож будьте ревними і покайтеся. ²⁰ Дивіться! Я стою під дверима і стукаю. Коли хто почує голос Мій і відчинить двері, увійду до нього, і буду вечеряти з ним, і він зі Мною.

²¹ "Переможцеві дам право сісти зі Мною на престолі Моєму, як і Я переміг і сів з Отцем Моїм на престолі Його. ²² "Кожен, хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає, що Дух говорить Церквам".

Висновок:

Сподіваюся, що ви отримали благословення від цього представлення Господа, Ісуса Христа. За розповіддю про Його життя слідує історія Його Церкви, початок якої подано в книзі Діянъ Апостолів (Новий Завіт), а потім продовжено в працях історика Євсевія. Праці Євсевія не є канонічними, але є єдиним історичним джерелом, яке ми

маємо від кінця книги Діянь Апостолів до початку 300-х років нашої ери.

Однак у Святому Письмі, представленому в цій книзі, ми маємо дар спасіння, який дається через наше прийняття Господа Ісуса Христа. Наша віра і послух Йому є нашим спасінням. Поза цим немає спасіння, і тим, хто вірить, наказано приєднатися до вірного зібрання інших віруючих, відомого як Церква, де Христос може наставляти їх і піклуватися про них.

Церква Ісуса Христа була куплена і очищена Його Кров'ю, керується Його вченням і живиться Його Духом. Сьогодні, якщо ви чуєте Його голос, не ожесточіть свого серця (Дії 3:7). Зверніться до Ісуса в молитві. Попроси

Його простити твої гріхи, врятувати тебе від смерті і дати тобі Святого Духа. Покайся у всьому, що в твоєму житті суперечило Його вченню, і шукай спілкування з іншими християнами.

Регулярно читайте свідчення Христа. Ознайомтеся з Його Словами і моліться Йому щодня, просячи Його про допомогу в послуху. Також дякуйте Йому за Його забезпечення, просіть Його керівництва і моліться за інших. Намагайтеся служити і слухатися Ісуса Христа щодня! Це нове народження, нове життя, яке святкується водним хрещенням і є доказом нашого хрещення Святим Духом. Це життя, яке, як обіцяв наш Господь, ніколи не закінчиться.

¹ Давним-давно Бог промовляв до наших предків через пророків у різний час і різними способами. ² В останні дні Він промовляє до нас через свого Сина. Бог призначив Його спадкоємцем усього суцього і створив через Нього всесвіт. ³ Син є сьайвом Божої слави і точним вираженням Його природи, підтримуючи все суще Своїм могутнім словом. Здійснивши очищення за гріхи, він сів праворуч від Величності на висоті. ⁴ Так він став вищим за ангелів, так само як і ім'я, яке він успадкував, є більш досконалим, ніж їхнє.

[Євреїв 1:1-4].

⁵ Прийміть таку ж позицію, як у Христа Ісуса, ⁶ який, існуючи в образі

**Бога,
не вважав рівність з Богом
чимось, чим можна скористатися.**

**⁷ Натомість він спустошив себе
, прийнявши вигляд слуги,
приймавши людську подобу.**

І коли він прийшов як людина,

**⁸ він упокорив себе, ставши
слухняним аж до смерті -
навіть до смерті на хресті.**

**⁹ За це Бог вивищив Його
і дав Йому ім'я**

, що вище від усякого імені,

**¹⁰ щоб перед іменем Ісуса
схилилося кожне коліно -**

на небі, і на землі

, і під землею.

¹¹ і кожний язик сповідуватиме

, що Ісус Христос є Господь,

на славу Бога Отця.

Додатки

А. Дві генеалогії Ісуса

Матвія 1:1-17,¹ Розповідь про родовід Ісуса Христа, Сина Давида, Сина Авраама:

Від Авраама до Давида

² Авраам породив Ісаака, Ісаак породив Якова, Яків породив Юду та його братів,³ Юда породив Переса та Зераха від Тамар, Перес породив Езрона, Езрон породив Арама, ⁴ Арам породив Амінадава, Амінадав породив Нахшона, Нахшон породив Салмона,⁵ Салмон породив Вооза від Рахав, Вооз породив Оведа від Рут, Овед породив Єссея,⁶ а Єсей породив царя Давида.

Від Давида до Вавилону

Давид породив Соломона від дружини Урії,⁷ Соломон породив Ровоама, Ровоам породив Авію, Авія породив Асу,⁸ Аса породив Йосафата, Йосафат породив Йорама, Йорам породив Уззію,⁹ Уззія породив Йотама, Йотам породив Ахаза, Ахаз породив Єзекію,¹⁰ Єзекія породив Манасію, Манасія породив Амона, Амон породив Йосію,¹¹ а Йосія породив Єгонію та його братів під час вигнання до Вавилону.

Від Вавилону до Месії

¹² Після заслання до Вавилону Єконія породив Шеалтіла, Шеалтіл породив Зоровавеля,¹³ Зоровавель породив Авіуда, Авіуд породив Еліакима, Еліаким породив Азора,¹⁴ Азор породив Задока, Задок породив Ахіма, Ахім породив Еліуда,¹⁵ Еліуд породив Елезара, Елезар породив Маттана, Маттан породив Якова,¹⁶ а Яків породив Йосипа, чоловіка Марії, яка народила Ісуса, названого Месією. ¹⁷ Отож, усіх поколінь від Авраама до Давида було чотирнадцять поколінь; і від

Давида аж до вигнання до Вавилону -
чотирнадцять поколінь; і від вигнання до
Вавилону аж до Месії - чотирнадцять поколінь.
(Вважається, що це родовід Йосипа)

Луки 3:23-38;²³ Коли Ісус розпочав своє
служіння, йому було близько тридцяти років, і
його вважали сином Йосипа, сина Гелі,
²⁴ сина Маттата, сина Левія,
сина Мелхи, сина Яннаї,
сина Йосипа,²⁵ сина Маттатії,
сина Амосова, сина Наумового,
син Еслі, син Нагтая,
²⁶ сина Маата, сина Маттатіаса,
сина Семена, сина Йосипа,
син Джоди,²⁷ син Джоанана,
сина Реса, сина Зоровавеля,
сина Шеалтісла, сина Нері,
²⁸ син Мелхі, син Адді,
син Косама, син Елмадама,
син Ер,²⁹ син Ісуса Навина,
сина Еліезера, сина Йоріма,
сина Маттата, сина Левія,
³⁰ сина Симеона, сина Юдиного,

сина Йосипа, сина Йонама,
сина Еліакима,³¹ сина Мелеаха,
син Менни, син Маттахи,
сина Натана, сина Давидового,
³² сина Єссея, сина Обеда,
сина Боаза, сина Саломона,
син Нахшона,³³ син Аммінадаба,
сина Рама, сина Ецрона,
сина Переса, сина Юди,
³⁴ сина Якова, сина Ісаака,
сина Авраама, сина Тераха,
син Нахора,³⁵ син Серуга,
син Реу, син Пелега,
син Ебера, син Шели,
³⁶ син Каїнана, сина Арфаксада,
сина Сима, сина Ноя,
син Ламеха,³⁷ син Мафусаїла,
син Еноха, син Яреда,
сина Махалалела, сина Каїнана,
³⁸ син Еноса, сина Сифа,
син Адама, син Божий.
*(Вважається, що це родовід Марії зі
вставленим ім'ям Йосипа)*

В. Список притч

32. Притча про бурдюки, с. 80
40. Сіль землі, світло світу, мудрі та нерозумні будівничі, с. 94
50. Притчі біля моря, включає Фермер, Пшениця і кукіль, Гірчичне зерно, Дріжджі, Схований скарб, Дрібна перлина і мережа, с. 128
55. Вівці серед вовків, с146
73. Немилосердний слуга, с. 188
79. Ісус - світло світу, с. 201
84. Притча про доброго самарянина, с221
90. Притча про багатого дурня, с234
93. Притчі про гірчичне зерно і дріжджі, с246
95. Притча про великий бенкет, с251
96. Більше притч від Ісуса, включаючи Загублена монета, Загублений син, Ледачий менеджер, Багач і Лазар, с257
101. Притчі про рішучу вдову, фарисея і митаря, с. 281
104. Притча про робітників виноградника, с. 286

- 108. Притча про десять миней, с. 293
- 112. Притча про двох синів і наймитів, с. 302
- 113. Притча про весільний бенкет, с. 311
- 121. Притчі про десять дів, мішки із золотом, овець та козлів, с. 333

С. Список чудес

- 19. Ісус творить чудо для Марії, с53
- 27. Мати Петра, с. 74
- 28. Ісус зцілює хворого на проказу, с75
- 29. Улов риби, с76
- 30. Ісус зцілює паралізованого, с. 77
- 36. Ісус зцілює натовпи біля Галілейського моря, с. 90
- 41. Ісус зцілює сина вельможі, с. 113
- 42. Ісус зцілює мертвого сина вдови, с. 115
- 51. Ісус заспокоює бурю на Галілейському морі, с138
- 52. Ісус зцілює біснуватого, с. 139
- 53. Ісус зцілює жінку і мертву дівчинку, с142
- 54. Ісус зцілює двох сліпих і німого, с145
- 57. Ісус нагодував п'ять тисяч, с156
- 58. Ісус ходить по воді, с158

- 61. Ісус зцілює дочку жінки, с. 170
- 62. Ісус зцілює людину, яка не може чути або говорити, с171
- 63. Ісус нагодував чотири тисячі, с173
- 66. Мойсей та Ілля з'являються з Ісусом, с179
- 68. Ісус зцілює хлопчика, с. 181
- 81. Ісус зцілює сліпонародженого, с209
- 92. Ісус зцілює каліку, с245
- 98. Ісус воскрешає Лазаря з мертвих, с. 269
- 99. Ісус зцілює десятьох хворих на проказу, с. 277
- 107. Бартімей, с. 290
- 137. Воскресіння, с. 397
- 139. Емаус, с. 403
- 140. Ісус з'являється на Галилейському морі, с406
- 143. Вознесіння Ісуса, с. 414
- 144. Ісус посилає Святого Духа, с. 424

Д. Список вчень

- 32. Ісус навчає про піст, с. 80
- 39. Нагірна проповідь, с. 93

40. Основні вчення Ісуса, с. 94
59. Ісус навчає п'ять тисяч, с. 156
60. Розбещення йде зсередини, с. 167
64. Розрізнення, с. 174
65. Хто такий Ісус, с. 176
67. Питання про Іллю, с. 180
69. Ісус пророкує Свою смерть і воскресіння, с. 184
70. Ісус платить податки, с. 184
71. Хто найбільший?, с. 185
72. Інші виганяють демонів, с. 186
73. Урок прощення, с. 188
77. Свято кучок, с. 194
79. Ісус - світло світу, с201
80. Помирання в гріхах, с. 203
82. Ісус, добрий пастир, с214
84. Вічне життя, с. 221
86. Ісус навчає про молитву, с. 224
88. Знамення Йони, с229
90. лицемірство, страх, жадібність і тривога, с234
91. Покаяння, с243
93. Вічна безпека, с246
94. Вузькі двері, с249

97. Кривдити інших, с. 267
100. Пришестя Царства, с. 278
101. Притчі про молитву, с.280
102. Ісус любить малих дітей, с. 282
103. Багатий молодий правитель, с. 283
112. Ісус пророкує Свою смерть, с. 305
116. Найбільша заповідь, с. 316
119. Приношення бідної вдови, 324
120. Друге пришестя, с. 325
125. Таємна вечеря, с. 343
126. Ісус молиться за тих, хто увірує, с. 364
142. Велике доручення, с. 412
145. Церковна поведінка, с. 424

Г. Підзаголовки та посилання на Старий Завіт

*Іс 53:2-6, 11/Гр 2:7, 12/Лс 11:2-10, 11,12
Бут 15-1, 4/1Сам 3:1,7;15:10,23,26; 15
Іс 9:6, 7, 16; Мал 4:5, 20; Іс. 7:14, 29
Євр.1:6/Пс. 148, 30; Втеча до Єгипту, 35
Михей 5:2, 33, Осія 11:1, 35, Єр. 31:15, 36,
Амос 2:10-12, 37
Ісус був представлений Симеону, 38 років*

Ісус був представлений Анні, 40 років
Вих.13:2, 38/Лев.5:7, 38/Іс. 49:6, 40
Іван хрестить Ісуса, 45; Іс. 40:3, 43
Втор.8:3, 46/Втор.6:16,13, 47
Агнець Божий, 49; Іс, 40:3, 48
Пс. 69:9, 55 / Мал.3:1-5, 57; Єз.36:26,27, 61
Іван підтверджує своє свідчення, 62
Багато самарян вважають, що 68
Іс. 61:1,2, 69; Іс. 9:1,2, 72
"Хто слухає Моє Слово...", 84
Осії 6:6, 89; Іс. 42:1-4, 91
Сіль і світло, 95; Виконання закону, 95
Вбивство - 96; Перелюбство - 98; Розлучення -
99
Клятви, 99; Око за око, 100; Любов до ворогів,
101
Давати нужденним, 102; Як молитися, 103
Господня молитва, 104; Піст, 105
Скарби на небесах, 106; Тривога, 107
Судити інших, 108;
Просіть, шукайте, стукайте в молитві, 109
Широкі та вузькі ворота, 110
Правдиві та неправдиві пророки, 110
Справжні та фальшиві учні, 111,

Мудрі та нерозумні будівничі, 112
Вих. 20:13, 97; Вих. 20:14, 98
Втор. 24:1, 99; Лев. 5:4, 100
Вих. 21:24; Лев. 24:20;
Втор.19:21, 101; Лев.19:18, 101
Мал.3:1, 117
Притча про фермера, 128
Блаженні очі, що бачать, 130
Притча про шиеницю і кукіль, 132
Притча про гірчичне зерно і дріжджі, 133
Пояснення притчі про хлібороба, с. 134
Притчі про захований скарб та
Дрібна перлина, 135; Притча про сітку, 136
Пророк без честі, 137
Іс.6:9,10, 130/Пс.78:2, 134
Ісус воскрешає дівчину з мертвих, 144
Вівці серед вовків, 149
Учень не вище свого Вчителя, 150
Чаша холодної води, 152; Михей 7:6, 151
Ісус - хліб життя, 160
Слова Ісуса - це дух і життя, 165
Втор.8:3/Пс.105:40, 161/Іс. 2:3/54:13, 163
Іс.29:13,168/Вих.20:12,169
Притча про немилосердного слугу, с. 190

Втор.19:15, 189; Месія?, 196
"...правда визволить вас". 204
Справжнє батьківство, 205; "Я є", 207
Розслідування, 210; Справжня сліпота, 213
Повернення сімдесяти, 219
Притча про доброго самарянина, 222
Притча про наполегливого друга, 225
Просіть, шукайте і стукайте, 226
Повернення нечистого духа, с. 228
Хвала Марії, с. 229; Око - світильник, с. 230
Страх Божий, 234, Притча про багатого дурня, 236
Не хвилюйтеся, 237, Готовність, 239
Поділ, а не мир, 241;
Розуміння часу, 242;
Слатіть свої борги, 242;
Притча про фігове дерево(1), 244
Скорбота за Єрусалимом, 251; Пс. 118:26, 251
Вчення про смирення, 252
Притча про великий бенкет, 254
Учні повинні бути посвяченими, 255
Притча про загублену вівцю, 257
Притча про загублену монету, 258
Притча про блудного сина, 259

Притча про лінивого менеджера, 262; Закон, 265
Притча про багача і Лазаря, 265
Ісус втішає Марфу і Марію, 272
Воскресіння Лазаря, 274; Багато хто вірить, 275
Притча про вдову та несправедливого суддю, 280
Притча про фарисея і митаря, 281
Вих.20:12-17, 284
Притча про десять миней, 293
Пс.118:26, 296, 298, 324
Фігове дерево, 301; Питання влади, 302
Притча про двох синів, 303
Притча про господаря, 304
Іс.56:7, 299/Пс.8:2, 300; Пс.118:22,23, 305
Невіра, 308; "Я прийшов, як світло..." 310
Іс.53:1, 308; Іс.6:10, 309; Вих.3:2-6, 315
Втор.6:4,5, 316/Лев.19:18, 317
Сім бід, 320
Ознаки кінця світу, 325
Передбачені переслідування, 326; Дан.9:27, 327
Пришестя Сина Людського, 329
Притча про фігове дерево(2), 330

Ніхто не знає ні дня, ні години... 330
Хто ж тоді є вірним і мудрим слугою? 332
Притча про десять дів, 333
Притча про мішки із золотом, 334
Притча про овець і козлів, 337
Вбити Лазаря? 341
Омивання ніг, 345; Пс.41:9, 346
Передбачені заперечення Петра, 348
"Нехай ваші серця не тривожаться". 349
"...покажи нам Отця...", 350
"Про що б ви не попросили в моє ім'я...", 351
Ще один порадник, 351; Дар миру, 353
Істинна лоза, 354,
"Як полюбив мене Отець...", 356
Ненависть до світу, 357
Служіння Святого Духа, 358
Від скорботи до радості, 361
Пс.41:9, 346/Пс.35:19; 69:4; 109:3, 358
Ісус молиться за всіх віруючих, 366
Перше заперечення Петра, 373; Слухання, 374
Друге і третє заперечення Петра, 374
Суд Пилата, 375
"Чи ти цар юдейський?", 376; Варавва, 377
Зак.11:13, 382

"...плачте за собою...", 382
"Отче, прости їм..." 383
Розбійник на хресті, 384
Пс.22, 386; 393; 388
Вих.12:46/Пс.34:20, 392
Зах.12:10/, 393; Іс.53:1-12, 394
Ісус з'являється Марії Магдалині, 399
Ісус з'являється учням, 400
Ісус з'являється Фомі, 401 рік
Ісус прощає Петра, 409
Як щодо Івана, 410; Іс.49:1-7, 413
Петро проповідує, 418; Йоїл 2:28-32, 419
Пс.16:8-11, 420; Пс.110:1, 421
Покайтеся і охрестіться, 422
Братство Церкви, 423
Сім листів, Об'явлення 1:1-3:22, 424
Видіння Івана про Ісуса, 426
Послання до Ефесу, 428 р.
Лист до Смирни, 430
Лист до Пергама, 431 рік
Лист до Фіатіри, 432
Лист до Сарди, 434
Лист до Філадельфії, 435
Лист до Лаодикії, 437

Висновок, 439

Євр.1:1-4, 441/Флп.2:5-11, 442

Додатки 443

***Це книга "Життя Ісуса",
можна використовувати для***

- **Євангелізація**
- **Учнівство**
- **Консультування**
- **Родинні святині**
- **Особисті набожності**
- **Недільна школа**

Включає простий у використанні зміст

**"Ні в кому іншому немає спасіння, бо
немає іншого імені під
небо, дане людям
яким ми повинні бути врятовані".**

[Дії 4:12].

Служіння "Слово життя
PO Box 1464, Pittsburg, CA 94565